Biblioteca Municipiului Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVIII Nr. 7942 | Sîmbătă 11 ianuarie 1969 | 8 PAGINI — 40 BANI

ORGANIZAȚIA DE PARTID

inima vie a întrecerii pentru depășirea planului pe anul 1969

Virgil CAZACU
secretar al Comitetului municipal București al P.C.R.

Am intrat în anul 1969 cu un bogat bilanț de realizări, cu însuflețitoare perspective de dezvoltare economică și socială ca urmare a măsurilor adoptate de recenta plenară a C.C. al P.C.R., concretizate în planul de stat, legiferat de Marea Adunare Națională. Succesele obținute în 1968 — mărturie elocventă a justeții politicii partidului nostru — reprezintă o bază trainică în vederea înfăptuirii importantelor obiective ale anului 1969, an decisiv al actualului cincinal. Entuziasmul cu care comuniștii, toți oamenii muncii din Capitală sînt hotărîți să dea viață sarcinilor noi, sporite, care ne stau în față, și-a găsit o puternică expresie în chemările la întrecere lansate de conferința organizației municipale de partid și de către institutele de cercetări și proiectări din sectorul 7 București. Așa cum se arată în Hotărîrea Secretariatului C.C. al P.C.R., aceste chemări, alături de cea a conferinței organizației județene de partid Timiș, au avut un profund ecou în rîndul întregului nostru popor, care se pregătește să întîmpine cu realizări remarcabile cea de-a 25-a aniversare a eliberării patriei și Congresul al X-lea al P.C.R.

Prețuirea pe care conducerea partidului o acordă acestor inițiative obligă comitetul municipal de partid, biroul său să pună în centrul întregii sale activități preocuparea pentru buna desfășurare a întrecerii, pentru îndeplinirea și depășirea planului pe anul 1969. **Actuala întrecere se caracterizează printr-un element calitativ nou, cu adînci implicații asupra conținutului și dimensiunii acesteia, prin faptul că ea se desfășoară, înainte de toate, între organele și organizațiile de partid.** De aceea, prima noastră grijă este ca fiecare comunist să depună o activitate perseverentă pentru îndeplinirea angajamentelor luate de colectivul din care face parte. Experiența dobîndită în anii trecuți ne arată că **realizarea obiectivelor fixate prin planul de stat, depășirea lor necesită ca toți membrii de partid să dea dovadă de inițiativă și tenacitate în muncă, să fie un exemplu demn de urmat pentru cei în mijlocul cărora activează.** În fond aceasta este condiția primordială, hotărîtoare, ca organizațiile de bază din întreprinderi, care sînt legate nemijlocit de producție, să-și poată exercita în mod real rolul lor conducător, să imprime întrecerii un caracter dinamic, să asigure o eficiență ridicată întregii lor munci politico-organizatorice. Putem afirma cu siguranța pe care o conferă faptele de viață că rezultatele bune obținute anul trecut într-o serie de întreprinderi cum sînt „23 August", „Grivița roșie", „Vulcan", „Electromagnetica", „Danubiana", Fabrica de confecții și tricotaje București, Uzina de mașini electrice ș.a. se explică, în bună măsură, prin aceea că organele și organizațiile de partid manifestă o înaltă exigență față de comuniști, se îngrijesc ca ei **să știe precis ce au de făcut în producție, pentru a însufleți — prin cuvîntul și exemplul lor — pe cei din jur, pentru a determina o activitate mereu mai rodnică.** În aceste întreprinderi este caracteristic că cei mai mulți membri de partid îndeplinesc diferite sarcini obștești referitoare la buna desfășurare a producției: unii studiază posibilitățile de folosire deplină a mașinilor și utilajelor, alții examinează cauzele rebuturilor, au diferite răspunderi pe linia muncii politice în vederea întăririi disciplinei, a generalizării experienței înaintate, propagării cunoștințelor tehnice. Este firesc să fie așa! În definitiv, a îndeplini sarcinile de plan este o obligație elementară a oricărui om al muncii. Comunistului însă i se pretinde mai mult. În marea întrecere în care sîntem angrenați considerăm normal ca **fiecare membru de partid — fără nici o excepție — să nu se mulțumească doar cu îndeplinirea sarcinilor de serviciu, ci să fie fruntaș la locul său de muncă.** Angajamentele pe care ni le-am luat — și care au ca particularitate distinctă faptul că ele trebuie realizate cu același potențial material și uman — impun ca în primul rînd membrii de partid, fiecare în parte și toți împreună ca organizație, să fie realmente în fruntea întrecerii, să determine ample acțiuni pentru punerea în valoare a resurselor producției, pentru utilizarea cît mai bună a mașinilor, reducerea consumurilor specifice, îmbunătățirea calității produselor, micșorarea prețului de cost.

Este evident că un asemenea deziderat poate fi realizat numai prin înlăturarea oricărei tendințe de formalism înainte de toate în activitatea organizațiilor de partid, a situațiilor de felul celor întîlnite la Întreprinderea de ceramică fină, Fabrica de încălțăminte „Progresul" ș.a., unde unor comuniști li se mai încredințează ca „sarcină" doar „să îndeplinească planul", „să nu lipsească nemotivat de la lucru", „să dea produse de bună calitate" etc. care nu sînt decît obligații profesionale elementare.

Îndrumăm, firește, comitetele de partid ale sectoarelor să lupte împotriva unor asemenea anomalii. Însă aceasta nu este suficient. Dacă vrem să determinăm realizarea integrală a obiectivelor chemării, îndeplinirea și depășirea angajamentelor, mai mult — să cîștigăm întrecerea, așa cum sublinia la conferința organizației municipale de partid tovarășul Nicolae Ceaușescu, este nevoie **să ridicăm mai sus ștacheta exigenței față de toți comuniștii, indiferent unde ar lucra.** Există și în această privință încă posibilități de a perfecționa munca, de a ridica nivelul întregii activități de partid.

În ce privește locul de frunte pe care trebuie să-l ocupe **toți** comuniștii în întrecere, se constată încă unele deficiențe.

(Continuare în pag. a III-a)

ÎNTRE SPECTACULOS ȘI DURABIL ÎN CREAȚIA LITERARĂ

opinii

de Traian FILIP

În ultima sută de ani, proza românească a dat piscuri uimitoare. A dat opere cu care se poate mîndri orice mare cultură. Unele din ele, cum sînt cele care îi aparțin lui G. Călinescu, s-au născut sub ochii noștri. Sub ochii noștri s-a înălțat unul din cele mai impunătoare edificii ale prozei lui Sadoveanu, „Nicoară Potcoavă". Camil Petrescu și-a încheiat ansamblul romanelor sale cu monumentala creație „Un om între oameni". Îndată după război, Zaharia Stancu ne făcea cunoscută opera sa de bază „Desculț", iar Geo Bogza dăruia literaturii române una din cele mai originale opere, fascinanta carte a Oltului.

În același timp, noile teme au fost abordate de numeroși scriitori din tinerele generații. Dezvoltarea orașului și a satului, a uzinelor, aspectele pregnante ale civilizației industriale au preocupat și preocupă mulți prozatori și, în sensul acesta, s-au făcut remarcabile progrese.

Cu toate acestea, în exegeza literară se remarcă uneori o mai mare atracție pentru literatura accidentelor psihice decît pentru temele fundamentale ale vieții și artei. Au revenit în actualitate fenomene secundare ale culturii dintre cele două războaie, și nu o dată ne întrebăm dacă punerea lor în drepturi este firească, dacă izvorăște dintr-o necesitate vitală a unor scriitori sau numai dintr-o nevoie de epatare. Ei se arată uluiți în fața unor manifestări și maniere prea puțin eficiente, minore și demodate, pe care caută să ni le prezinte ca ultime achiziții în materie de filozofie și tehnică literară. Făcînd efortul de a legitima experimente și reproducții de îndoielnică valoare, ei subestimează ceea ce are profunde aderențe cu realitatea specifică creației naționale. M-am întrebat: oare nu se investește prea mult în căutarea „noutății", spre paguba unor realizări mai puțin spectaculoase dar mai temeinice, mai durabile? Nu creăm idei fixe, obsesii critice, criterii magice în aprecierea fenomenului literar, uitînd de ceea ce este mai important: lumea ideilor, lumea emoțiilor, lumea omului?

Proza contemporană are numeroase privilegii. Poate niciodată problemele realității nu au fost studiate cu mijloace mai complexe de un ansamblu de științe moderne pe care scriitorul le poate lua în sprijinul cunoașterii lumii.

Unii își închipuie că asemenea fenomene fac parte din ceea ce se numește „ultima cucerire", „ultima modă", „ultima expresie". Judecăți frivole întemeiate pe elemente capricioase și minore sînt transplantate în domeniul prozei, unde lucrurile au alte dimensiuni, alte unități de măsură și unde se cer o mare exigență și eforturi de durată.

De pe urma experiențelor trag foloase toate artele și științele. Dar curios este că experiențele, care marchează de fapt un drum spre o țintă, sînt adesea confundate cu însăși ținta. Cînd încercarea este prețuită nu pentru rezultatul ei, ci pentru noutatea ei locală (altădată s-ar fi numit adaptare, localizare), fără deosebire de grade, de nuanțe, ușor te poți înșela și ușor poți lua

(Continuare în pag. a VII-a)

În pagina a V-a:

UNDEVA ÎN BĂRĂGAN
Însemnări monografice dintr-un sat de astăzi

Deplasări în structura bugetului familiilor muncitorești

NOTAȚII SOCIOLOGICE

Dezvoltarea continuă, multilaterală și echilibrată a economiei țării noastre, rezultatele obținute în toate ramurile producției materiale, în sporirea productivității muncii, în utilizarea mai bună a resurselor economice își găsesc oglindirea sintetică în creșterea venitului național al țării, condiția ridicării sistematice a nivelului de trai al populației. În prezent, venitul național este de peste 5 ori mai mare ca în 1938. Pe această bază s-a asigurat și se asigură, concomitent cu înfăptuirea unui larg program de investiții, ridicarea veniturilor oamenilor muncii, sporirea volumului de mărfuri alimentare și nealimentare destinate consumului, îmbunătățirea condițiilor de locuit, creșterea nivelului cultural al populației.

Promovarea cu consecvență de către partid a politicii de industrializare socialistă a țării, precum și dezvoltarea celorlalte ramuri ale economiei au determinat sporirea considerabilă a numărului locurilor de muncă și respectiv a numărului de salariați și a gradului de ocupare a forței de muncă. Astfel, **numărul salariaților a crescut de la 2 123 000 în anul 1950 la 4 305 300 în 1965 și la 4 679 700 în anul 1967.** Aceasta a condus la creșterea numărului familiilor de salariați, iar în cadrul lor la sporirea numărului de lucrători, creștere cu efecte pozitive sub raportul nivelului de trai. A sporit numărul familiilor cu venituri permanente din salarii — venituri la rîndul lor în continuă creștere pe seama angajării ca salariați și a altor membri decît capul familiei, a ridicării calificării acestora și a majorării salariilor. Este edificator în această privință că veniturile din salarii au crescut numai în perioada 1961—1967 de circa 2 ori. În 1967 au fost majorate salariile mici, acțiune prevăzută pentru 1968, beneficiind de aceasta peste un milion de salariați, și a început acțiunea de experimentare a îmbunătățirii salarizării. Ca urmare a sporirii salariilor, în primii trei ani ai cincinalului salariul real a crescut cu 9,5 la sută. Acest proces de îmbunătățire are un caracter continuu. Numai în acest an sînt prevăzute sporuri de salarii însumînd 4 miliarde lei, ceea ce va asigura o creștere de 5,1 la sută a salariului real. Începutul s-a făcut cu salariile corpului didactic. Urmează, eșalonat, alte categorii de salariați.

Toate aceste realități dovedesc cu pregnanță înfăptuirea prevederilor stabilite de Congresul al IX-lea al partidului privitoare la creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii, la asigurarea unor condiții tot mai bune de viață și muncă.

I. COLTOFEANU
director adjunct în Direcția Centrală de Statistică

(Continuare în pag. a II-a)

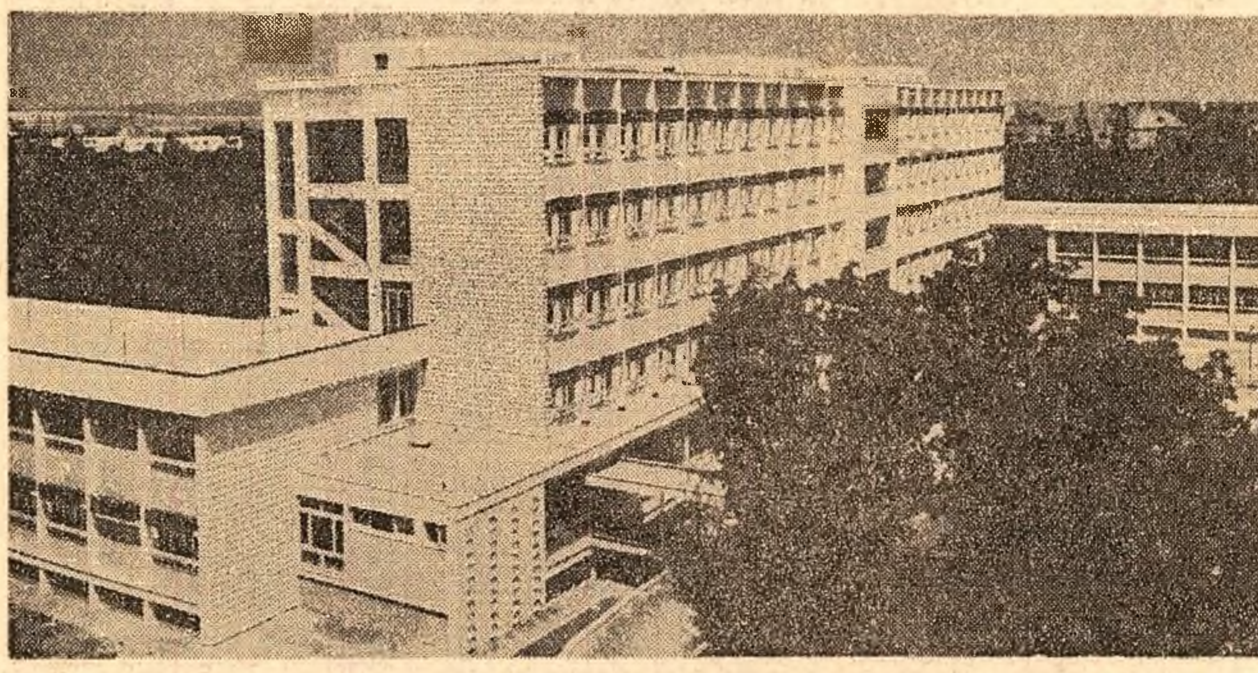

Încă o expresie a grijii statului pentru îmbunătățirea asistenței sanitare: moderna maternitate din Bacău

BOGATELE RESURSE DE ENERGIE ȘI INIȚIATIVĂ ALE OAMENILOR MUNCII — ÎN SLUJBA ÎNFLORIRII LOCALITĂȚILOR PATRIEI

Însuflețite răspunsuri la chemarea Consiliului popular județean Galați

Recent a fost publicată în presă chemarea Consiliului popular județean Galați, adresată consiliilor populare, tuturor oamenilor muncii din municipiile, orașele și comunele patriei noastre.

În întreaga țară, această chemare, în care era exprimată dorința fierbinte a oamenilor muncii gălățeni de a-și aduce o contribuție tot mai mare la edificarea socialismului în patria noastră, a fost primită cu însuflețire. Întrunite în sesiuni, consiliile populare județene au luat cunoștință de conținutul chemării Consiliului popular județean Galați, de obiectivele sale, și au hotărît cu unanim entuziasm să răspundă acestei chemări, angajîndu-se, în numele oamenilor muncii din județe, să pună mai bine în valoare resursele umane și materiale, să canalizeze mai bine energia și inițiativa maselor pentru valorificarea lor în îndeplinirea și depășirea obiectivelor economice și social-culturale reieșite pentru fiecare județ din prevederile planului pentru cel de-al patrulea an al cincinalului.

În răspunsurile la chemare, consiliile populare județene și-au propus sporirea sarcinilor planului de producție și de prestări de servicii în unitățile industriei locale, de gospodărie comunală și locativă, a planului de investiții și construcții-montaj, îmbunătățirea deservirii populației de către rețeaua comerțului de stat și cooperatist, de către unitățile prestatoare de servicii și de asistență medicală, desfășurarea unor vaste acțiuni destinate bunei gospodăriri și înfrumusețării orașelor și satelor, îmbunătățirea activității instructiv-educative în învățămîntul de toate gradele, dezvoltarea activității științifice și cultural-artistice.

Preocupate permanent de continua perfecționare a stilului și metodelor de muncă, de lărgirea legăturilor cu masele de cetățeni, consiliile populare județene se angajează să mobilizeze toți oamenii muncii, vîrstnici și tineri, pentru a întîmpina cea de-a 25-a aniversare a eliberării patriei și Congresul al X-lea al partidului cu realizări mereu sporite, destinate dezvoltării și înfloririi multilaterale a patriei, România socialistă.

Citiți în pag. a II-a extrase din răspunsurile unor consilii populare județene la chemarea Consiliului popular județean Galați.

LA CONFERINȚA COMMONWEALTH-ULUI

„Politica balansului" în grea dificultate

Confirmînd previziunile anterioare, problema Rhodesiei, care a fost dezbătută joi și vineri la conferința premierilor Commonwealth-ului, a favorizat o polarizare distinctă a pozițiilor exprimate. Deși s-a relatat că atmosfera discuțiilor a fost calmă și moderată, nu este mai puțin adevărat că linia conciliantă a Londrei față de regimul lui Ian Smith a fost supusă unei ofensive concentrice din partea majorității participanților. Joi, în prima zi a examinării acestui punct, din 16 vorbitori numai unul singur, premierul australian John Gorton, s-a situat de partea poziției britanice, prezentată anterior de George Thomson, ministru cu atribuții speciale pentru problema Rhodesiei. Acesta a reafirmat în esență că singura alternativă aplicabilă în prezent situației din Rhodesia este continuarea presiunilor economice și politice, cu sprijin internațional. Potrivit acestei concepții, principalul obiectiv al sancțiunilor economice împotriva regimului de la Salisbury ar fi de a determina pe Ian Smith să vină la masa negocierilor și să accepte o reglementare rezonabilă.

CORESPONDENȚA DIN LONDRA DE LA LIVIU RODESCU

Considerînd că acest punct de vedere ar înlesni prelungirea impasului, delegațiile africane — cu precădere ale Tanzaniei, Zambiei și Ugandei — au analizat în detaliu elementele de bază ale atitudinii britanice, argumentînd îndeosebi împotriva cunoscutelor propuneri discutate la ultima întîlnire Wilson-Smith, pe bordul crucișătorului „Fearless". Se știe însă că încă la

(Continuare în pag. a VIII-a)

Vlăstare ale industriei socialiste

Reflectînd preocuparea constantă pentru o judicioasă repartiție a forțelor de producție pe teritoriul României, noile apariții industriale te întîmpină în diferitele colțuri ale țării. Pornind, de exemplu, din Capitală spre Porțile de Fier, după ce ai lăsat în urmă noile platforme industriale ale Piteștiului, modernele siluete arhitectonice ale Uzinei de aluminiu de la Slatina, la Craiova, pe malul Jiului, vei călători o vreme de-a lungul unui mare combinat chimic și al termocentralei de 1 000 MW. Panorama acestui relief răsărit în cîmpiile Doljului invită la meditații tonice asupra noului destin economic și social al acestor locuri. Uzinei „Electroputere" — și ea o creație a socialismului — i se adaugă salba de fabrici ale combinatului chimic, unde urmează să intre în producție anul acesta un nou grup de îngrășăminte azotoase, care va livra anual 300 000 tone azotat de amoniu și 300 000 tone de uree, cu o destinație semnificativă: fertilizarea ogoarelor. În fotografie: vedere panoramică a noului Combinat chimic de la Craiova. (Foto: S. Cristian)

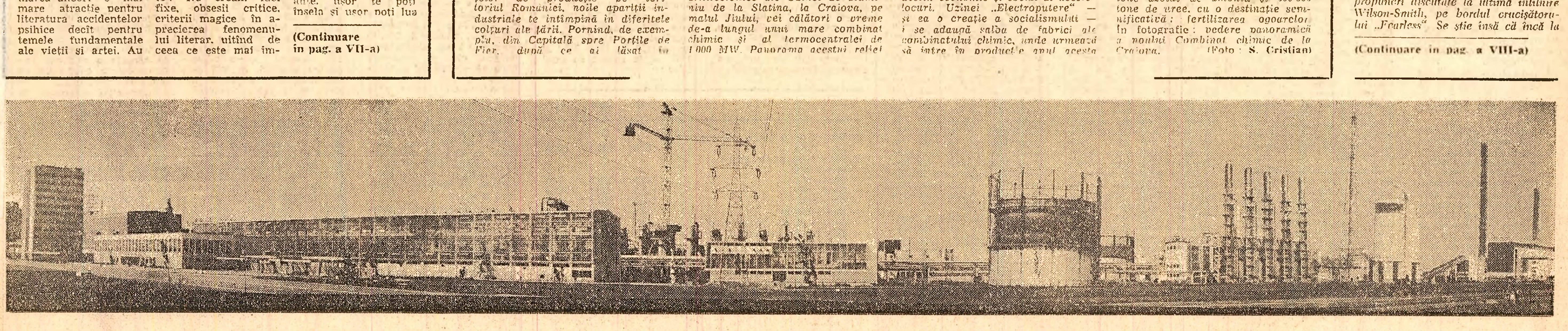

BOGATELE RESURSE DE ENERGIE ŞI INIŢIATIVĂ ALE OAMENILOR MUNCII ÎN SLUJBA ÎNFLORIRII LOCALITĂŢILOR PATRIEI

JUDEȚUL IAȘI

Consiliul popular județean Iași, întrunit în sesiunea din 10 ianuarie 1969, răspunde la chemarea la întrecere a Consiliului popular al județului Galați, stabilind următoarele :

— Unitățile de industrie locală și gospodărie comunală vor realiza, peste sarcina planificată, un volum de producție-prestații de 3 700 000 lei.

— Printr-o mai judicioasă organizare a locurilor de muncă, prin reducerea consumurilor specifice de metal, combustibil, cherestea, eliminarea cheltuielilor neeconomicoase etc., se vor realiza peste plan beneficii de 1 250 000 lei.

— În vederea asigurării materialelor de construcții necesare construirii de locuințe proprietate personală, între altele, se va realiza în plus, față de anul trecut, o cantitate de cărămizi care să permită construirea a 400 de apartamente.

— În 1969 se va distribui suplimentar, pentru consumul populației din orașul Iași, cantitatea de 720 000 mc apă.

— Terminarea cu două luni mai devreme a cercetării științifice privind fundamentarea construcțiilor pe terenurile loessoide, în vederea găsirii unor noi metode de fundare care să reducă prețul de cost al investițiilor și durata de execuție.

— Creșterea capacității de proiectare, prin folosirea proiectelor-tip, directive și refolosibile, cu 16 000 ore medii convenționale față de planul de proiectare aprobat pe 1969.

— Predarea a 600 locuințe în medie cu 30 de zile înainte de termenul planificat, a unui liceu cu 20 de săli de clasă și a 792 locuri în cămine studențești — cu 15 zile înainte de termen.

— Examinînd sarcinile ce revin consiliilor populare în baza hotărîrii conferinței organizației județene Iași a P.C.R. din decembrie 1968 în ceea ce privește îmbunătățirea activității de deservire a populației, consiliul popular județean se angajează să realizeze, între altele, următoarele :

— se vor da în funcțiune, în municipiul Iași, noi spații comerciale în suprafață de 2 000 mp cu 15 zile mai devreme față de plan, folosind credite de mică mecanizare în valoare de peste un milion lei, se vor înființa și moderniza 15 unități comerciale și de alimentație publică ;

— se vor extinde formele avansate și rapide de desfacere a mărfurilor, precum și aprovizionarea la domiciliu și pe bază de comenzi prealabile ;

— în scopul îmbunătățirii deservirii populației din mediul rural, rețeaua comercială a cooperației de consum va spori în 1969 cu peste 4 500 mp suprafață comercială utilă :

— cooperația meșteșugărească va livra mărfuri pentru fondul pieței și executa prestații pentru populație, peste plan, în valoare de 3 200 000 lei.

— se vor electrifica noi sate, se vor extinde rețelele electrice, executîndu-se 165 km rețea de înaltă și joasă tensiune.

— în domeniul îmbunătățirii asistenței medicale a populației, se vor intensifica măsurile profilactice și curative.

Expresie a hotărîrii populației ieșene de a contribui într-o măsură tot mai mare la ridicarea nivelului gospodăresc-edilitar al localităților sînt angajamentele cetățenilor din localitățile județului de a executa, prin muncă patriotică, lucrări în valoare de peste 60 milioane lei.

Vom mobiliza toate forțele de care dispunem în județul nostru, ca activitatea desfășurată în domeniile învățămîntului, științei, artei și culturii să cunoască un nou și substanțial avînt.

JUDEȚUL BUZĂU

Însuflețita chemare la întrecere lansată de Consiliul popular județean Galați a fost primită cu viu interes de către participanții la lucrările sesiunii Consiliului popular județean Buzău din data de 8 ianuarie 1969. Consiliul popular, ca organ local al puterii de stat, în numele tuturor locuitorilor din județul Buzău, se angajează ca în anul 1969 să realizeze următoarele :

— Îndeplinirea ritmică și depășirea volumului planului producției cu 3 milioane lei în unitățile de industrie locală și gospodărie comunală, cea mai mare parte urmînd să se obțină pe seama creșterii productivității muncii.

— Ca urmare a reducerii prețului de cost, se vor realiza economii suplimentare în valoare de 250 mii lei.

— Prin deschiderea unei balastiere în perimetrul de exploatare Cindești și Berca, va spori și se va diversifica producția materialelor de construcții cu 20 mii m.c. agregate balastiere.

— Producția destinată exportului va crește în acest an cu 80 mii lei valută.

— Se va asigura economisirea fondurilor de investiții prin reducerea volumului lucrărilor de construcții-montaj cu 10—12 la sută și se va scurta termenul normat de construcție a locuințelor cu 15—30 de zile.

— Prin scurtarea termenelor de proiectare cu 30 de zile și prin reducerea costului proiectării se vor realiza în acest an, peste prevederile planului, schițe de sistematizare pentru 4 comune.

— În cadrul acțiunilor de gospodărire și înfrumusețare a localităților din județ, consiliul popular județean va antrena organele de specialitate și masele largi de cetățeni pentru plantarea, în primăvara acestui an, a 20 000 pomi pe marginea șoselelor naționale, județene și în localități.

— Pentru prevenirea și combaterea eroziunii solului pe terenurile în pantă din zona colinară a județului, vom organiza — prin acțiuni patriotice și cu sprijinul organelor de specialitate — lucrări antierozionale pe o suprafață de 2,5 mii ha și plantații pe circa 1,5 mii ha terenuri degradate.

— Pentru îmbunătățirea deservirii populației din mediul rural, cooperația de consum va amenaja și dota 15 unități comerciale, folosind în acest scop credite de mică mecanizare în valoare de 1,5 milioane lei. Se vor da în folosință, din fonduri centralizate, 5 magazine universale cu bufet și 5 magazine prin contribuția membrilor cooperatori.

— Se vor înființa 105 secții de prestări de servicii în mediul rural, brutării și altele.

— Se vor da în folosință, în municipiul Buzău și orașul Rm. Sărat, noi spații comerciale pentru depozitarea și desfacerea mărfurilor, în suprafață de peste 6 500 m.p.

— Ridicarea nivelului edilitar-gospodăresc al municipiului Buzău, orașului Rm. Sărat și comunelor prin mobilizarea maselor largi de cetățeni la întrecerea patriotică pentru executarea, în acest an, a unui volum de lucrări în valoare de peste 58 milioane lei, între care : construirea a 35 mii mp trotuare din beton, amenajarea a 125 baze sportive simple, plantarea a 9 600 m.l. gard viu, amenajarea a 170 000 m.p. zone verzi și peluze cu flori, construirea și repararea a 6 800 fîntîni.

— Prin contribuția voluntară bănească a cetățenilor se vor realiza : 25 săli de clasă, 7 cămine culturale, 5 dispensare, 7 săli de festivități și alte obiective social-culturale.

— Comitetul județean pentru cultură și artă, prin casa creației populare, va iniția în acest an studii și cercetări privind valorificarea folclorului buzoian.

— Se va duce o muncă susținută pentru îmbunătățirea activității instructiv-educative și științifice în învățămîntul de toate gradele.

Din noul peisaj ieșean

JUDEȚUL SATU MARE

Analizînd posibilitățile existente, angajamentele luate de colectivele de muncă din unitățile economice și social-culturale, sesiunea Consiliului popular județean Satu Mare a adoptat următoarea hotărîre :

— În unitățile de industrie locală, prin utilizarea capacităților de producție și a forței de muncă la un nivel superior, extinderea mecanizării lucrărilor grele, se va obține o producție suplimentară în valoare de 3 100 000 lei.

— Prin măsurile luate în vederea reducerii ponderii cheltuielilor materiale de producție, eliminarea cheltuielilor neeconomicoase, accelerarea vitezei de rotație a mijloacelor circulante și prin mai buna gospodărire a fondurilor materiale și bănești, se vor obține economii peste plan, la prețul de cost, în valoare de 350 000 lei și beneficii suplimentare de 1 300 000 lei.

— În industria locală vor fi asimilate în acest an 70 de produse noi.

— În domeniul construcțiilor de locuințe, prin folosirea mai rațională a utilajelor, extinderea gradului de mecanizare și ridicarea calității lucrărilor, vor fi date în folosință, cu 60 de zile înainte de termen, 200 de apartamente. Reducerea costului mediu pe apartament sub nivelul realizat în anii precedenți va crea posibilitatea ca din fondurile economisite să se construiască 350 de apartamente.

— Traducînd în viață indicațiile conducerii de partid și de stat, prin mobilizarea capacității de proiectare vom asigura : scurtarea cu 50 de zile a termenelor de predare a proiectelor cuprinse în plan ; economisirea unei cantități de cel puțin 50 de tone metal la lucrările de construcții ; extinderea folosirii proiectelor-tip, directive și refolosibile, în proporție de 35 la sută din totalul proiectelor elaborate, față de un procent de 18 la sută, realizat pînă în prezent.

— Se va asigura gospodărirea judicioasă a tuturor fondurilor bugetare. Prin utilizarea economicoasă a fondurilor alocate pentru cheltuielile administrativ-gospodărești, se va realiza o economie de 500 000 lei.

— Consiliile populare vor fi sprijinite să asigure mobilizarea mai eficientă a populației sătești la gospodărirea rațională a celor 25 000 hectare de izlazuri comunale.

— Se va extinde folosirea rațională a celor 30 de hectare ape stătătoare, amenajîndu-se eleștee din care se va obține o producție anuală de 30 000 kg pește.

— Se va asigura continua îmbunătățire a deservirii populației prin rețeaua comerțului de stat și cooperatist și prin unitățile prestatoare de servicii, cît și perfecționarea continuă a activității de ocrotire a sănătății populației.

— Se va extinde rețeaua de electrificare la sate cu 43 km peste sarcina planificată, iar prin gospodărirea fondurilor alocate se vor prelungi rețelele în 6 sate, în afara localităților prevăzute în plan. Se va asigura constituirea de fonduri suplimentare pentru electrificări rurale în 20 de localități.

— Contribuția voluntară bănească și în muncă a cetățenilor va fi utilizată în vederea realizării următoarelor obiective : construcția a 26 de școli, din care 5 școli cu 24 de săli de clasă vor fi date în folosință în anul 1969, construirea a 21 de cămine culturale, construirea unei grădinițe de copii, a unei băi populare și a 4 dispensare umane, extinderea rețelei de alimentare cu apă cu încă 500 ml, construirea a 12,3 km drumuri și 122 000 mp construcții de trotuare din beton și piatră, 110 poduri și podețe.

— În orașul Carei va fi înființată o universitate populară, iar la sate încă 10 cluburi sătești.

— Consiliile populare județean, municipal, orășenești și comunale și inspectoratul județean școlar vor asigura îndrumarea permanentă și sprijinirea corpului didactic din școli, în vederea creșterii contribuției acestuia la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, la pregătirea multilaterală a tineretului. În sprijinul procesului de învățămînt se vor amenaja 67 parcele experimentale, 30 de pepiniere pentru arbuști și arbori fructiferi și 125 răsadnițe pentru cultivarea florilor pe lîngă școlile generale din mediul rural.

JUDEȚUL ALBA

Răspunzînd chemării lansate de Consiliul popular județean Galați, în numele cetățenilor din județul Alba, consiliul popular județean se angajează să îndeplinească și să depășească sarcinile de plan ce-i revin pe anul 1969.

În sectorul de industrie locală se va realiza un volum de producție, peste sarcina planificată, în valoare de un milion lei.

— La fondul pieței se vor da peste plan mărfuri în valoare de 650 mii lei.

— Pentru diversificarea și sporirea producției de materiale de construcții, I.I.L. Alba Iulia va organiza o balastieră în albia rîului Mureș, cu o capacitate de 30 000 m c pe an. În cadrul secției Cetatea de Baltă se va diversifica producția de prefabricate prin producerea de noi sortimente.

— Pentru dezvoltarea capacităților de producție, se vor folosi fonduri de mică mecanizare în valoare de un milion lei.

În sectorul de gospodărie comunală și locativă :

— Producția globală la prestări de servicii va fi depășită cu 600 mii lei față de prevederile planului.

— Prin folosirea mai eficientă a mijloacelor materiale la activitățile de salubritate, întreținere de spații verzi, reparații de străzi, se vor realiza economii în valoare de 150 mii lei, care vor permite mărirea volumului lucrărilor de acest gen.

În sectorul circulației mărfurilor :

— Prin comerțul de stat se vor desface mărfuri, peste prevederile planului, în valoare de un milion lei, cheltuielile de circulație se vor reduce cu 100 mii lei, iar beneficiile peste plan vor fi de 150 mii lei.

— Se vor da în folosință complexul comercial din orașul Cugir, hotelul „Apulum" din Alba Iulia, vor fi modernizate cinci unități comerciale, iar prin cursurile de scurtă durată se va asigura perfecționarea pregătirii a cel puțin 500 de cadre.

— În comerțul cooperatist se vor construi cinci magazine, amenaja și moderniza 4 unități de alimentație publică și înființa 20 de unități noi.

În sectorul cooperației meșteșugărești se vor înființa 30 de secții și activități noi.

Pentru îmbunătățirea activității profilactice și a calității asistenței medicale, se vor intensifica controlul și îndrumarea asupra tuturor unităților medico-sanitare din județ. Se vor utiliza judicios fondul de medicamente și aparatura din dotare, în scopul valorificării întregii dotații tehnice-medicale a unităților sanitare.

— În scopul **valorificării științifice a tradițiilor folclorice,** a cercetării obiceiurilor, a folclorului muzical, literar și coregrafic, cît și pentru înființarea unor formații de amatori de înaltă ținută artistică, care să desfășoare o activitate permanentă, se vor întreprinde studii și cercetări de către specialiști și se va organiza un concurs pe tema „Pe plaiuri străbune".

Pentru realizarea sarcinilor de plan și a angajamentelor, comitetul executiv al consiliului popular județean va lua măsuri pentru îmbunătățirea stilului și metodelor de muncă, pentru găsirea celor mai eficiente forme de atragere a cetățenilor la înfăptuirea obiectivelor.

JUDEȚUL VASLUI

Consiliul popular județean Vaslui, exprimînd hotărîrea fermă a oamenilor muncii din județ, animați de un spirit de înaltă responsabilitate, în numele tuturor oamenilor muncii din județul Vaslui răspunde cu însuflețire chemării la întrecere lansată de către Consiliul popular al județului Galați.

În anul în curs de desfășurare există toate premisele pentru îndeplinirea integrală și depășirea sarcinilor de producție și prestări de servicii în întreprinderile de industrie locală, gospodărie comunală și locativă, a volumului de investiții și construcții-montaj prin :

— executarea, peste sarcina planificată, a unui volum de producție globală de 2 milioane lei în întreprinderile de industrie locală și gospodărie comunală ;

— realizarea de economii peste sarcina planificată, în unitățile de gospodărie comunală, industrie locală și întreprinderea de construcții-montaj, în valoare de 600 000 lei.

— Prin realizarea unui mai judicios regim de economii în activitatea întreprinderilor și organizațiilor economice și prin valorificarea rezervelor existente, se va realiza o sporire a acumulărilor bănești de peste 500 000 lei.

— Cu aceleași credite bugetare alocate pentru activitățile de salubritate, spații verzi, reparații de străzi, se va efectua în plus un volum de lucrări de 600 000 lei, pe seama economiilor realizate în acest sector ca urmare a folosirii eficiente a mijloacelor materiale.

— Printr-o organizare mai bună a muncii pe șantiere, se vor reduce termenele de dare în folosință, la policlinica din orașul Vaslui, cu 30 zile, și la modernizarea drumului județean Buhăiești-Vaslui, cu 40 zile. Din numărul total de apartamente planificate a se executa în anul 1969, la 400 apartamente se va reduce durata de execuție cu 30 pînă la 45 de zile.

— Din creditele alocate în buget pe anul 1969 se va crea o rezervă în sumă de 900 000 lei, prin folosirea mai judicioasă a fondurilor și materialelor.

În scopul unei mai bune deserviri a populației prin rețeaua comerțului de stat și cooperatist :

— se vor moderniza și înființa 24 unități comerciale, folosind ca sursă de finanțare credite de mică mecanizare în valoare de peste un milion de lei ;

— în municipiul Bîrlad și în orașele Vaslui și Huși se vor da în folosință noi spații comerciale însumînd peste 1 500 m.p. ;

— vor fi date în folosință 20 unități de desfacere și se vor înființa 75 unități de prestări de servicii în cadrul cooperației de consum.

În anul 1969, se vor electrifica peste plan, prin racordarea la sistemul energetic național, 3 sate și se vor face extinderi de rețele electrice la alte 5 sate.

Prin munca patriotică desfășurată în orașe și la comune se vor realiza economii de peste 40 milioane lei prin : reparația și întreținerea a 450 km drumuri comunale ; amenajarea și extinderea de spații și zone verzi în suprafață de 450 de mii mp ; plantarea a 49 mii de pomi și arbuști ; construcția a 750 ml poduri ; întreținerea și plantarea a 500 mii mp de peluze cu flori ; construcția și întreținerea a 30 teatre în aer liber.

Depunînd eforturi susținute, sub conducerea comitetului județean de partid, consiliul popular județean este încredințat că-și va îndeplini exemplar sarcinile stabilite.

JUDEȚUL VÎLCEA

Consiliul popular provizoriu Vîlcea își propune să răspundă la chemarea Consiliului județean Galați inițiind o seamă de măsuri destinate asigurării depline a valorificării resurselor umane și materiale, sporirii contribuției oamenilor muncii la continua dezvoltare economică, social-culturală a județului Vîlcea :

— Organizarea îndeplinirii exemplare și depășirii tuturor sarcinilor de producție și prestări de servicii în unitățile industriei locale, gospodării comunale și locative, stațiuni balneare, a planului de investiții și construcții-montaj.

— Realizarea unui volum de producție și prestații de serviciu peste sarcina planificată în unitățile de industrie locală, gospodărie comunală și stațiuni balneare de 2,3 milioane lei.

— Realizarea de economii suplimentare la prețul de cost în valoare de 800 mii lei.

— În scopul satisfacerii tot mai depline a cerințelor populației cu mărfuri de uz casnic și gospodăresc, pe baza studierii atente a cererii de consum, în acest an industria locală vîlceană va asimila peste 20 de produse noi.

— Sporirea și diversificarea producției materialelor de construcții prin organizarea unei balastiere de mare capacitate pentru extragerea balastului și pietrișului pe valea Oltului. Se va dezvolta producția de prefabricate din beton, dublînd volumul de prefabricate față de anul trecut.

— Scurtarea cu 20 de zile a termenelor de predare a proiectelor prevăzute în planul pe 1969, realizarea unei economii de 50 tone metal prin intensificarea folosirii oțelurilor de calitate superioară.

— Mobilizarea populației sătești pentru mai buna gospodărire a celor 32 000 ha pășuni comunale.

— Modernizarea și înființarea a 20 unități comerciale prin folosirea creditelor de mică mecanizare în valoare de un milion lei ; darea în folosință în municipiul Rm. Vîlcea, în celelalte orașe din județ și pe traseele turistice a noi spații comerciale însumînd peste 6 000 mp.

— În mediul rural vor fi date în folosință 24 magazine sătești și se vor înființa 81 secții de prestări servicii în cadrul cooperației de consum.

— Creșterea nivelului edilitar gospodăresc al localităților, prin mobilizarea maselor largi de cetățeni la întrecerea patriotică, prin executarea în acest an a unui volum de lucrări în valoare de 15 milioane lei.

— Prin contribuția voluntară bănească și în muncă patriotică a cetățenilor se vor realiza : 60 săli de clasă (noi), 4 cămine culturale, 2 dispensare umane etc.

— Intensificarea acțiunilor cu caracter cultural-educativ în scopul dezvoltării conștiinței cetățenești și al promovării în rîndul maselor a normelor moralei socialiste, al grijii pentru apărarea proprietății socialiste și respectarea normelor de conviețuire socială.

— Intensificarea activității de studiu și cercetări privind trecutul istoric al județului Vîlcea. În scopul păstrării și conservării construcțiilor rurale specifice zonei Vîlcea se va începe amenajarea muzeului satului de la Bujoreni, cu tema arhitectură populară vîlceană.

Consiliul popular județean provizoriu Vîlcea își exprimă hotărîrea de a milita pentru continua perfecționare a stilului și metodelor de muncă, pentru lărgirea legăturilor permanente cu masele de cetățeni, în vederea antrenării lor la înfăptuirea acestor angajamente dedicate celei de-a 25-a aniversări a eliberării patriei și a Congresului al X-lea al P.C.R.

Deplasări în structura bugetului familiilor muncitorești

(Urmare din pag. I)

În cele ce urmează ne propunem să înfățișăm unele aspecte mai importante privind reflectarea procesului de creștere a bunăstării în bugetul familiilor de muncitori din industrie.

Direcția Centrală de Statistică a organizat o amplă cercetare în acest sens. Informațiile obținute atestă îmbunătățiri substanțiale în anii puterii populare privind unele laturi importante ale nivelului de trai al acestor familii.

Să ne referim în primul rînd la un indicator atît de direct, edificator și semnificativ cum este consumul alimentar.

Consumul alimentar din anul 1967 (calculele pentru 1968 sînt încă în curs) prezintă o creștere, am putea spune generală, față de anul 1948, exceptînd consumul de mălai a cărei scădere aproape la 1/4 reprezintă tot un aspect pozitiv. Cîteva cifre : consumul de carne a crescut de 2,9 ori, din care consumul de carne de porc de 6,3 ori ; consumul de grăsimi a crescut de 4,2 ori, cel de lapte de 1,8 ori, de brînzeturi de 3,1 ori, ouă și zahăr de 3,2 ori. În această perioadă au avut loc schimbări structurale importante în cadrul consumului alimentar, crescînd într-o mai mare măsură consumul produselor superioare din punct de vedere nutritiv, cum sînt produsele de origine animală și zahărul. Așadar, **consumul familiilor de muncitori din industrie a crescut cantitativ și s-a îmbunătățit calitativ și structural.** Această realitate se confirmă și în cazul altor categorii de consumatori. Trebuie relevat faptul că în creșterea consumului de produse alimentare un rol hotărîtor l-a avut comerțul socialist în calitatea lui de coordonator general al fondului de mărfuri. În anul 1968, volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul este cu 30 la sută mai mare decît în 1965.

Profundele schimbări care au avut loc în nivelul de viață al familiilor de muncitori sînt reflectate și în structura cheltuielilor lor. Astfel, ponderea cheltuielilor pentru alimentație în totalul bugetului marchează o continuă scădere, de la 61,9 la sută în 1948 la 35,9 la sută pentru primul semestru al anului trecut, crescînd în același timp ponderea cheltuielilor pentru îmbrăcăminte, încălțăminte — de peste două ori, iar la cele pentru cultură și distracții aproape de trei ori. Deci, în condițiile sporirii cantităților de produse cumpărate, ale creșterii și îmbunătățirii consumului alimentar, s-au creat premise ca de la an la an familiile să destineze o parte relativ mai mică din veniturile lor pentru satisfacerea necesităților de consum alimentar, avînd astfel posibilități din ce în ce mai mari pentru satisfacerea celorlalte nevoi. În fapt, cifrele statistice privind structura utilizării bugetului de familie reflectă importante schimbări în însuși felul de viață al oamenilor. Dezvoltarea industriei și progresul tehnic au condus la schimbări radicale în domeniul nevoilor de consum ale populației și al satisfacerii acestora. Niciodată în istoria României nu apare mai pregnant ca în anii puterii populare fenomenul — constatat de fiecare dintre noi — de diversificare continuă a necesităților de consum ale populației, apariția de necesități noi concomitent cu dispariția altora — pe scurt, transformări structurale în domeniul consumului, stimulate și promovate în special de realizările pe linia producției. Să ne gîndim întîi la diversificarea producției alimentare — începînd, să spunem, cu produsele de panificație și sfîrșind cu conservele de legume și fructe — și apoi la aceea cu mult mai largă, mai importantă de produse nealimentare — îmbrăcăminte, produse de cultură, obiecte de uz casnic etc.

În general există o legătură strînsă între dezvoltarea economică a unei țări și proporția cheltuielilor din total pe care o familie de muncitori o utilizează pentru alimentație. Deosebit de aceasta, proporția la care ne referim depinde în mod direct de partea din venitul național repartizată clasei muncitoare.

Procesul de trecere pe prim plan în viața familiilor a satisfacerii unor variate necesități nealimentare — dovadă evidentă a ridicării bunăstării lor — este reflectat de evoluția cheltuielilor pentru mărfuri nealimentare. Iată, în tabelul care urmează, dinamica cheltuielilor făcute de către familiile de muncitori din industrie pentru mărfuri nealimentare (cifrele reprezintă nivelul acestor cheltuieli, în procente, în 1960, 1965 și 1967 — în raport cu anul 1955) :

	1960	1965	1967
Cheltuieli cu mărfuri nealimentare, total	183,8	243,7	275,9
Cheltuieli cu unele grupe de mărfuri			
— Țesături	144.0	169,5	164,7
— Confecții	195,5	326,4	363,3
— Tricotaje	174,5	273,7	330,4
— Încălțăminte	143,4	177,0	187,8
— Mobilă și ob. de uz casnic	238,7	350,1	369,7
— Mărfuri de cultură și sport	389,7	518,9	698,5

Datele de mai sus trebuie interpretate ținînd seama și de faptul că în această perioadă au avut loc repetate reduceri de prețuri la unele mărfuri nealimentare.

În cadrul cheltuielilor pentru mărfuri nealimentare au crescut într-un ritm mai rapid cheltuielile pentru unele bunuri de valoare relativ mare și de folosință îndelungată ca mobilă, aparate de radio, televizoare, frigidere, mașini de spălat rufe, aspiratoare de praf etc. — elemente care au contribuit la creșterea confortului, la ușurarea muncii casnice, ceea ce a condus, printre altele, la crearea de timp liber în plus pentru culturalizare și distracție. Este semnificativă, de asemenea, creșterea de aproape șapte ori, în perioada 1955—1967, a cheltuielilor pentru cumpărarea de obiecte de cultură și sport.

Legat de cererea de mărfuri nealimentare se impun relevate și alte aspecte. Iată, de pildă, aspectul achiziționării de țesături și confecții. În anul 1967, cheltuielile pentru cumpărarea de țesături au sporit față de anul 1955 mai puțin decît totalul cheltuielilor cu mărfuri nealimentare, în timp ce cheltuielile pentru confecții au crescut, în aceeași perioadă, de 3,6 ori. Aceasta reflectă în mod evident orientarea pronunțată a membrilor familiilor de muncitori către confecții, către produse finite.

În același timp, schimbări importante au avut loc în cadrul cheltuielilor pentru țesături. Iată numai două cifre : dacă în 1955 ponderea acestora la cumpărarea de țesături de lînă reprezenta circa 30 la sută din totalul cheltuielilor pentru țesături, în 1967 această pondere a crescut la circa 44 la sută, îndeosebi pe seama țesăturilor din bumbac.

Nu putem încheia aceste rînduri fără a arăta că pe lîngă îmbunătățirea simțitoare a bugetului de familie, care corespunde salariului real, structurii lui, oamenii muncii beneficiază de importante sume cheltuite de stat sub diferite forme și de care beneficiază direct sau indirect toți oamenii muncii. Este ceea ce se cheamă, cu un termen consacrat, salariu social. În medie, statul cheltuiește anual pentru un elev în școlile de cultură generală 1 190 lei, pentru un student 11 800 lei ; pentru un pat în casele de naștere — 6 890 lei, iar pentru un pat de spital — 23 700 lei. Pot fi adăugate la acestea manualele școlare ce se acordă gratuit, alocațiile pentru copii și multe alte forme.

Toate aceste eforturi financiare pe care le face statul influențează pozitiv nivelul de trai al oamenilor muncii, creează posibilitatea ca bugetul fiecărei familii să fie structurat în așa fel, încît să satisfacă cerințele diverse, sporite, să asigure o continuă îmbunătățire a condițiilor de viață ale populației.

Realizările obținute în anul 1968 în dezvoltarea economică a țării, precum și îndeplinirea obiectivelor economice ale celui de-al patrulea an al cincinalului și a celorlalte măsuri prevăzute, vor asigura în continuare sporirea veniturilor și a puterii de cumpărare a populației, diversificarea și îmbunătățirea fondului de mărfuri. Aceasta își va găsi reflectarea atît în bugetele familiilor de muncitori cît și în bugetele celorlalte familii, în creșterea cumpărăturilor și consumului, în îmbunătățirea structurii cheltuielilor.

pagina economică

CHEIA DE BOLTĂ A RANDAMENTULUI MAXIM

Utilizarea integrală a potențialului tehnic al uzinei

Relevînd necesitățile economice care impun folosirea deplină a utilajului de producție, încărcarea lui judicioasă, precum și efectele pozitive ce se nasc în întreprinderile industriale, la plenara C.C. al P.C.R. din 16—17 decembrie anul trecut, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: **„În cursul anului 1969 trebuie să lichidăm situația existentă astăzi, cînd un mare număr de mașini stau nefolosite. Această stare de lucruri este de neadmis și — deși o discutăm de ani de zile — se acționează încă foarte timid pentru remedierea ei".** Ca urmare, în ancheta de față am căutat să investigăm rezervele nefolosite în domeniul mijloacelor tehnice, să vedem care sînt unele din cauzele pentru care se pierde o parte a potențialului productiv, a spațiilor de producție și ce măsuri energice trebuie aplicate pentru reactivarea la întreaga capacitate a fondurilor tehnice. În primul rînd, ne-am oprit la analiza gradului de încărcare și funcționare a parcului de utilaje în unele întreprinderi aferente Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini.

La M.I.C.M., pe baza discuției cu o serie de cadre cu munci de răspundere în domeniul tehnic și studierii unor date reprezentative, se pot formula cîteva concluzii. Dacă din timpul calendaristic se scad duminicile, sărbătorile legale și durata în care utilajul se află în reparații capitale, se obține un timp efectiv de lucru de 74—75 la sută. Cifra este considerată „ideală" de numeroase unități economice, ne spunea ing. **Anton Pușcașu**, directorul direcției mecano-energetice, pentru că ea se poate realiza numai **dacă sînt puține absențe, dacă nu se întrerupe neprevăzut, pe mașini, procesul de producție, dacă schimburile sînt încărcate identic și dau aceleași rezultate** — pe scurt, dacă totul decurge normal. S-au sugerat, deci, căile ce trebuie urmate pentru a se realiza această cifră... ideală. În fond, este vorba de planificarea riguroasă a producției, programarea și lansarea ei cu grijă, de preocuparea permanentă de a interveni operativ acolo unde se ivesc deficiențe în procesul tehnologic și în întreg mecanismul întreprinderilor industriale. Nu specificul fabricației și nu modificările aduse acesteia împiedică folosirea completă, cît mai productivă a mijloacelor tehnice — așa cum sînt tentate să justifice unele comitete de direcție. Că aceasta este realitatea o dovedesc cîteva exemple. **În trimestrul III 1968, de pildă, în privința utilizării în timp a mașinilor-unelte, la unitățile din cadrul M.I.C.M. exista o mare diferență de randament.** Spre randamentul maxim se situau, alături de „Rulmentul" — Brașov (74,3 la sută) și alte unități economice, printre care „Unio" — Satu Mare și „7 Noiembrie" — Craiova — (71,3 la sută), Uzina mecanică Mîrșa (73,5 la sută), Uzina de vagoane Arad (69,3 la sută) — toate cu specific de fabricație foarte divers. În schimb, altele despre care nu se poate afirma că ar avea condiții dificile de producție au obținut randamente scăzute: „Timpuri noi" — București — 39,9 la sută, iar Uzina metalurgică Bacău — 49,4 la sută. Situația este clară. Cauza o constituie deficiențele activității interne a acestor întreprinderi, care perpetuează proasta utilizare a mașinilor și agregatelor.

Tot în întreprinderile din cadrul acestui minister se mai constată o mare variație a randamentelor pe diferite grupe de mașini. La utilajele principale, cu un specific mai dificil de deservire, ca mașinile de prelucrat roți dințate sau strungurile paralele, s-au atins coeficienți de 96,4 la sută și, respectiv, de 94,9 la sută, în timp ce la unele mașini uzuale, ce pretind o forță de muncă mai puțin calificată, se înregistrează valori mai mici. Oare aceste discrepanțe nu arată că comitetele de direcție nu acordă atenția cuvenită tuturor grupelor de mijloace tehnice? Pentru a justifica „jocul" productivității în timp, unele întreprinderi aduc ca argument sistemul reparațiilor și mai ales cele accidentale. Desigur, pentru o reparație sau o intervenție, exceptînd pe cea capitală, se pot consuma cîteva zile. Aceasta depinde de gravitatea, de amploarea lor. Depinde însă și de operativitatea cu care se efectuează intervențiile tehnice asupra utilajului.

— Pentru a spori această operativitate, ne spunea ing. **Ion Lincă**, șef de serviciu, **alături de sistemul de reparații preventive planificate, extins de cîțiva ani, în toate unitățile ministerului, în noul an se va folosi și sistemul descentralizat de reparații curente și întrețineri mijlocii.** Adică, acestea să nu se mai facă la nivelul mecanicului șef, ci al secțiilor de producție. Oamenii care execută asemenea intervenții, fiind în subordinea directă a șefului de secție, pot fi cointeresați să le efectueze cît mai repede, în bune condiții calitative. Serviciul mecanicului șef, ocupîndu-se acum mai ales de reparațiile capitale, se va putea concentra mult mai eficient asupra lor. Așadar, un dublu avantaj demonstrat de rezultatele uzinelor „Strungul"-Arad, „Tractorul"-Brașov, de valoarea medie a volumului de reparații accidentale — în ore mașini — la uzinele ce aplică noul sistem, valoarea a scăzut de la 44 ore în trimestrul I 1967, la mai puțin de 25 ore la începutul noului an.

Secvențele înfățișate la nivelul Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini le-am adîncit prin investigațiile întreprinse la „Semănătoarea" din București. Aici, după cum ne relata tov. **Ion Gudutescu**, tehnician în serviciul dispecer șef, coeficientul de utilizare a mijloacelor tehnice a fost în anul trecut de aproximativ 54—55 la sută față de timpul calendaristic și de 93 la sută față de timpul planificat. Cifrele destul de scăzute se datoresc faptului că **nu toate utilajele uzinei lucrează în trei schimburi, ca cele conducătoare, ele deservind doar anumite operații tehnologice, care nu le asigură o încărcare deplină.** Pe ansamblul mijloacelor tehnice ale acestei întreprinderi apar astfel discrepanțe între randamente, fără a mai vorbi de desele întreruperi în funcționarea lor în procesul de producție.

Care sînt cauzele acestor întreruperi? Ing. **Teodor Petrea**, șeful serviciului mecanic șef al uzinei, ne spunea că prin sistemul descentralizat de efectuare a reparațiilor și întreținerilor de mai mică importanță, uneori se renunță la ele. Aceasta deoarece — în anumite perioade — șefii de secții, interesați în primul rînd în a depăși planul de producție, le ignorează chiar cu riscul uzurii peste normal a mașinii. În aceste condiții se înmulțesc intervențiile accidentale, iar cînd mașina „cade" este trecută la reparații mult mai mari și mai costisitoare. La o presă de 500 tone, de pildă, depășindu-se cu 15 luni termenul cînd trebuia să intre în reparații mijlocii, a fost necesară o intervenție tehnică care a costat în bani și timp mai mult decît dublu față de cifra inițială.

anchetă economică

Avem de-a face, după cum se vede, cu o înțelegere greșită a sistemului de reparații descentralizat. Termenul reparațiilor preventive se impune respectat indiferent dacă ele se execută centralizat sau descentralizat. De altfel, în această uzină apar pregnant și alte posibilități de creștere a timpului de lucru al utilajelor prin eliminarea opririlor accidentale. În sectorul de prelucrări mecanice, asistența tehnică în schimburile II și III, raportată la numărul de muncitori, este cu mult sub nivelul schimbului I. Cel mai flagrant, în acest sens, este coeficientul de schimb foarte scăzut de la serviciul mecanic șef — situat la un nivel sub media pe uzină. Soluții de creștere a lui există și ne-au fost prezentate în principiu de șeful acestui compartiment. Ne întrebăm, însă, de ce comitetul de direcție al uzinei tot amînă finalizarea lor?

Nici la Uzina de reparații din Poiana — Cîmpina — aparținînd Ministerului Petrolului — nu s-a realizat indicele planificat de folosire în timp. Pe ansamblu, nerealizarea este de 4 procente (57 la sută față de planul de 61 la sută), iar pe grupe de utilaj doar la morteze, raboteze și șepinguri s-a obținut cifra planificată. Corelînd aceste date cu cauzele defecțiunilor pe uzină, reiese evident că în această unitate s-a manifestat o preocupare cu totul insuficientă pentru judicioasa funcționare a parcului tehnic. Între altele, această situație este determinată și de următorul fapt: în anul trecut, se impunea ca Întreprinderea de construcții hidro-energetice din București să trimită uzinei pentru reparații 3 motoare M. G. 220, 1 motor M. G. 450 și 6 motoare B. 6. Trebuiau să livreze motoare pentru reparații și Trustul de utilaj greu din București, sau Întreprinderea de utilaj greu transport Ploiești. Și nu le-au livrat. Iar uzina Poiana-Cîmpina a trebuit să-și modifice planul, să introducă alte comenzi... peste rînd, să-și schimbe des programarea producției, ceea ce, evident, a influențat și asupra folosirii raționale a mijloacelor tehnice.

Însă, asupra gradului redus de folosire a mijloacelor tehnice la uzina din Poiana-Cîmpina a influențat, de asemenea, nelivrarea ritmică și în cantități suficiente a unor materiale de către Întreprinderea de mașini și utilaj minier Medgidia, sau de către uzina bucureșteană „23 August". Adăugînd la aceste neajunsuri și pe cele datorate colaborării defectuoase dintre secțiile de producție ale uzinei, ne dăm seama ce rezerve nevalorificate există pentru ridicarea indicilor de utilizare a „zestrei" tehnice.

E drept, pentru anul în curs s-au dat asigurări că asemenea defecțiuni ce depind de uzină vor fi înlăturate. Încă de la sfîrșitul anului trecut, sectorul de prelucrări a fost reorganizat într-o secție unitară, ca un compartiment distinct, interesat pe deplin în realizarea sarcinilor de plan. În plus, ing. **Constantin Panaitescu**, șeful acestui sector, ne spunea că noul sistem de normare, fundamentat științific, care se aplică în uzină începînd cu 1969, va conduce, în mare parte, la eliminarea absențelor nemotivate făcute mai ales de cei cu munca în acord. Deci, se pare că în noul an, se vor preveni actele de irosire a potențialului tehnic al uzinei.

Este de datoria ministerelor de resort, a comitetelor de direcție din întreprinderi, să analizeze cauzele care mai frînează obținerea unor indici ridicați de folosire a parcului tehnic, să intervină energic și hotărît pentru remedierea situației. Rezervele depistate se cer valorificate neîntîrziat, pe această cale urmînd să se realizeze importante sporuri de producție industrială.

Dan POPESCU

Diversificarea producției la C. I. L. Bacău

La C.I.L. Bacău s-au făcut anul trecut prototipurile pentru pregătirea în bune condiții a producției de case, în serie, destinate dotării unor complexe turistice și de odihnă și tratament din țara noastră. S-au pregătit, de asemenea, condițiile pentru realizarea producției în noile fabrici ce urmează să fie date în exploatare. Fabrica de plăci fibro-lemnoase va avea o capacitate anuală de 45 000 tone, iar fabrica de case și secția de ambalaje vor asigura o valorificare superioară a masei lemnoase.

Gama produselor executate la Combinatul pentru industrializarea lemnului din Bacău a crescut de la cîteva sortimente de mobilă la circa 40 de tipuri de garnituri pentru dormitoare, sufragerii, mese școlare, fotolii destinate pieții interne și alte garnituri sau piese separate de mobilier pentru export. În construcția acestor produse se utilizează materiale de calitate: p.a.l., p.f.l., placaj, furnir de nuc, stejar, fag, iar pentru finisaj se folosesc lacuri poliesterice și mate.

CAPACITATE ANALITICĂ, SPIRIT COMBATIV, IDEI CONSTRUCTIVE

Sarcinile anuale de plan în dezbaterea comitetului de direcție de la Uzina mecanică navală din Galați

UZINA MECANICĂ NAVALĂ DIN GALAȚI deține un loc distinct în ramura construcției de mașini. Ea realizează utilaje și mecanisme de o complexitate din ce în ce mai mare pentru echiparea tuturor navelor ce se construiesc pe șantierele navale din țară. Acest profil al uzinei s-a conturat în primii ani ai cincinalului. Zilele trecute comitetul de direcție al uzinei a dezbătut într-o ședință lărgită, cu participarea șefilor de sectoare și servicii, a unor maiștri, sarcinile de plan pe anul 1969.

Făcînd bilanțul anului precedent, directorul uzinei, ing. **Gheorghe Angheliu**, a reliefat faptul că sarcinile de plan au fost realizate și depășite la toți indicatorii. Greutățile întîmpinate în însușirea noilor produse, ca urmare a primirii cu întîrziere a documentației tehnice, în aprovizionarea cu materii prime și materiale, procentul mare de rebuturi (peste 700 000 lei numai la turnătorie), precum și deficiențele interne în organizarea producției au făcut ca eforturile depuse să nu aibă o eficiență maximă. Analiza plină de răspundere și minuțioasă a acestor neajunsuri, analiză la care și-au adus aportul toți participanții, a demonstrat că ele pot fi înlăturate în anul care a început, fructificîndu-se astfel mari rezerve interne existente în întreprindere.

Colectivului uzinei îi revin în anul 1969 sarcini de plan mult sporite. Din informarea prezentată s-a desprins că volumul producției globale și marfă va crește cu 11 la sută, aproape în întregime pe seama creșterii productivității muncii. Se prevede asimilarea a 40 de produse noi, majoritatea în primul trimestru al anului. Prețul de cost urmează să fie redus cu 7,3 la sută. Noi capacități de producție, printre care o hală de montaj cu mașinile și instalațiile aferente, precum și un cuptor electric la oțelărie, vor intra în funcțiune anul acesta. Comitetul de direcție a prezentat, totodată, în ședință proiectul unui plan de măsuri tehnico-organizatorice, menite să asigure realizarea întocmai a sarcinilor de plan pe acest an, proiect care, pe baza propunerilor făcute de participanți, a suferit substanțiale îmbunătățiri.

Participanții la discuții au analizat cu maturitate și exigență diferite probleme majore, esențiale ale activității uzinei, de a căror rezolvare depinde bunul mers al producției, ridicarea pe o treaptă superioară a nivelului eficienței economice. Tehnicianul **Ion Hăniștcanu** a subliniat că este un fapt îmbucurător că 95 la sută din producția uzinei a fost contractată cu beneficiarii. El a arătat, însă, că de pe acum se manifestă un fenomen negativ mai vechi. „Primim cu întîrziere materialele prevăzute — a spus vorbitorul. Pentru trimestrul I, de exemplu, urmează să mai primim 325 tone laminate care nu ne-au fost încă repartizate de către forul tutelar. Cunoașterea în ultima clipă a furnizorilor, de cele mai multe ori baze de aprovizionare îndepărtate, deși există o astfel de bază și la Galați, ne determină ca sub imperiul urgenței să transportăm materialele cu autocamioanele și, astfel, să depășim considerabil costurile. Solicităm direcției noastre generale să ne trimită din timp toate repartițiile de materiale, corespunzător programului de producție. De asemenea, socotesc necesar ca în acest an să se analizeze posibilitatea creării în uzina noastră a unor spații corespunzătoare de depozitare a materialelor, pentru a se evita degradarea lor, risipa".

Ing. **Paul Popa**, șeful serviciului organizarea muncii, referindu-se la sarcinile mari ce revin colectivului uzinei în domeniul creșterii productivității muncii, a făcut propunerea să se examineze în fiecare compartiment de activitate modul în care este utilizat personalul tehnico-administrativ. Prezentînd argumente și propuneri convingătoare referitoare la simplificarea fluxului informațional, pentru înlăturarea paralelismului existent în unele evidențe, el a demonstrat că, încă din primul trimestru al anului, personalul tehnico-administrativ poate fi redus cu cel puțin 1 la sută. Aceasta ar permite creșterea numărului personalului productiv, reducerea cheltuielilor la 1000 de lei producție marfă, cheltuieli care se mențin încă ridicate.

În cuvîntul său ing. **Dan Jilavu** a arătat că reducerea prețului de cost, în proporția planificată pe acest an, impune o intervenție mai energică îndeosebi în cîteva sectoare de activitate, cărora pînă în prezent nu li s-a dat atenția cuvenită. „Producem anual SDV-uri în valoare de sute de mii lei. Dar unele stau în magazii nefolosite. De aceea, va trebui să instituim un control sever asupra producerii și folosirii acestora. Printr-o organizare mai atentă a transporturilor de materii prime și produse finite, alegîndu-se mijloacele cele mai economice, evitîndu-se încrucișările, și printr-o evidență clară, putem economisi anual 400—500 000 lei. Și încă o problemă. Uzina noastră este mare consumatoare de tablă. În contracte se stipulează clar: tabla să fie sablată. Dar această prevedere nu se respectă, fapt pentru care noi cheltuim în plus cu operațiunea de sablare în uzină mai mult de 700 000 lei pe an. Solicităm întreprinderilor furnizoare să privească cu toată răspunderea respectarea obligațiilor contractuale".

Referindu-se la calitatea produselor, ing. **Ion Ursache**, șeful turnătoriei, a spus: „Avem posibilitatea să eradicăm anul acesta rebuturile la turnătorie. Se cere însă o intervenție mai energică din partea conducerii uzinei, venind în sprijinul eforturilor colectivului nostru. Am în vedere în primul rînd finalizarea studiilor de organizare științifică a producției în acest sector. S-a preconizat ca la piesele turnate cu pereți subțiri, care ne-au dat și ne dau multă bătaie de cap, să se introducă procese tehnologice noi, menite să îmbunătățească regimul termic de turnare. Este nevoie, de asemenea, să fim susținuți în specializarea oamenilor pe faze de execuție, în înlăturarea fluctuației forței de muncă și întărirea răspunderii în producție. Propun, totodată, să se analizeze posibilitățile de devansare a punerii în funcțiune a cuptorului electric".

Tehnicianul **Gheorghe Lungu** a propus să se ia măsuri mai hotărîte pentru asigurarea numărului de muncitori calificați în toate sectoarele. „Se știe — a spus el — că datorită dezvoltării puternice a industriei în orașul Galați, nu numai la noi în uzină, dar și în alte întreprinderi se simte lipsa muncitorilor calificați în meseriile de strungar, frezori, turnători și altele. Din această cauză, multe mașini sînt folosite sub capacitate. Nu avem de unde aduce muncitori calificați, trebuie să-i pregătim. Un început s-a făcut. Dar în acest an, în loc ca fondurile pentru școlarizarea muncitorilor să crească, s-au redus considerabil. Cred că această măsură luată de către forul nostru tutelar se cuvine reconsiderată".

Ing. **Nicolae Năstase**, constructor șef, a subliniat în intervenția sa necesitatea perfecționării relațiilor dintre uzină —proiectant (Institutul de cercetări și proiectări navale) și beneficiari, adică șantierele navale din țară. „Am în vedere — a arătat el — trecerea mai susținută la acțiunea de tipizare în domeniul echipamentelor de nave. Sînt unele repere, ca uși, hublouri, guri de vizită, vinciuri și altele, care pot fi folosite la mai multe tipuri de nave. Dar în prezent primim comenzi separate, iar reperele diferă foarte puțin unele de altele. Prin tipizare s-ar ieftini costul proiectării, s-ar reduce substanțial manopera în uzină, consumul de materiale, iar pe șantiere s-ar accelera operațiunile de montaj".

Numeroși alți participanți la discuții au propus să se ia de pe acum măsuri mai susținute pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă din unele sectoare de producție, pentru folosirea cu randament sporit a mașinilor și utilajelor, a timpului de lucru. În ședință s-a stabilit ca, pînă la dezbaterea cifrelor de plan pe 1969 în adunarea generală a salariaților uzinei, în fiecare secție și sector să se analizeze cu răspundere toate resursele, care, puse în valoare, să asigure depășirea sarcinilor de plan.

Subliniind însemnătatea realizării și depășirii sarcinilor sporite din 1969, an hotărîtor pentru îndeplinirea prevederilor cincinalului, participanții la adunare au stabilit angajamente mobilizatoare pentru susținerea răspunsului organizației județene de partid Galați la chemarea la întrecere adresată de organizația de partid a municipiului București. Între altele, și-au propus, în numele colectivului uzinei, să realizeze peste prevederile planului o producție globală de 550 000 lei, o producție marfă de 300 000 lei și să economisească 150 tone metal. Angajamentul urmează să fie definitivat cu prilejul dezbaterii planului pe acest an în adunarea generală a salariaților uzinei.

Radu APOSTOL
corespondentul „Scînteii"

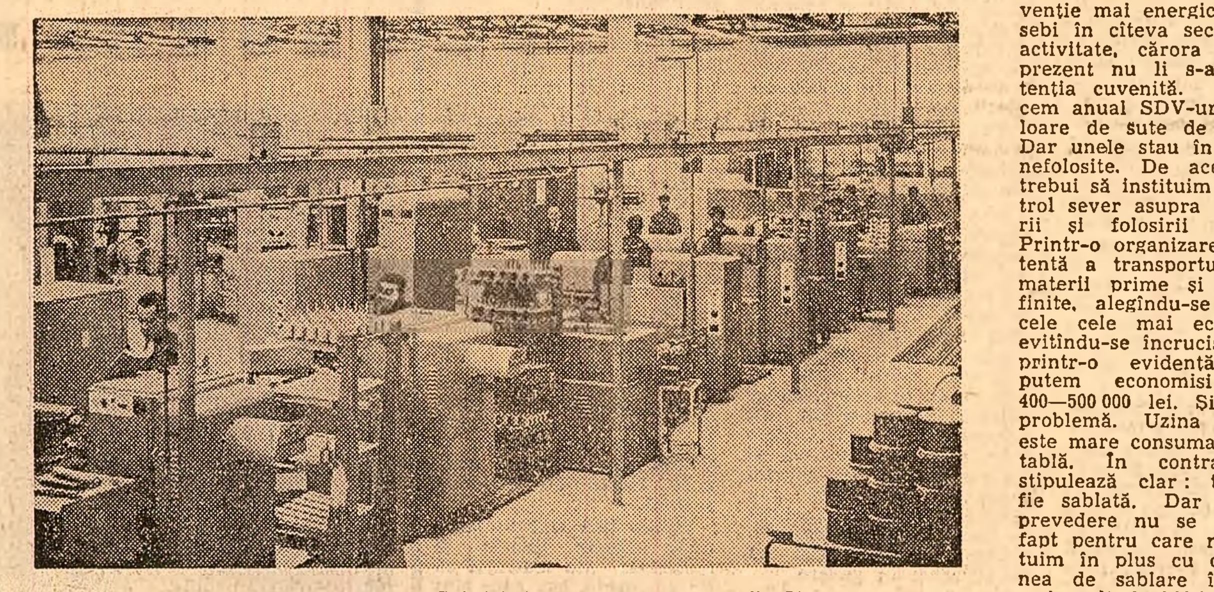
În secțiile moderne ale noii Fabrici de motoare electrice din Pitești
(Foto: Gh. Vintilă)

ÎN 1969
12000 de autoturisme românești

Anul 1969 marchează startul producției planificate de autoturisme fabricate în țara noastră. Potrivit prevederilor se vor produce 12 000 de autoturisme de oraș. Prototipul unui astfel de autoturism — „Dacia-1 100" — a devenit de pe acum familiar. Multiplicat în 2 000 de exemplare de către Uzina de autoturisme din Colibași, care reușește această performanță notabilă la mai puțin de 6 luni de la intrarea în funcțiune, „Dacia-1 100" circulă astăzi pe toate drumurile țării.

Realizările de pînă acum ale constructorilor de autoturisme din Colibași, pregătirile temeinice, pe care ei le-au făcut pentru producția acestui an ne permit să apreciem că își vor putea îndeplini cu succes sarcinile ce le revin în 1969.

(Agerpres)

Întrecerea pentru depășirea planului pe 1969

(Urmare din pag. I)

Ce arată la uzina „23 August" dinamica creșterii numărului fruntașilor în producție din rîndurile membrilor de partid? În 1967 din 1 159 fruntași 612 erau membri de partid; în 1968 din cei 2 800 de evidențiați 1 214 sînt membri de partid. O creștere constantă, care la prima vedere nu dă loc la nici un reproș. Totuși nu putem face abstracție de faptul că la Uzinele „23 August" există un număr mai mare de comuniști. Ce loc ocupă deci în producție ceilalți care n-au fost evidențiați? Nu cumva fac parte din rîndurile celor care se rezumă doar la a-și realiza norma? De aici, de la „23 August" a pornit acum cîțiva ani inițiativa intitulată „Fiecare comunist, fruntaș în producție!" O inițiativă admirabilă, dar care, datorită insuficientei preocupări a organizației de partid, inclusiv a comitetului de partid al sectorului, nu a fost extinsă și în alte întreprinderi și nu a dat roadele cuvenite.

Astfel de situații ne determină să **îndrumăm organizațiile de partid să examineze foarte atent ce trebuie făcut ca toți comuniștii să obțină asemenea rezultate încît să poată fi declarați fruntași în întrecere.** În Capitală își desfășoară activitatea peste 177 000 de comuniști; majoritatea lucrează efectiv în producție sau în institute de cercetări și proiectări, ministere și alte instituții care au contingență cu producția. A acționa astfel ca ei să fie cu adevărat în frunte înseamnă în fond a pune în mișcare un uriaș potențial, a crea o premisă dintre cele mai importante pentru a asigura buna desfășurare a întrecerii. Considerăm că a sosit momentul ca **fiecare birou de organizație de bază să-și fixeze drept obiectiv imediat ca toți comuniștii să muncească în așa fel în producție, să dea dovadă de o asemenea perseverență în îndeplinirea angajamentelor, încît la sfîrșitul fiecărei luni să se poată număra printre evidențiații în întrecere, iar la sfîrșitul anului printre fruntași.**

Realizarea obiectivelor chemării și angajamentelor privind îndeplinirea și depășirea planului necesită ca **organele și organizațiile de partid să se angajeze mai direct în conducerea activității economice, să privească cu mai multă exigență modul de îndeplinire a sarcinilor, să promoveze cu consecvență noul, să stimuleze gîndirea și inițiativa creatoare a muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor.** În aceste zile, în toate întreprinderile se desfășoară o amplă acțiune pentru concretizarea obiectivelor întrecerii socialiste la nivelul fiecărei secții și loc de muncă. Ceea ce ne preocupă este ca organizațiile de partid să antreneze comitetele de direcție, sindicatele, U.T.C.-ul, masa largă a muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor și economiștilor la o examinare atentă și folosirea integrală a resurselor existente, iar **angajamentele luate să fie realiste, să reflecte cît mai exact posibilitățile, evitîndu-se tendințele de formalism.** Este foarte important să înlăturăm cu desăvîrșire situațiile întîlnite în alți ani în unele întreprinderi unde angajamentele erau astfel „dimensionate" încît puteau fi îndeplinite fără nici un efort, sau cum s-a întîmplat la întreprinderea „Flacăra Roșie" și altele, unde deși existau rămîneri în urmă, s-au stabilit obiective spectaculoase despre care se știa de la bun început că nu vor putea fi realizate. Nu este întîmplător că cele mai multe dintre lipsurile relevate la conferința organizației municipale de partid privind folosirea capacităților de producție, a forței de muncă, a materiilor prime și materialelor, sînt caracteristice tocmai întreprinderilor în care organizațiile de partid nu cunosc în mod concret problemele producției, nu intră în „miezul" acestora, unde există muncitori și chiar echipe care anul trecut se „aflau în întrecere", dar nu știau nici cu cine și nici pentru înfăptuirea căror obiective se întreceau.

În lumina hotărîrilor adoptate de conferința organizației municipale de partid, a indicațiilor prețioase cuprinse în cuvîntarea bogată în idei, plină de învățăminte pentru noi, rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu acest prilej, acordăm o mare atenție îndeplinirii planului în toate institutele de cercetări și proiectări. Organizațiile de partid, sindicatele, organizațiile U.T.C. au fost îndrumate să desfășoare o intensă activitate politică pentru a se stabili **și în acest domeniu angajamente cît mai concrete, controlabile, să militeze perseverent pentru realizarea lor. Comitetele și birourile organizațiilor de partid din institutele de cercetări, proiectări și învățămînt tehnic superior vor acționa pentru sporirea răspunderii comuniștilor în îndeplinirea obligațiilor profesionale, pentru antrenarea în întrecere a totalității oamenilor de știință, a cercetătorilor și proiectanților.**

Experiența anilor trecuți ne arată că un rol hotărîtor în realizarea și depășirea planului îl are **buna organizare a muncii la toate nivelurile**, începînd de la ministere și pînă la secțiile întreprinderilor și organizațiilor economice. Întrecerea se poate desfășura în mod corespunzător numai atunci cînd fiecare muncitor, maistru și tehnician, inginer și economist își cunoaște locul și rolul în producție, cînd știe precis ce are de făcut pentru a se putea achita de sarcinile ce-i revin, de angajamentele luate, cînd sînt create condițiile tehnico-organizatorice necesare. Ținînd seama de unele neajunsuri manifestate în trecut, avem în vedere ca organizațiile de partid să-și exercite mai bine dreptul de control, să acționeze cu mai multă combativitate pentru a determina soluționarea operativă a problemelor referitoare la aprovizionarea tehnico-materială, la aplicarea concluziilor reieșite din studiile privind organizarea științifică a producției și a muncii, în mod eșalonat, fără tărăgăneli și amînări **nejustificate, încît ele să înlesnească** îndeplinirea planului și a angajamentelor asumate.

Fără îndoială, că în întrecerea socialistă se vor naște noi inițiative valoroase, vor apărea procedee de lucru perfecționate. In acest sens îndrumăm organizațiile de partid să acționeze în așa fel încît **membrii de partid să fie pretutindeni primii care sesizează ce se ivește nou în producție, care își însușesc și transmit experiența înaintată.** Considerăm că atît comitetul municipal cît și comitetele de partid ale sectoarelor vor trebui să se preocupe mai mult de sintetizarea și generalizarea experienței pozitive în munca organizațiilor de partid și în producție. Uneori în jurul anumitor inițiative valoroase, cum au fost, de pildă, cele privind economisirea metalului, folosirea din plin a mașinilor și altele, se organizează acțiuni cu o largă participare, se face publicitate, dar în realitate din cauză că nu se desfășoară o muncă politico-organizatorică efectivă, concretă, inițiativele respective nu depășesc „granița" întreprinderii sau chiar a secției unde au apărut.

Avem convingerea că, punînd în centrul întregii noastre activități lupta pentru îndeplinirea și depășirea planului, valorificînd experiența acumulată, vom spori aportul organizațiilor de partid din Capitală la înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea și Conferința Națională a P.C.R. pentru înflorirea continuă a patriei noastre.

DE CE ESTE TIMIDĂ DEZBATEREA TEORETICĂ ÎN TEATRU?

Ottó RAPPAPORT

Succesele impunătoare ale teatrului romînesc sînt larg cunoscute. Dimensiunile calitative și amploarea cantitativă ale ascensiunii ei certe conving și peste hotare.

Tocmai de aceea mi se pare util a pomeni despre un capitol deficitar, și anume sectorul teoriei teatrale, rămas în urmă în viața noastră ideologică. Dezbaterile noastre — cu rare excepții — sînt în mare parte neinteresante, sînt lipsite de vlagă și pasiune, nefiind întotdeauna luminate și încălzite de scînteierea confruntărilor, de focul ciocnirilor aprinse ale ideilor și opiniilor.

La Cluj, de pildă, — important centru cultural — unde funcționează șase teatre și un număr însemnat de regizori, scenografi, dramaturgi n-a mai avut loc în ultima vreme nici un fel de dezbatere profesională de creație ; se simte nevoia unui cadru propice, organizat, pentru a discuta sau analiza problemele majore ale repertoriului, ale profilului, ale stilului de joc, ale plasticii scenei etc.

În general, se poate spune că în teatru se face foarte puțin pentru confruntarea opiniilor. De prea multă vreme întîrzie înființarea filialelor A.T.M., deși în breasla noastră se găsesc atîția oameni de idei, plini de inițiative și dinamism.

Mă întreb, nu o dată, ce fac colegii mei de la Reșița, Turda, Petroșeni, Baia Mare, Bîrlad, Satu Mare etc. cînd simt nevoia să discute o problemă acută de creație care-i frămîntă ; cînd vor să schimbe o părere, să verifice o experiență ? Nu mă îndoiesc că aceste colective ar fi foarte mulțumite și recunoscătoare dacă, de pildă, colegii trimiși prin C.S.C.A. sau A.T.M. peste hotare, în schimb de experiență, ar veni să le țină cîte o conferință despre cele văzute, despre cunoștințele acumulate. Sînt convins că toți ar face-o cu mare bucurie, dacă cineva i-ar îndemna. Fiindcă toți acei care au avut cinstea să fie trimiși pe banii statului, bineînțeles nu în voiaj de plăcere, ci pentru a îmbogăți cu impresii și învățăminte noi cultura noastră teatrală, se simt moralicește obligați față de întreaga mișcare teatrală, ai cărei soli au fost și căreia îi sînt datori cu împărtășirea cunoștințelor dobîndite.

Buletinul A.T.M., luat în sine, este o realizare meritorie, demn de laudă, prea puțin însă pentru a putea susține o atmosferă fertilă de cultură teatrală, pentru a putea suplini toate neajunsurile și insuficiențele care se manifestă acut în domeniul informării și documentării moderne ale oamenilor de teatru. Este cunoscut faptul că multe din cele mai importante cărți de teorie și practică teatrală, din operele celor mai însemnați creatori de teatru nu sînt încă traduse. Sînt sigur că sute și sute de actori, regizori, scenografi ar fi dispuși să se aboneze cu bucurie la un ciclu — măcar șapirografiat — ale celor mai importante cărți de specialitate.

Avem nevoie de o critică teatrală principială, călăuzită în mod limpede de concepția filozofică marxistă, o critică teatrală care să militeze consecvent pentru un repertoriu contemporan bogat în idei, pentru o artă cu profund ecou educativ în rîndurile publicului nostru.

Firește, în fruntea unor eforturi susținute, tinzînd să insufle o viață intelectuală palpitantă, bogată, în fruntea unor strădanii, vizînd animarea unui climat de frămîntare creatoare, unui climat de cultură teatrală solidă, diferențiată, ar trebui să pășească și o revistă de specialitate, la baza căreia să stea **o concepție redacțională** conștientă și consecventă, o revistă care să cuprindă și să îmbrățișeze cu un înalt grad de profesionalitate, cu o largă și bogată informare universală întreaga noastră mișcare teatrală.

puncte de vedere

Or, după părerea mea, revista „Teatrul" nu este o prezență îndeajuns de eficientă care să se facă simțită activ și emulativ în viața noastră teatrală. La aceasta contribuie deopotrivă atît înfățișarea ei exterioară, cît și conținutul, în mare parte anemic, creînd deseori impresia improvizației și a lipsei de perspectivă. Materialele sporadice mai interesante, mai originale se pierd, din păcate, în noianul interminabilelor declarații ocazionale pompoase, al nesfîrșitelor confesiuni bombastice, repetînd lucruri arhicunoscute, banalități și locuri comune.

Unele din cele mai arzătoare probleme de practică teatrală care-i frămîntă zi de zi pe lucrătorii din domeniul teatrului ca, de pildă, relațiile cu publicul spectator, cercetarea științifică a preferințelor sale, a evoluției gustului său, analiza aprofundată a soluțiilor vizuale de atragere a spectatorului, atmosfera de creație din sălile de repetiție etc. sînt destul de rar abordate, își găsesc o oglindire prea palidă, neconcludentă în paginile revistei „Teatrul".

Dar să nu aruncăm întreaga vină asupra revistei. Fiindcă la formarea unui climat de cultură teatrală pasionantă contribuie și alți factori hotărîtori, influențîndu-se și completîndu-se reciproc : creatorii din teatru și cronicarii de specialitate.

Trebuie să recunoaștem că în sînul oamenilor de teatru se manifestă nu o dată o atitudine de intolerantă refractară, reacții recalcitrante față de aprecierile presei, sau — ceea ce este și mai grav — o indiferență apatică ori infatuată, superficială sau suficientă. Articolele de specialitate sînt foarte rar sau deloc discutate, analizate de către colectivele respective. De obicei, persoanele lăudate sînt mulțumite, iar cei criticați se supără, lucrurile rămînînd neelucidate, fără tragerea concluziilor cuvenite.

Cred cu tărie că este imperios necesar să adoptăm o poziție receptivă față de critică chiar și în cazul cînd socotim că ea conține aprecieri care nu ne avantajează. Cronicarul, firește, are dreptul să refuze orice spectacol, să nu fie de acord cu concepția regizorală sau cu viziunea plastică a scenografului. **Cronicarul însă are nu numai drepturi, ci și îndatoriri și răspunderi** dintre cele mai serioase, atît față de teatru cît și față de spectatori. Criticii dramatice îi revine un rol important în ridicarea vieții intelectuale a teatrelor noastre. Ca să poată deveni o forță spirituală activă, exercitînd o influență ideologică directă asupra colectivelor, este vital necesar ca pe lîngă o autoritate profesională certă, critica să-și consolideze creditul prin consecvența convingerilor principiale și durabilitatea crezului artistic și ideologic. Criteriile de judecată, unitățile de măsură și metodele de analiză ale criticului trebuie să fie determinate nu de capriciile modei, nu de considerații facile și conjuncturi efemere, ci de o gîndire marxistă vie și fermă, creatoare. Această poziție angajată a criticii marxiste va feri cultura noastră teatrală de oscilații echilibristice, de echivocuri derutante, ajutîndu-ne să ne păstrăm ființa spirituală proprie, rămînînd totdeauna noi înșine.

Sînt cronicari care-și comunică doar impresiile, constată, declară, enunță sentințe (sînt cazuri cînd și etichetează, recurgînd chiar la invective). Acestor cronici le lipsește caracterul profesional. Din păcate, rar întîlnim cronici care să descrie cu pricepere profesională scenele-cheie ale spectacolului, momentele cele mai semnificative și impresionante ale jocului actoricesc, metafora sau simbolul inclus și exprimat în decor, părțile esențiale, nodale, ale coregrafiei și mizanscenei în genere.

O revistă i-a solicitat artistului poporului Kovács György o evocare despre un coleg al său, decedat recent. Răsfoind cronicile respective din ultimii 15 ani, aproape că n-a găsit nici un material care să fi fixat momentele culminante ale creațiilor acestuia, elementele componente ale stilului său de joc, printr-o asemenea analiză profesională competentă încît să poți descifra și reconstitui din el trăsăturile dominante, caracteristice ale personalității sale actoricești.

Mai sînt critici care, necunoscînd îndeajuns specificul artei teatrale, procesul de creație practic al muncii actorului, caută să-și canalizeze observațiile analitice spre sferele **unor teoretizări abstracte.** De obicei, acei critici care sînt mai familiarizați, mai experimentați în domeniul literaturii, examinează fenomenul teatral mai mult după criteriile și considerentele teoriei literare, neglijînd faptul că materialul literar, o dată ajuns pe scenă, devine inerent **subordonat legităților teatrului.** „Cînd un scriitor — spunea Thomas Mann — scrie pentru scenă, trebuie să renunțe definitiv la dogmele literare, supunîndu-se necondiționat legilor scenei, atmosferei și mijloacelor ei specifice". „Teatrul și literatura — scrie Caragiale — sînt două ramuri de artă diferite, atît ca intenție, cît și ca forme de manifestare".

Nici după atîția ani nu știu, de pildă, — gîndindu-mă la unii cronicari dramatici, pentru **ce fel** de teatru militează, **ce fel** de gusturi și preferințe reprezintă, adepții căror modalități și formule scenice sînt. Desigur, cu toții vor un teatru de calitate, militant și contemporan. Dar ce îi diferențiază, ce îi deosebește în ceea ce privește înclinațiile, preferințele, gustul sau temperamentul și conformația spirituală personală ?

A rămîne fidel unor vederi estetice, unor gusturi și înclinații statornicite, nu înseamnă nicidecum închistare sau dogmatism, după cum a ne schimba preferințele și vederile după metamorfozele modei, după cum bate vîntul, nu înseamnă încă a fi nou, modern și contemporan. Desigur, și universul ideilor este supus legilor mișcării. Trebuie să apară însă **factori esențiali** și nu mobiluri lăturalnice, determinate de calculele conformiste, care să producă comutarea vederilor, care să justifice schimbarea gusturilor.

Consider **că unul dintre** momentele cele mai semnificative ale dezvoltării teatrului românesc îl constituie efortul pentru profilarea colectivelor, pentru diferențierea personalității și stilului lor de joc. În acest efort, criticii de specialitate îi revine un rol decisiv, urmărind și analizînd înclinațiile, condițiile diferitelor colective de creatori apte pentru **un anumit profil,** pentru **un anumit stil** ; descoperind și promovînd asocierea conștientă și armonizarea metodică a acelor elemente componente care determină o atracție constantă, o predispoziție consecventă pentru **anumiți autori, pentru anumite forme de expresie scenică.**

Puține țări sînt în lume unde bazele morale și materiale ale teatrului să fie asigurate, așa cum sînt la noi. Avem în toate colțurile țării actori vîrstnici și tineri plini de talent. Spectacolul de teatru pătrunde pînă în cel mai îndepărtat cătun. Avem un public sensibil, receptiv și entuziast. Această ascensiune impune să ne cîntărim munca în lumina exigențelor spectatorilor, iar imperativul culturii teatrale ne îndeamnă să ridicăm la o treaptă superioară **etica gîndirii, curajul, sinceritatea și pasiunea afirmării idealului nostru artistic.**

cinema

- Lacul lebedelor : PATRIA — 10 ; 12,30 ; 15 ; 17,30 ; 20.
- Becket : FESTIVAL — 9,30 ; 13 ; 16,45 ; 20, MODERN — 10 ; 13 ; 16,30 ; 20.
- Un delict aproape perfect : REPUBLICA — 9,30 ; 11,45 ; 14 ; 16,30 ; 18,45 ; 21, BUCUREȘTI — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16,30 ; 18,45 ; 21.
- Astă seară mă distrez : FEROVIAR — 8,45—15,30 în continuare ; 18 ; 20,30, MELODIA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45, EXCELSIOR — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45.
- Drumul spre Saturn ; Sfîrșitul Saturnului: CAPITOL — 9—16,15 în continuare ; 19,45.
- Aventura : CENTRAL — 8,30 ; 11 ; 13,30.
- Noaptea : CENTRAL — 16 ; 18,30 ; 21.
- Acuzatul : LUCEAFĂRUL — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
- Praful de pe creier : CINEMATECA (bilete la casă) — 10 ; 12,30.
- Moartea lui Joe Indianul : VICTORIA — 9 ; 11 ; 13 ; 15 ; 17 ; 19 ; 21.
- Program de filme documentare în premieră : TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
- Aventurile lui Tom Sawyer și Moartea lui Joe Indianul : DOINA — 9 ; 12,15 ; 16 ; 19,30, GRIVIȚA — 10 ; 13 ; 16 ; 19,30, FLOREASCA — 9 ; 12,30 ; 16 ; 19,30.
- Program pentru copii : FLOREASCA — 9.
- Lustragiul : LUMINA — 8,45—16,30 în continuare ; 18,45 ; 20,45.
- Hombre : UNION — 15,30 ; 20,30, BUZEȘTI — 15,30 ; 20,30.
- Desene animate : UNION — 18.
- Tandrețe : BUZEȘTI — 18.
- Sfîntul la pîndă : ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,15 ; 17,45 ; 20.
- Columna (ambele serii) : DACIA — 8,45—20 în continuare, GIULEȘTI — 15,30 ; 19,30, POPULAR — 15,30 ; 19.
- Made in Italy : BUCEGI — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
- Heroina : UNIREA — 15,30 ; 20,30.
- Un bărbat și o femeie : UNIREA — 18.
- Marianna, agentul 0555 : DRUMUL SĂRII — 15 ; 17,30 ; 20.
- Spartacus : LIRA — 15,30 ; 19.
- Căderea Imperiului Roman: COTROCENI — 15,30 ; 19.
- Ziua în care vin peștii : VOLGA — 16 ; 18,15 ; 20,30.
- Întoarcerea vrăjitorului : VIITORUL — 18.
- Căutătorii de aur din Arkansas : VIITORUL — 15,30 ; 20,30.
- Vară fierbinte : GLORIA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
- Viva Maria : AURORA — 9,15 ; 11,30 ; 13,45 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
- Judoka, agent secret : MIORIȚA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, PROGRESUL — 15,30 ; 20,30.
- Zosia : PROGRESUL — 18.
- Prințesa : MOȘILOR — 15,30 ; 18 ; 20,30.
- Orașul magic : MUNCA — 16 ; 20.
- Eu te-am iubit : MUNCA — 18.
- Profesioniștii : TOMIS — 9—15,45 în continuare ; 18,15 ; 20,30.
- Bela : FLACĂRA — 18.
- Planeta maimuțelor : FLACĂRA — 15,30 ; 20,30.
- Vera Cruz : ARTA — 9—15,45 în continuare ; 18 ; 20,15.
- Suflete tari (ambele serii) : VITAN — 15,30 ; 19.
- Șapte oameni de aur : RAHOVA — 15,30 ; 20,30.
- Urletul lupilor : FLAMURA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.

Două romane de Zaharia STANCU

„ȘATRA" ȘI „CE MULT TE-AM IUBIT"

cronica literară

Am fost primul lector al manuscrisului acestor cărți, înainte ca „Șatra" să ia drumul tiparului și cînd din „Ce mult te-am iubit" erau scrise doar patruzeci de pagini. Alegeam fragmente pentru ziarul nostru, căruia în ultimii doi ani Zaharia Stancu i-a încredințat cele dintîi capitole publicate în presă ale cărților începute și definitivate : „Șatra", „Vîntul și ploaia", „Ce mult te-am iubit", „Confesiuni". Despre existența romanului „Șatra" știam mai de mult, așa cum știau nenumărați cititori care îi aflaseră nu o dată titlul în planurile editoriale sau în proiectele autorului, dar cînd se va hotărî Zaharia Stancu să-l încredințeze tiparului nimeni nu bănuia, iar cei care îl cunoșteau nici nu se hazardau să facă pronosticuri. Și aceasta pentru că poetul, prozatorul și publicistul ce și-a așezat numele pe coperta a zeci de cărți și la sfîrșitul a mii de articole, are de fiecare dată cînd încredințează o pagină tiparului emoțiile și incertitudinile unui debutant. Dar chiar după ce manuscrisul a plecat către redacție, Zaharia Stancu nu-l privește cu nepăsare și indiferență. Dimpotrivă, lucrează pe îndelete, reface paragrafe întregi, așa încît uneori dintr-o filă rămîne o frază, iar dintr-o frază se dezvoltă un episod sau chiar un capitol. Se află aici dovada unei maxime responsabilități față de scris, ca și expresia unui crez artistic. Scriitor cu o experiență literară ce se apropie de cinci decenii, Zaharia Stancu știe că valoarea operei de artă se validează numai atunci cînd pagina tipărită se întîlnește cu publicul. De aici emoția, de aici neîncetatele reveniri asupra textului. Așa se explică de ce „Șatra", romanul anunțat mai de mult, a apărut în vitrine abia în urmă cu cîteva săptămîni. Cealaltă carte a fost într-un fel o surpriză. La începutul lunii aprilie, cu febrilitatea cunoscută, Zaharia Stancu scria primele capitole ; cinci luni mai tîrziu manuscrisul întreg pleca la tipar. E un roman scris parcă dintr-o răsuflare, cu toate că și el a trecut prin toate etapele laboratorului de alchimist al acestui prozator pentru care scrisul reprezintă nu numai o mărturie, cum s-a spus, ci o luptă interioară devorantă. Le citim sau le recitim și deși eroii și acțiunea nu au nimic comun, deși fac parte din lumi diferite — numai „Ce mult te-am iubit" se înscrie în universul obișnuit al prozei lui Zaharia Stancu — îl recunoaștem pe cel ce a scris „Desculț" încă din primele pagini. Nu numai datorită stilului său sacadat ce a dat repetiției o valoare sugestivă, nu numai datorită frazei cînd somptuoasă, cînd eliptică, ce a încorporat sevele și ritmurile poemului — fără ca prin aceasta Zaharia Stancu să înceteze de a fi romancier — dar mai ales prin o anume viziune asupra lumii, prin consecvența cu care își extrage substanța cărților sale din universul gîndirii și înțelepciunii populare. S-a vorbit mult despre persistența universului copilăriei în literatura lui Zaharia Stancu, dar dacă am înțelege aceasta numai prin faptul că autorul revine periodic la această lume, că de la ea pornesc și către ea se întorc toate firele scrisului său, încă nu am spune totul. Apartenența la lumea satului este în cazul lui Zaharia Stancu una de structură, și această lume este prezentă în cărțile lui nu numai cu întîmplările și oamenii cunoscuți în anii copilăriei, dar cu întreaga ei configurație psihică și morală, cu modul specific de a privi viața și a o înțelege.

În „Șatra", Zaharia Stancu nu mai povestește un episod trăit, văzut, ci unul auzit de la alții, așa cum ne arată din avertismentul aflat la începutul cărții. Eroul nu se mai confundă cu autorul, și nici întîmplările nu mai sînt acelea ale copilăriei sau adolescenței. Dar perspectiva asupra lumii, asupra omului se înscrie în coordonatele operei și gîndirii lui Zaharia Stancu. Ne aflăm în timpul celui de-al doilea război mondial cînd fascismul promova disprețul față de om, uciderea în masă. Șatra este de fapt o insulă de oameni purtați din post în post, din loc în loc, fără ca nimeni să le spună pentru ce și de ce merg pe acest drum, unde vor ajunge și dacă odată se vor opri. Se opresc într-un loc pustiu, sterp, uscat, unde apa este sărată și iarba are gust amar și unde șatra va petrece un ciclu întreg al anotimpurilor. Aici își va săpa grote pentru a se adăposti de asprimile iernii, aici îi vor înmormînta pe cei ce nu mai pot rezista frigului, foamei, pe cei bătrîni sau pe cei ce abia văd lumina zilei. E un univers stăpînit de incertitudine, de spaima morții căreia îi cad pradă oameni nevinovați, oameni ce încă nu s-au bucurat de luminile zilei și ale vieții. „Șatra" este cartea dorinței de viață a omului chiar în împrejurări tragice. De aceea n-am putea spune că tonalitatea cărții este dominant sumbră, deoarece întîmplările crude — înfățișate uneori cu o adevărată voluptate, chiar atunci cînd nu sînt decît scene de un pitoresc gratuit, ce coboară narațiunea în zone exterioare artei, lipsite de elevație, — sînt biruite de acest elan vitalist care înfrînge tot ce pare că anihilează ființa umană. Întîmplările dramatice cu care este presărat drumul șatrei, nefericirile care se abat asupra acestor oameni se desfășoară pe fundalul războiului, care face ca viața omului să nu mai aibă nici un preț, care răstoarnă legile omeniei, aduce alte norme morale și altă perspectivă asupra destinului. În acele momente cartea lui Zaharia Stancu se ridică la înțelesuri mult mai largi decît anecdota ce devine uneori anodină prin insistența asupra unor amănunte ale mizeriei fiziologice care nici cel puțin nu se justifică prin intenția de a releva tragismul condiției acestor oameni persecutați. „Șatra" îl reprezintă integral pe Zaharia Stancu, pentru că din confruntările aprige ce merg pînă la ultimele consecințe, eroii săi ce ne apar duri și neînduplecați nu-și pierd niciodată *omenia.* Filmul epic al „Șatrei" nu se desfășoară numai în numele ideii de supraviețuire fizică, individul nu acționează vrînd să scape pur și simplu de moarte, ci pentru salvarea, apărarea și afirmarea unor valori morale. De aceea romanul lui Zaharia Stancu mi se pare a fi un elogiu adus forței omului de a înfrunta greutățile, de a fi mai puternic decît ceea ce îi este ostil, de a trece dincolo de încercări chinuitoare, de a afla în solidaritate sursa salvării. Aceasta e „Șatra", romanul în care umanismul operei lui Zaharia Stancu, sinteza acelei viziuni aspre și lirice asupra vieții își află expresia plenară.

„Ce mult te-am iubit" ne reîntoarce la fondul prim și cel mai fecund al operei lui Zaharia Stancu : lumea copilăriei. De data aceasta citim parcă epilogul ciclului „Desculț", momentul morții mamei, simbolul permanenței familiei, al virtuților morale, al devotamentului și al sacrificiului. Să spun drept, cîteva din cronicile scrise pînă acum pe marginea cărții m-au surprins neplăcut prin eludarea tocmai a semnificației majore a cărții. S-a spus că noul roman al lui Zaharia Stancu ar fi „un bocet metafizic", ceea ce denotă în cel mai fericit caz o lectură superficială a textului și în același timp o viziune critică depărtată de cerințele esteticii marxiste. Pornind de la durerea pe care o dezlănțuie moartea mamei, evocînd ritualurile legate de acest trist eveniment, folosind uneori chiar procedeele stilistice proprii bocetului, Zaharia Stancu a realizat aici o imagine de o mare vibrație umană a universului vieții spirituale țărănești. Refrenul „ce mult te-am iubit" nu este expresia unei disperări, ci a acelei sensibilități a sufletului țărănesc pe care duritatea vieții, greutățile existenței nu reușeau să o sugrume. Omul căruia o viață de muncă și de lipsuri, o viață crîncenă, nu-i lăsase niciodată răgazul unei mîngîieri, unei vorbe spuse cu duioșie, o mărturisește soției sale acum. Așa cum și-a iubit mama și cel ce povestește și care simte la rîndul lui regretul că nu i-a mulțumit pentru că l-a adus pe lume. Cu intuiția unui mare scriitor, Zaharia Stancu întrețese în această pînză a narațiunii fibrele trainice ale ființei noastre țărănești, la baza căreia familia se află clădită pe ideea devotamentului, a muncii, a spiritului de dăruire. Moartea nu este cutremurătoare numai prin dispariția biologică, țăranul și fiul de țăran nu plîng doar o ființă intrată în țărînă. Aflăm aici o retrospectivă morală, o privire în adîncul ființei noastre, și în același timp o afirmare a unor principii etice de o înaltă noblețe, proprii poporului nostru. „Bocetul" nu este așadar — cum eronat au spus unii cronicari — o simplă litanie metafizică, ruptă de timp și de spațiu, ci o confruntare în cadrul valorilor stabile ale spiritualității noastre, a ceea ce definește structura însăși a vieții acestui popor. Eroul nu uită că femeia moartă e mama care l-a născut și l-a crescut, care a avut mereu grija și frica să nu i „se întîmple ceva" în lume. E poate unul din cele mai patetice, mai impresionante și mai răscolitoare elogii pe care proza românească le-a adus vreodată mamei, în spiritul însuși al tradițiilor noastre seculare. Și parcă acum ciclul „Desculț" capătă o împlinire, o încununare tocmai din perspectiva afirmării acestor principii. Pustiirea sufletească pe care o simt cei adunați la căpătîiul femeii, se metamorfozează într-un elogiu al virtuților acestor „flori ale pămîntului", al puterii lor de a înfrînge tot ceea ce potrivnicia vieții le ridică în cale, tot ceea ce numai în aparență le asprea sufletul fără să le altereze fondul de omenie și frumusețe nepieritoare. E o carte scrisă, așa cum spuneam la început, dintr-o suflare și în paginile ei aflăm tensiunea emoțională care reprezintă una din acele calități inimitabile ale prozei lui Zaharia Stancu. Poate de aici și o lipsă de selecție, o înclinare spre elementul șocant ce alternează cu o anume banalitate a cîtorva reflecții. Cartea aceasta în care sentimentele umane capătă o asemenea patetică expresie am fi vrut-o parcă epurată de ceea ce chiar dacă la un moment dat poate fi al vieții nu este totdeauna al artei. Descrise cu o anume insistență, ele ne poartă din zonele marilor zguduiri sufletești în acelea ale unei vieți instinctuale nesemnificative.

Dar mai presus se află satisfacțiile întîlnirii cu proza lui Zaharia Stancu, scriitorul rămas credincios unei arte implantată în realitățile românești, în viața acestui popor, care adaugă prozei noastre necontenit noi mărturii epice de o valoare artistică incontestabilă. „Șatra" și „Ce mult te-am iubit" sînt creații de o frumusețe artistică incontestabilă, iar poetul Zaharia Stancu un romancier ale cărui însușiri lirice dau o culoare aparte, originală, scrisului său epic. Sînt toate acestea calități care ne fac să așezăm aceste două cărți în raftul bibliotecii noastre alături de acea piatră unghiulară a prozei contemporane care este „Desculț" cu sentimentul că prodigiosul autor ne va oferi nu peste multă vreme alte noi satisfacții.

Valeriu RAPEANU

teatre

- Opera Română : **Răpirea din serai** — 19,30.
- Teatrul de Operetă : **Ana Lugojana** — 19,30.
- Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia) : **Enigma Otiliei** — 19,30 ; (sala Studio) : **Troienele** — 19,30.
- Teatrul de Comedie : **Nicnic** — 20.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din bd. Schitu Măgureanu) : **Victimele datoriei** — 18 ; **Nepotul lui Rameau** — 20,30 ; (sala din str. Alex. Sahia) : **Photo Finish** (premieră) — 20.
- Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru) : **O casă onorabilă** — 19,30 ; (sala Studio) : **Spectacol Lucian Blaga „Duhul pămîntului"** — 20.
- Teatrul Mic : **Tango** — 20.
- Teatrul Giulești : **Cursa de șoareci** — 19,30.
- Teatrul „Barbu Delavrancea" : **Ion** — 20.
- Teatrul evreiesc de stat : **Înțelepții din Helem** — 20.
- Studioul I.A.T.C. „I. L. Caragiale" : **R.U.R.** — 19,30.
- Teatrul „Țăndărică" (sala din Calea Victoriei) : **„9.½"** — spectacol nocturn pentru adulți — 21,30.
- Teatrul „C. Tănase" (sala Savoy) : **Ca la Tănase** — 19,30 ; (sala din Calea Victoriei nr. 174) : **Mexico-Melody** — 19,30.
- Teatrul muzical din Brașov (la Sala Palatului) : **Silvia** — 19,15.
- Circul de stat : **Rapsodia acrobatică** (premieră) — 19,30.

PORTRET DE FATA

Expoziția de pictură Ion MUSCELEANU

POEZIA REALULUI

Receptivă la frumusețea lumii înconjurătoare, arta lui Ion Musceleanu aduce la suprafață bogățiile mirifice ale realului, descoperind energiile poetice ale vieții. Păstrînd contactul cu solul lumii sensibile, ea accentuează virtuțile fertilizante ale acesteia și plecînd de la aspect, de la senzație, le supune unui proces de filtrare, de decantare. Este vorba de o realitate trecută prin afectivitate, prin inteligență și concretizată în imagini artistice apte să solicite strădania noastră spre realizare spirituală. Artistul creează adevărate universuri care, reflectînd realul, concomitent există autonom. Prin caracterul lor de spontaneitate, de irezistibilă prospețime, lucrările lui Ion Musceleanu se înscriu în aspectele lor de stenică luminozitate, niciodată ostentativă, pe una din liniile esențiale ale picturii românești de șevalet, cea a sensibilității, în imediata succesiune a lui Lucian Grigorescu.

Aceste calități sînt confirmate o dată mai mult de pînzele — portrete, peisaje și naturi moarte — selectate de Ion Musceleanu pentru expoziția sa personală, recent deschisă în sala Galeriilor de artă din B-dul N. Bălcescu.

Portretele prezentate de artist în actuala expoziție revelează conținutul uman în meandrele sale cele mai intime, semnificații sufletești tipice, integrate în cele mai autentice ansambluri picturale. Preferința pentru figura adolescentină, pentru lirismul discret al portretelor feminine este vizibilă. „Fată șezînd", „Fată în albastru", „Fată cu ilic", „Fată citind", „Fată în roșu" sînt numai cîteva din numeroasele exemple care ar putea fi citate în acest sens. În toate aceste cazuri prezența modelului, fără a fi doar un simplu pretext pentru ample desfășurări cromatice, este o referință continuă la realitatea fizică și psihologică a personajelor, izvorîtă din necesitatea de a evoca o ambianță afectivă.

În cadrul acestui realism poetic, de o deosebită elevație spirituală, se impun de asemenea peisajele de o densă și totodată impalpabilă abundență vegetală. „Peisaj din Vîlcea", „Peisaj din Piatra Neamț", „Peisaj de toamnă", „Peisaj II" se întemeiază pe o admirabilă știință a culorii, în efortul de a capta esențele cele mai volatile ale unei atmosfere specifice.

În naturile sale moarte, Ion Musceleanu manifestă același sentiment robust și cald față de ceea ce este frumusețea imanentă a naturii. Florile, fructele, un coș, o sticlă, un vas albastru sau alb, o eșarfă devin simboluri purtătoare de mesaje afective, exteriorizînd incantația artistului față de această frumusețe, mereu alta, a naturii.

Întreaga serie de lucrări prezentate, armonioase în viziunea de ansamblu, este semnificativă, ea lăsînd să se observe o neobosită muncă de creație, de căutări în vederea găsirii modalității de expresie, a soluției, și cizelarea ei neobosită.

Deși pictura lui Ion Musceleanu dezminte acea împărțire devenită cîndva clasică : desen — rațiune, culoare — sentiment, lucrările sale vădesc o deplasare a atenției de la elementele plastice spre cele picturale, legile construcției fiind subordonate vibrației cromatice. Asistăm la o întrepătrundere a mediilor, la o absorbție prin lumină a obiectelor în atmosferă, impresie accentuată de predilecția pictorului pentru tușele de culoare juxtapuse ce înlocuiesc procedeul valorației culorilor pentru redarea efectelor de umbră și lumină.

Raporturile de culoare, atît de caracteristice paletei lui Ion Musceleanu, alăturarea de tonuri intense, uneori, se estompează printr-o căldură lăuntrică, sporindu-și astfel puterea de comunicare, puterea de a transmite, prin intermediul unei viziuni complexe, intensitatea cu care artistul consemnează realitatea spre a o oferi celor cărora se adresează, contemporanilor.

Marina PREUTU

tv

PROGRAMUL I

17,30 — Telex TV.
17,35 — Lumea copiilor : „La carnaval".
18.05 — Mult e dulce și frumoasă — Emisiune de limba română.
18,30 — Pentru școlari : Aplauze pentru colegii noștri.
19,00 — Telejurnalul de seară.
19,20 — Baschet feminin : Aspecte de la întîlnirea dintre echipele Politehnica București — C.R.EFF Madrid. (Cupa campionilor europeni. Transmisiune de la Sala sporturilor Floreasca).
19,40 — Soliști de muzică populară : Cîntece de odinioară.
20,00 — Tele-enciclopedia. În cuprins : Portret cinematografic : Michel Simon ; ● Prefață... ; ● Junglă... ; ● Marea (V) Pescuit.
21,00 — Caterina Caselli și Bobby Solo la Festivalul internațional de muzică ușoară de la Brașov — ediția 1968.
21,40 — Film serial : „Sfîntul".
22,35 — Variațiuni pe aceeași peliculă : Selecțiuni din filmele muzicale ale anului 1968.
23,05 — Telejurnalul de noapte.
23,15 — Închiderea emisiunii programului I.

PROGRAMUL II

20,00 — Telex TV.
20,05 — Parada orchestrelor de muzică ușoară : Orchestra Enrico Fanciotti.
20,35 — Desene animate : „Față în față cu fericirea".
20,50 — Recitalul de sîmbătă seara : Pianista Maria Cardaș ; Mezzo-soprana Iulia Buciuceanu.
21,30 — Bis pe 16 mm : ● Victor Hugo (I) ; ● Adamclisi ; ● Callatis.
22,30 — Roman-foileton : Forsyte Saga (XVII).
23,20 — Închiderea emisiunii programului II.

UNDEVA ÎN BĂRĂGAN

ÎNSEMNĂRI MONOGRAFICE DINTR-UN SAT DE ASTĂZI

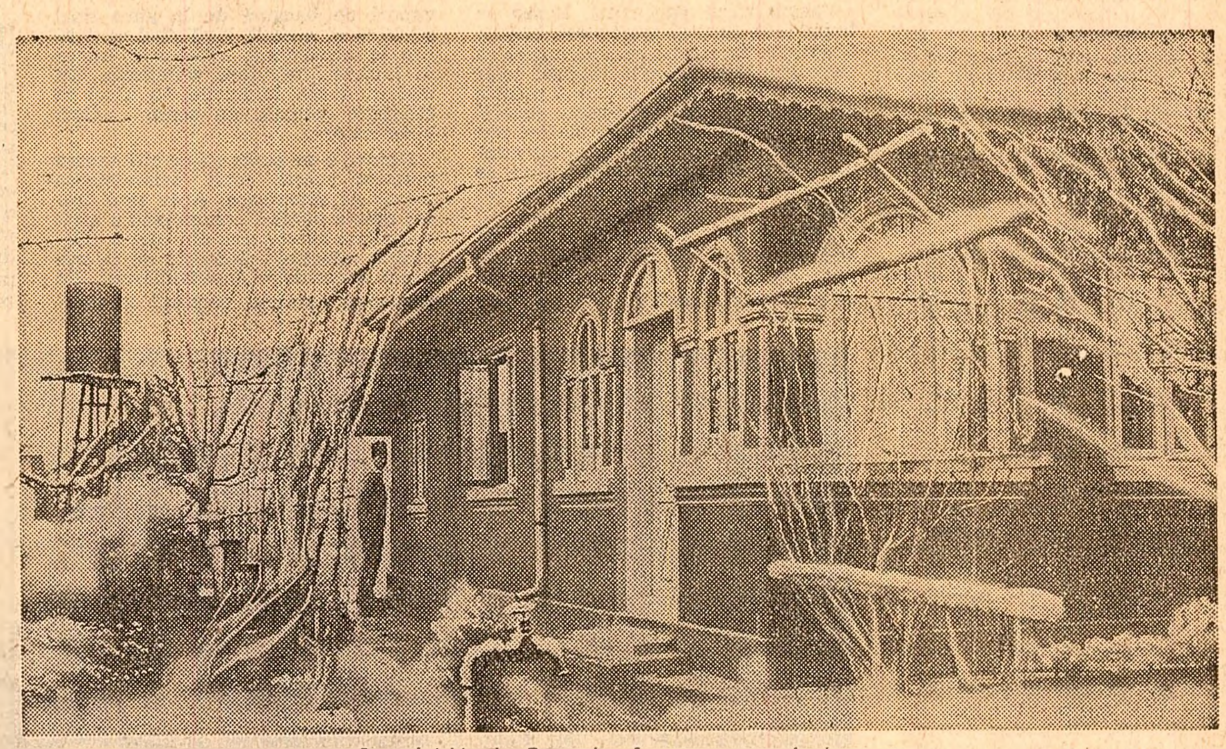

Casa lui Vasile Cristache. În stînga turnul de apă.

● Pe locuri unde au dispărut pelagra și plugurile trase de cai ● „Ce luam pe mere, dădeam pe pere" ● Anatomia traiului țărănesc într-un sat contemporan. 600 de case noi în patru ani ● Economii și cumpărături : o vizită la magazin, la C.E.C. și la centrul de reparare a televizoarelor ● Contradicții noi ● 220 volți și un lucru încă rar la sate ● Brigadierul Tică ne explică secretele cîștigului înalt : „nu e o chestiune de spetire, ci de cultură" ● Unii pleacă, alții vin – iar satul, învățînd cum să înfrîngă greutățile și seceta, se apropie treptat de nivelul vieții orășenești ● Agricultura – o îndeletnicire a mecanicilor, a specialiștilor în irigații și a sătenilor cunoscători în cuceririle agronomiei moderne

Dacă umbli noaptea în satul Ceacu, primul lucru care te izbește — afară de îndărătnicia noroaielor — este subțirimea glasurilor de cîine care te latră. Ghicești că sînt mititei. Soprani. Au dispărut bașii. Ziua, la lumină, aproape că nu mai vezi vreun dulău. Au dispărut.

— Avem boldeiași, spun oamenii.

Boldeiul, la ei, nu-i un baset de rasă, ci mai orice cîine pitic. Mulți săteni însă n-au nici un fel de cîine. Răspund toți cu un zîmbet, dînd din umeri :

— La ce mi-ar folosi ? De cine să mă apere ? Cu cîțiva ani în urmă, mai mi-era frică. Nu de hoți. Erau mulți tineri nebunatici și le era prea bine. La plug nu mai e de tras, nu te mai cocoșezi peste seceră, și atunci se țineau de năzbîtii. Acum, sînt aproape toți la oraș. Cine să se apuce să-ți fure ? De ce ți-ar fura ? N-are și el ?

O dată cu dulăii, au cam dispărut și caii. Cooperativa de producție din Ceacu avea 700 de atelaje. N-au mai rămas decît 90. Le-au luat locul zece camioane puternice. („Cînd le punem cap la cap, cu remorci cu tot, putem încărca aproape 100 de tone"). Întreg satul este teatrul unor apariții și dispariții destul de surprinzătoare pentru orășeanul deprins să aibă în minte imaginea unui sat tradițional.

UN OM DORMEA ÎN CÎMP...

Înainte de toate — și aici nu mai e nici o surpriză — au dispărut plugarii. Toți sătenii cu care am stat de vorbă declară că n-au mai pus mîna pe plug de prin 1948—49. Tică, un bărbat înalt de un metru și 87, clădit ca o stîncă, de 110 kile (Nițu I. Constantin, pe numele lui, dar toată lumea îi spune Tică) n-a uitat nici acum, la 41 de ani :

— Acu douăzeci de ani am pus mîna ultima oară pe plug : te omora mai ales la cotituri. Greul nu s-a terminat dintr-odată. Aveam pe urmă tractoarele anilor de început, care mai cereau multă muncă. Cel mai greu era la seceră, nu cu mulți ani în urmă. Ședeai doar aplecat, îți intra sudoarea în ochi, pe căldura aia de 36 de grade. Acum, eu zic că e o distracție, în comparație cu ce-a fost. Stai pe combină și te bate aerul în obraz.

— Ceacu e sat de Bărăgan, cu distanțe uriașe, ne explică președintele cooperativei de producție, inginerul Vasile Neagu. (Îl întîlnisem seara, zdrobit de oboseală, după ce parcursese pe cîmpul plin de apă opt kilometri; rezolvase treburile gospodăriei pe ziua în curs și fusese — zi frumoasă — la o ultimă vînătoare, de adio, a anului). În 1954, am găsit departe de sat o căruță pustie. Mă uit mai bine în jur și descopăr un om întins într-un fel de groapă. Săpase două rînduri de casma. Adunase vălătuci, grămezi de buruieni călătoare, purtate de vînt pe Bărăgan, și le dăduse foc : stătea acum în cenușa răcită, dormea înfășurat, parcă era mumia lui Ramses. Existau țărani care aveau de făcut 15—20 de kilometri pînă la pămîntul lor : caii erau atît de obosiți, încît omul rămînea pe cîmp și o săptămînă. Chiar și la colectivă, pînă n-am avut destule camioane, erau mulți care rămîneau pe cîmp : transportul se dovedea mai obositor decît munca. Acum, am instalat bănci pe camioane, omul vine și pleacă motorizat.

În satele altădată scuturate de pelagră, de boli ale alimentației mizere și lipsei de igienă, a început să apară — după dispariția acestor maladii ale sărăciei — boli mai nobile, dacă se poate spune astfel, antipatice și ele, dar specifice pînă deunăzi mediului orășenesc și încordării nervoase a intelectualului. Ne-o confirmă, la dispensar, doctorița Manuela Vicol, vorbindu-ne despre hipertensiunea arterială:

— E vorba însă și de vîrstă. Cei mai mulți tineri au plecat la oraș. Ce-a mai rămas, pînă pe la 35 de ani, stă pe picior de plecare. Ceilalți sînt frămîntați de planuri, calcule, situații, se „recreează" în fața televizorului urmărind cu pumnii strînși cîte un meci : în întreaga comună (Ceacu e o parte a comunei Cuza-Vodă) pătrund ritmurile orașului — și de aci, tensiunea, mai rar întîlnită la satul de altădată. Oricum, nu prea e o boală de om sărac.

ELEV LA 55 DE ANI ȘI GRIJA UNUI BUGET DE MILIOANE

Discutînd cu sătenii — în casele lor, în mijlocul mobilierului și al gospodăriei lor — îți dai lesne seama că venitul familiei e simțitor mai mare decît ceea ce încasează de la cooperativa agricolă: sporul îl scot din munci făcute la oraș, din contractări cu statul, din gospodăria de pe lîngă casă. Vom schița mai jos anatomia acestui trai inedit pentru orășean, dar trebuie totuși pornit de la baza pe care o reprezintă venitul de la cooperativa agricolă de producție.

L-am găsit pe Dumitru Iancu, contabilul-șef al cooperativei — elev în clasa a II-a de liceu agricol — ocupat cu încheierea bilanțului pe 1968. Se grăbea să-l facă și ca să-i rămînă timp pentru examenele ce-l așteptau în ianuarie : nu e ușor să-ți dai examenele la 55 de ani.

— Nu sînt obligat să-mi completez studiile pe linie agricolă, dar în familia noastră s-a petrecut un soi de revoluție. Părinții mei, amîndoi, erau analfabeți. Fata mea mai mică iese curînd medic, mijlocia e învățătoare, cea mare e inginer chimist cu studii în străinătate.

— Cum au evoluat veniturile cooperatorilor ?

— Deunăzi, unul care ne făcuse mari greutăți la întemeierea colectivei și care cîștigă acum frumos și e foarte mulțumit, m-a întrebat : „De ce, mă, nu m-ați luat la palme ? Cum naiba, mă, am putut atunci să fiu contra ?".

— Asta pe linie de suflet. Dar pe linie de cifre ?

Îi cerem să nu ne indice numai valoarea zilei muncă, dar și totalul sumelor plătite cooperatorilor și se declară foarte mulțumit de întrebare :

— Deunăzi, la o ședință pe județ, s-a evidențiat o cooperativă care plătise pe ziua muncă 45 de lei. Eu m-am sculat și am zis : „Nu e asta totul. Dacă are o medie de numai 150 zile-muncă, înseamnă că venitul membrilor e mai mic decît la cooperativa care dă doar 30 de lei, dar unde numărul mediu e de 300 zile." Președintele m-a contrazis, dar n-avea cifrele la el. Vrem însă — e drept — să scădem numărul zilelor muncă și să le sporim valoarea. De ce ? Pentru că asta ar însemna să scoți, pentru aceeași muncă, o bogăție mai mare, să fii productiv. Cît despre noi, cei din Ceacu, e un fapt că membrii cooperativei au primit în 1960 un total de 4 362 000 lei, iar în 1965 un total de 8 917 000, deci mai bine de dublu. Se adaugă pensii de aproape jumătate de milion anual și cheltuieli social-culturale. Iar numărul mediu al zilelor-muncă a rămas neschimbat, între 280—300. O parte din oameni au plecat la oraș. La începutul anului aveam 1 277 membri participanți. Celor rămași, prin această productivitate crescută le-a revenit un cîștig mărit. Socotind că mulți lucrează la oraș sau că unii au pensii de boală, putem aprecia că o familie e compusă din aproape doi membri care cîștigă ; deci aproape 600 zile-muncă, circa 16 000—18 000 lei anual, la oameni care n-au de plătit chirie, avînd casă proprie, și care dispun de hrană și o parte din îmbrăcăminte (lîna) cu ajutorul gospodăriei proprii.

La rivalitate cu meciurile și filmele sînt concertele folclorice. Tică le admiră pe un ecran ceva mai larg

O nouă pereche de ochi privește lumea. Proaspătul cetățean din Ceacu sub stetoscopul doctoriței Elena Cicanci (Foto : Gh. Vințilă)

CASĂ CU CALORIFER — O AMBIȚIE CU DEPLINĂ ACOPERIRE

Vasile Cristache e de meserie mecanic și lucrează în altă comună, un fiu e casier, celălalt, Prudențiu, mecanic auto, dada Gherghina stă pe lîngă casă, așa că numai Anica, soția lui Vasile, e cooperatoare. Am găsit-o acasă doar pe dada.

Grădina e dominată de un turn de apă înalt de vreo patru metri. (Vezi fotografia). A venit timpul să vă spunem că Ceacu e un sat electrificat în proporție de 90—95 la sută — își făcuse rost de un generator, dar acum e conectat la rețeaua națională de 220 de volți — și, prin instalarea a cinci kilometri de conductă, comuna are 60 la sută apă curgătoare. La început se făcea economie, erau unele interdicții, dar acum înșiși gospodarii comunei îi îndeamnă pe cetățeni să folosească cișmelele și pentru a-și iriga grădinile proprii.

Cristache însă a găsit că aceste progrese sînt insuficiente. Avantajat de faptul că e mecanic, și-a instalat cu mîinile lui o pompă monofazică, pentru a obține un supliment de recoltă la legume. Încurajat de succesul obținut, și avînd tot ce-i trebuie, a plasat investiția următoare într-un calorifer, primul din comună. L-a instalat în toate camerele — cel din dormitor are 13 elemenți — și-a potrivit în baie și un duș cu apă caldă, dar, cu tot talentul lui de mecanic, n-a izbutit încă să capete o presiune suficientă.

Experiența continuă, urmărită cu nădejde de consăteni, singura persoană îngrijorată fiind Elena Pană. Tînăra Elena a provocat acum vreo lună un mic eveniment în viața C.E.C.-ului sătesc, schimbîndu-și specimenul de semnătură din Dragnea în Pană, prin măritiș cu un constructor din Brașov. Șefa agenției C.E.C. ține să-și împlinească planul — cei din Ceacu au depus în mîinile ei cam un milion de lei — iar reușita caloriferului lui Cristache ar putea îndemna pe destui la o investiție asemănătoare. Sătenii știu însă că banii albi — chiar cînd nu te mai temi atît de zile negre — au avantajele lor și nu se lasă îmbiați decît la cheltuieli pentru lucruri de soi.

Cîtiva alți mici inamici ai economiei sînt zidul morții, femeia cu cap de șarpe și diferite atracții asemănătoare ale bîlciului care se întinde aici, în septembrie : vizitarea pavilioanelor de distracții n-ar însemna cine știe ce cheltuială, dar cu același prilej comerțul de stat și cooperatist totalizează, în mai puțin de o lună, vînzări de peste 11 milioane lei. Septembrie fiind și început de an școlar — și care om din Ceacu n-are pe cineva la diferite școli prin oraș ? — depunerile se subțiază și încep să se îngrașe din nou după ce se fac plățile la cooperativă.

„VREAU SĂ VĂD BINE FAȚA ARTIȘTILOR"

Chiar peste drum de C.E.C. se află magazinul unde oficiază Ștefan Hamerle.

— Aproape în fiecare zi, spune el, oamenii, cînd se întorc de la lucru, trec pe aici, să vadă ce mai e nou. Bani există — din 62 pînă acum vînzările au crescut de la 7 124 000 lei la 13 250 000 — dar contează și factorul psihologic. Cînd are unul ceva, vor imediat să aibă și vecinii. Primisem niște televizoare „Miraj" ; stăteau, dar cum a venit un cetățean să cumpere unul, a doua zi m-am pomenit cu vecinii și le-am vîndut pe toate.

În cinci ani, magazinul — specializat în obiecte casnice — a vîndut 584 televizoare, 1 020 aparate radio, 27 mașini de spălat, 21 de aspiratoare, 1 159 ceasuri, 96 motorete. În ultimii trei ani, 62 de frigidere, 143 mașini de cusut. La biciclete s-a făcut „plinul", numărul celor vîndute a scăzut de la 118 anul trecut la 51 ; mobila, în schimb, tinde să totalizeze pe anul în curs o valoare de jumătate de milion.

Creșterea numărului de televizoare s-a făcut în ciuda faptului că satul e situat la circa 120 km de București, într-o depresiune din preajma Dunării, ceea ce îi obligă pe săteni să aibă antene pe prăjini lungi de 15 și chiar 24 de metri. Imaginea însă — am fost în vreo zece case și în toate mergea televizorul — e mai bună decît la subsemnatul acasă ; un proprietar de „Tesla" mi-a explicat că a ajuns acum la al treilea televizor din cauză că „n-am nici o plăcere dacă ecranul nu e destul de mare : vreau să văd bine fața jucătorilor și a artiștilor." Exigențele față de calitatea imaginii sînt atît de mari — ai zice că din tată-n fiu sătenii n-au altă meserie decît să privească la televizor — încît comuna are acum un centru propriu pentru supravegherea aparatelor în garanție și pentru reparații.

„SECETA NU NE MAI SPERIE. AVEM CU CE-I VENI DE HAC"

Datele de bază ale comunei Cuza Vodă ne sînt rezumate de tovarășul Florian Oancea, secretarul comitetului de partid :

— Din 1964 pînă acum s-au construit peste 600 de case noi. Peste 300 au fost renovate. În toate cele trei sate — Cuza Vodă, Ceacu și Călărașii Vechi — există școli de 8 ani. Pentru 69 e prevăzută construcția unei școli cu etaj și opt săli de clasă, pentru a generaliza învățămîntul de zece ani. În martie s-a terminat dispensarul, clădire cu etaj și secție specială de maternitate. Avem două grădinițe sezoniere, cu cîte 120 de locuri, un complex comercial standard, cu secții de frizerie, cismărie etc., iar acum amenajăm o cofetărie, care va avea o grădină de vară ; așteptăm să instalăm mașina de înghețată.

Pe drumul spre cofetărie — care se anunță frumoasă — trecem pe lîngă un chioșc de zarzavaturi (făcut din plăci de melamină) și îl întreb pe secretar :

— Cum vă împăcați însă cu noroaiele astea ?

— Sînt ca un blestem. Aveam un proiect foarte costisitor — vreo trei milioane, însă ne-am fi scos banii prin ridicarea întregului nivel al comunei — voiam să asfaltăm porțiunile principale. Am suferit însă o înfrîngere, din cauza a 135 de zile fără ploaie. Ceacu își planificase aproape 3 milioane venit la legume și a realizat aproape 4 milioane și jumătate, dar la porumb și grîu am scos abia jumătate din producție. Într-un sens însă, a fost o experiență de neuitat.

— În ce sens ?

— Oamenii de aci aveau un soi de rană necicatrizată : nici după douăzeci de ani nu uitaseră seceta cumplită din 1947, cînd ajunseseră să vîndă o vită întreagă pentru o dublă de porumb. Acum, uniți în cooperativă și dispunînd de armamentul pus la îndemînă de stat — mașini, irigații, îngrășăminte chimice — au trecut printr-o perioadă chiar mai grea din punct de vedere al climei, dar nu numai că n-au fost răpuși, dar nici măcar n-au fost opriți din drumul spre bună stare. Pot spune că ultimul sezon, în loc să descurajeze, le-a dat oamenilor o siguranță nouă în puterea și în munca lor.

...E poate o teorie personală, dar am impresia că la traiul oamenilor din Ceacu contribuie și cumpătarea lor la băutură. Am intrat seara la bufet și am numărat : din 14 consumatori, 12 luaseră numai bere.

Viața însă e așa întocmită, încît nu există progres care să-ți lase tihnă să te bucuri de el, să nu scoată la iveală lipsuri și pretenții noi. Proaspătul dentist al satului — Mircea Badea — e mulțumit de turbina lui cu 300 000 turații pe minut și de cabinetul lui, însă îmi semnalează necesitatea construirii mai rapide a laboratorului dentar, fără de care lucrările mai complicate trebuie duse la oraș. Tînăra pediatră Elena Cicanci afirmă că ridicarea traiului are și consecințe negative :

— Există mame îndărătnice, care își închipuie că știu totul. Vin unele ca la Aprozar : în loc să spună „dă-mi un kil de roșii !" spun „dă-mi pentru copil streptomicină !" ca și cînd ar ști totul despre boli și tratament. Faptul că tratamentul și medicația sînt gratuite — dăm trimestrial medicamente de circa 45 000 lei, gratuit — provoacă la unele un fel de alint : nu se mai ostenesc să semnaleze vreo boală a copilului, așteaptă să-i treacă de la sine, își spun că dacă nu se vindecă pînă într-o săptămînă, au timp pe urmă să anunțe, că tot o să-l vindece doctorița. Există încă o mare discrepanță între posibilitățile mult crescute ale oamenilor și felul cum folosesc ei aceste posibilități.

Tot „posibilitățile crescute" provoacă lipsuri de un tip nou în comerțul sătesc. Nicolae Flangea, președintele cooperativei de consum, semnalează diferite mărfuri deficitare, altădată considerate lux pentru sat, dar care acum sînt cerute în cantități mari.

— Cînd se pornesc nuntile — ne spune el — oamenii sînt nemulțumiți de calitatea unor tacîmuri și lustre, vor să dea cadouri mai impresionante.

Mă aflam în casa lui Victor Vasile — casă nouă, de doi ani, cu covoarele apărate de noroi sub o învelitoare de plastic transparent — gustam din porcul proaspăt tăiat și din vinul casei — fiecare membru cooperator are cinci ari de vie, afară de terenul colectiv — discutam despre traiul din trecut (Vasile povestește că se spetea și, cînd îl întreb de cîștig, dă din umeri și zîmbește : „Ce luam pe mere dădeam pe pere") cînd a venit vorba de mobilă.

— Ce mobilă vreți să vă luați ?

Vasile a răspuns prudent :

— Ce-o vrea soția.

Iar Floricica — cum îi spune el — a intervenit imediat și foarte autoritar :

— Scumpă ! O mobilă scumpă !

Știa precis ce vrea. Îi întreb de cheltuieli. Îi costă ceva copilul la școală ? Bătrînii ? Nu : bătrînii au pensie, bunuri, Nicu are cărți pe gratis. Atunci ? Impozite ?

— Nu, zice Vasile, nici impozitul nu-l simt prea tare. E drept că pînă acum impozitul era plătit de la cooperativă : tot din banii noștri se reținea, dar nu țineai socoteală. Și ieșea același impozit și pentru omul cu cîștiguri mai mici. Acum o să plătesc cîteva sute în plus, dar merită : prefer să cîștig mai mult și să am impozit puțin mai mare, decît să mă bucur de un impozit mic și să nu produc, să nu cîștig. Las' să ajungem să cîștigăm și mai mult, să facem irigație bogată, chimizare, mecanizare și asta să-mi fie toată grija, că plătesc.

În sfîrșit, pentru a evita o imagine idilică, am vizitat și o familie cu venituri mai mici : soții Popa. De la data de 12 iulie 1966, un ulcer l-a silit pe Vasile să se pensioneze. Lucrează doar soția lui, Irina, în vîrstă de 30 de ani, iar Vasile, așteptînd vindecarea, primește în calitate de cooperator o pensie lunară și se îngrijește, cu moderație, de grădina casei. Irina, singură, a realizat în ultimii doi ani cîte 370 zile-muncă. Veniturile, deși afectate de boală, le-au permis ca în ultimii patru ani să-și termine casa nouă, să-și ia mobilă „Constanța", televizor „Intim", radio și pic-up, „iar în 1969 vrem să bem un șpriț de la frigider". Tineri, soții Popa ar vrea să se distreze mai mult și declară că „actualul cămin cultural e necorespunzător pentru etapa actuală", că „dă filme cam amărîte" și că mulți ar dori „urgentarea proiectului de baie comunală".

Omul în care s-a adunat foarte multă mîndrie pentru satul lui și situația lui este brigadierul Tică, pe care l-am pomenit la începutul acestui reportaj. Citite aci, cuvintele lui pot părea lăudăroase, dar cînd le auzi la el acasă sînt cuvinte care te conving.

„MENIREA NOASTRĂ ? SĂ SPORIM RODNICIA PĂMÎNTULUI"

— Am la oraș un frate și o soră — spune el — și, afară de noroiul ăsta din comună, pot spune că nu sînt cu nimic în urma traiului lor, ba poate dimpotrivă. Și ei nu sînt oameni oarecare ! Frate-meu e contabil-șef, nevastă-sa e și ea cu o muncă de șefă, stau bine, la bloc, cîștigă amîndoi vreo cinci mii și cînd vin la mine li se pare mereu că tot eu o duc mai bine. Unii ar putea crede că s-a brodit să am eu o brigadă mai bună și că de aceea cîștig. E adevărat, sînt mulțumit de brigada mea și de cît scoate ea. Dar uitați-vă și pe lîngă casă, unde nu mai e vorba de brigadă, ci numai de mine și de nevastă-mea. Și, ce să zic, de cînd cu irigarea asta, e îngrozitor cît de mult scot : am scos la roșii aproape 1 000 kg de pe un petecut, vin rudele să ia de la mine, un purceluș tot la mine găsesc, porumb am scos, de pe 700 metri pătrați, o recoltă de vreo zece mii la hectar, iar de pe cîteva oi am scos atîta lînă că a venit un profesor să mă întrebe cum de am făcut. Și nici nu muncesc prea mult pe lîngă casă, că am brigadă de cîmp. Spun asta pentru că nu pot suferi oamenii care stau cu ochii numai pe găinușa lor și ograda lor. Dacă nu merge bine avuția colectivă, n-ai cum scoate mare lucru din gospodăria de pe lîngă casă. Las' că sînt unii slabi și pe cîmp, și acasă. E adevărat că, în ce mă privește, am cîștigat cîteva concursuri agricole, dar eu zic că avem posibilități uriașe și am o vorbă a mea : cine e cooperator și cîștigă prost în Ceacu — zic eu — înseamnă că e un om care pînă și în rai ar crăpa de foame. Cîștigul, după mine, nu-i o chestiune de spetire, ci de cultură. Dacă înveți agrotehnică, te destupi la cap și cîștigi. Uitați-vă la jacheta asta ! Are un kil și jumătate lînă pură, lîna mea, că am scos 24 kg de la patru oi, și am putut da și statului ce i se cuvenea. Am cisme care nu știu dacă le-am încălțat de zece ori, haină de piele, scumpă — pentru că sînt totuși prea sărac ca să pot cumpăra lucruri ieftine : iau numai lucruri de calitate — și cînd merg la oraș, cumnatu-meu se uită mereu curios, să vadă ce-am mai pus pe mine.

— Alții însă poate nu se pricep să cîștige.

— Pentru că drămulesc : nu știu cum fac unii, dar stau numai cu socoteli mici. Eu nu mă întind după bani și după ciupeli mărunte : eu vreau să produc. Dacă produc bogăție din pămînt, atuncea banii vin singuri după mine. La urma urmei, asta-i meseria noastră : să scoatem din pămînt, să producem. Acum, mi-am întins antenele pentru lămurire, mi-am lipit de buze cîteva cuvinte : irigații, belșug de îngrășăminte, mecanizare, știință. Deunăzi, am avut curs agrotehnic, cum să scoatem arpagic de pe 20 de hectare. S-a sculat taică-meu, om bătrîn de 70 de ani — are pe anul trecut, la vîrsta lui, vreo 300 de zile-muncă — și-a amintit de el, cînd era președinte, a scos 16 500 kg arpagic la hectar, fără să fie ajutat de vreun cadru tehnic. Le-a spus celor de față să calculeze cît ar putea scoate ei, în condițiile de azi. Vă spun : condițiile sînt uriașe. Singura mea părere de rău e că tinerii ne cam pleacă la oraș. Muncim să creăm condiții ca să ni se întoarcă cei mai calificați dintre ei. Se construiesc acum încăperi speciale pentru medici. Sînt și oameni care abia vin în sat, specialiști. Și apoi, ăsta e drumul economiei moderne. Muncim noi și în locul celor care pleacă. Avem la spate ajutorul statului. Trebuie numai cultură, încredere și curaj în înfrîngerea greutăților. Viața ne-o facem - cuvintele îi aparțin lui Tică — „similară cu cea de la oraș".

Sergiu FARCAȘAN

„LOS GAMINOS"- o realitate tragică

reportaj de Edith **MUHARAI**

publicistă franceză

Într-un cartier al mizeriei din Bogota. Pentru micuții din fotografie — o singură cale : vagabondajul

Murdari, gălăgioși, insolenți, îmbrăcați în zdrențe. Cu gîturi firave și fețe ciudat de maturizate. Circulă în mici grupuri prin centrul Bogotei, apoi prin „Plaza de Bolivar" pînă în cartierele moderne — „Chapinero". Trăiesc și dorm pe stradă ; supraviețuiesc grație darului lor de a se „descurca". Au obiceiuri puțin agreate de reprezentanții „ordinii": fac baie în fîntînile publice, fură tot ce se poate mînca, se deplasează agățîndu-se de tampoanele autobuzelor. Pot fi văzuți la festivitățile oficiale făcînd haz de soldații pompoși din garda prezidențială, strîmbîndu-se la polițiștii care încearcă zadarnic să-i prindă. Cînd încearcă să pătrundă în localuri publice sînt îndepărtați cu cîte un picior în spate. Hăituiți de toată lumea, trăiesc în afara oricăror norme sociale, într-un microcosm organizat după legile proprii ale „gaminerei", — lumea vagabonzilor. Acest microcosm al Bogotei să tot numere 4—5 000 de locuitori, în vîrste variind între 4 și 14 ani. 4—5 000 de „gaminos" sau derbedei lăsați în voia soartei. Zilnic în cartierele mizere ale capitalei columbiene se nasc, în medie, doi viitori „gaminos".

Originea lor socială este aproape întotdeauna aceeași. Provin din familii sărace care trăiesc înghesuite în cocioabele periferice. Tatăl este de obicei analfabet și nu poate rîvni decît la slujbe foarte prost plătite — văcsuiește încălțăminte, face negoț ambulant, cară bagaje. De multe ori șomează. Adeseori n-are nici cu ce să-și hrănească copiii, dar-mi-te să-i trimită la școală. Alcoolismul este foarte răspîndit, iar „vagabonzii" vorbesc adesea de părinți cruzi care își varsă pe propriii lor copii năduful. Cam jumătate din astfel de familii se destramă : părinții fug de responsabilitățile pe care nu reușesc să le onoreze. Cel mai adesea soțul este cel ce părăsește căminul. Mama abandonată se află în imposibilitatea de a hrăni copiii și îi trimite pe stradă sau îi „donează" unei familii mai puțin sărace. În acest caz sînt folosiți ca servitori, supuși la munci inumane, dar au „casă și masă"...

Se întîmplă, destul de frecvent de altfel, ca tatăl să fie arestat pentru o nimica toată (furtul unui sac cu făină, al unui pneu uzat de automobil, al unei lăzi cu sticle de Coca-Cola...) Neavînd bani să plătească un avocat, nefericitul așteaptă adesea luni întregi ca să înceapă procesul. În tot acest timp, familia sa rămîne fără nici un sprijin. Un băiat ne-a povestit cum mama sa, care era însărcinată, nemaifiind în stare să-i hrănească pe toți l-a alungat pe el de acasă, unde nu s-a mai întors. Avea numai cinci ani

— Dar tu de ce ai plecat de acasă ? — îl întrebăm pe altul.

— „Tatăl meu a murit într-un accident în fabrică, iar mama este la spital. Am plecat să-mi caut de mîncare".

Un „veteran" — „gamino" de la zece ani, astăzi are 15 ani, complet analfabet și care a pierdut orice legătură cu familia, ne-a făcut o declarație elocventă :

— „Cunosc viața vagabonzilor, a spus el, deoarece trăiesc împreună cu ei de foarte mult timp. Începi prin a fugi de-acasă, pentru că nu e nimic de mîncare, pentru că ești alungat. Cînd ajungi în stradă, te întrebi încotro s-o iei. Și mergînd așa, te întîlnești cu cîțiva „gaminos", cărora, cîndva, li s-a întîmplat ceva asemănător. Ei te întreabă : „Ne împrumuți zece centime ?" Tu te sperii tare și spui că n-ai nici un ban. Atunci „tipii" te percheziționează și te lasă să rămîi cu ei. Zilele trec și încerci să uiți că ți-e foame. „Tipii" hotărăsc să fure ceva de mîncare. Cum tu ești un începător, ți-e teamă, preferi să cauți de lucru undeva, oriunde, ție și celorlalți, ți se răspunde : „Nu, n-avem nevoie de „gaminos", avem nevoie de oameni cinstiți!". Vagabondajul continuă. Nimeni nu te ascultă. Vine momentul cînd începi să furi, să furi tot ce poți. Asta e viața vagabonzilor columbieni".

Pentru a se apăra, pentru a supraviețui, „gaminos" se grupează cîte cinci, zece, sau chiar 20. Fiecare bandă, numită „galladas" sau „pandillas" are un șef botezat de cele mai multe ori cu un nume pompos : „Gorila", „Tarzan" sau „Campionul". Acesta trebuie să fie ori cel mai puternic, ori cel mai rău din întreaga bandă El conduce jocurile, furturile și împărțeala prăzii. Ca și tatăl său, este crud și nedrept, în special cu cei mici, pe care îi obligă să cerșească, să fure și să lucreze pentru el. Ceilalți i se supun. Oricum, șeful bandei le asigură protecția față de „adulți". Copiii îi suportă abuzurile de teamă să nu rămînă singuri și lipsiți de apărare.

Adeseori se iscă bătăi violente, în special în urma vreunui furt comis în interiorul unei „gallada". De multe ori aceste bătăi se soldează cu răniți și uneori atunci cînd sînt scoase cuțitele, chiar și cu morți.

Foamea rămîne problema lor nr. 1 : dis de dimineață micii vagabonzi pot fi văzuți pe terenurile virane unde sînt aruncate gunoaiele din Bogota sau mișunînd prin fața restaurantelor cu cîte o cutie de conserve goală pe care speră să o umple cu resturi de mîncare. Cei mai tineri cerșesc într-o manieră cu totul specială. Întreabă tutuind : „Îmi dai zece centime" ? Unii vînd ziare, alții izbutesc să-și procure uneltele necesare unui văcsuitor de ghete. Aceștia sînt privilegiații : reușesc să cîștige cîțiva pesos pe zi.

Pentru „gaminos" există și alte posibilități de a-și cîștiga existența. Sînt în relații foarte strînse cu tot soiul de escroci care le dau cîte cinci pesos pentru un ceas sau un lanț de aur pe care au reușit să-l fure pe stradă.

Cînd sînt prinși, „gaminos" sînt duși la poliție, bătuți zdravăn, puși să facă de cîteva ori înconjurul camerei în genunchi, apoi execută pedepsele după care sînt din nou asvîrliți în stradă.

Dar au și ei mijloace proprii de apărare. Argoul vagabonzilor, care cuprinde peste o mie de cuvinte neînțelese de neinițiați, precum și numeroasele semnale știute numai de ei, le permite să comunice la distanță, să se prevină, să se sustragă poliției. Ei urăsc poliția, urăsc conformismul social. Adultul bine îmbrăcat, burghezul — denumit „pesado" (grășunul) sau în mod ironic „doctor" — și soția acestuia — „la petarra" (femeiușcă antipatică) — sînt detestați cu aceeași violență ca și polițaiul.

Pentru micii vagabonzi, lumea se împarte în două grupuri mari: bogații și săracii. Ei afirmă cu convingere că „săracii există datorită răutății celor bogați". Ei înșiși se plasează printre săraci, însă într-o categorie superioară, în categoria celor care nu sînt nici umiliți, nici înlănțuiți. Sînt mîndri de această libertate : „Una se manda a si mismo" (ești propriul tău stăpîn).

„Autoritățile, polițaii sînt făcuți ca să-i servească pe cei bogați împotriva celor săraci. Pentru asta bogații au grijă să plătească !".

Micii vagabonzi dorm întotdeauna pe stradă cîte doi-trei înghesuiți unii într-alții ca să le fie mai cald (la Bogota, temperatura poate să scadă în timpul nopții pînă la două grade sub zero). Copiii dorm direct pe trotuar, acoperiți numai cu ziare vechi sau afișe smulse de pe ziduri. Dorm la un loc și din alt motiv : ca să-și facă curaj. Le este frică, frică de noapte, frică de diavol, de „oamenii răi" care îi trezesc cu o lovitură de picior.

Pentru a suporta frigul, foamea și teama, „vagabonzii" au descoperit un drog : benzina de automobil, pe care o absorb vîrîndu-și în gură o cîrpă îmbibată sau pur și simplu respirînd vapori de benzină de la gura unei sticle — și aceasta pînă cînd se prăbușesc inconștienți. „Ți-e cald, lumea se învîrte... te visezi superman. Nu mai simți nici loviturile. La urmă te cuprinde somnul, un somn adînc, binefăcător".

Nimeni n-ar putea ști de cîtă vreme practică acești copii primejdioasa formă de intoxicare. Abia anul trecut opinia publică columbiană a aflat stupefiată acest lucru din cartea „Copilăria mizeriei" (Infancia de la miseria) scrisă de dr. José Gutiérrez. Un zguduitor accident petrecut în martie 1968, în plin centrul capitalei, a tulburat de asemenea pentru un timp conștiințele multora : inspirînd aburi de benzină, un „gamino" s-a transformat în torță. Presa a dat în vileag existența acestor copii ai nimănui. Au apărut o serie de reportaje despre „gaminos"...

Analizînd aspirațiile, visele unor „gaminos", psihanalistul José Gutierrez a descoperit la ei dorința de a duce o viață normală. Unul din copiii examinați recunoaște acest lucru în termenii următori : „Mi-e ciudă că am putut să mă obișnuiesc cu viața de „gamino" și îi urăsc pe oamenii care m-au făcut să mă obișnuiesc... deoarece noi, „los gaminos", învățăm niște lucruri care nu se mai pot uita. Am vrea să ne naștem încă o dată pentru a fi egali cu ceilalți copii. Adesea visez că sînt însemnat cu fierul roșu și am impresia că toți oamenii știu acest lucru cînd mă privesc".

Aceasta demonstrează, dacă mai era nevoie, că vagabondul nu și-a ales singur condiția, că ar vrea să o depășească. La fel de semnificativă este dorința lui de a se instrui. S-a întîmplat adesea ca un „gamino" să ceară : „Duce-ți-mă într-o școală unde să nu mă bată nimeni și unde să pot învăța ceva !". „Bogații știu cum să se apere pentru că au învățat să gîndească în școlile celor bogați : acolo se predă bine și profesorii nu îndrăznesc să-i bată pe copii. Dacă profesorii sînt nedrepți, părinții copiilor îi trimit la plimbare. Noi trăim veșnic cu frica în sîn și nu știm nici măcar să gîndim".

La „gaminos" sentimentul persecuției este foarte acut. Argoul vagabonzilor include cuvîntul „achantado" care înseamnă „deprimat". Cei care sînt „achantados" se izolează de grup și, deoarece le e rușine să plîngă, se dau cu capul de ziduri sau respiră benzină pentru a se cufunda în uitare. Uneori ajung pînă la sinucidere.

Toate aceste trăsături trădează dorința lor secretă de a se integra în societate. Însă aspirația spre o viață normală este irealizabilă : cele cîteva instituții publice, destinate micilor vagabonzi sînt adevărate închisori.

Aventura milenară a pămînturilor umede

Însemnări de Valeriu POP

Privită de sus, harta Olandei îți inspiră îngrijorare pentru soarta pămînturilor din această parte a Europei. Sute de brațe întortocheate, ieșite din golfuri, se întind și se ramifică în toate direcțiile, iar altele, retezate, și-au lăsat cioturile pline cu apă, ca niște structuri gelatinoase prin cîmpiile Țărilor de Jos. Apa marină caută cu insistență mereu noi refugii, lățindu-se și prelungindu-se prin depresiuni, sau țîșnind din solul buretos, prin ogrăzile sau prin moșiile oamenilor. Deasupra viețuitoarelor plutește mai tot timpul o ceață, cînd străvezie ca un voal, cînd deasă ca un fum, semn că apa este prezentă și în aer.

Și totuși, aceste locuri, bîntuite de ape și legende fantastice, au în ele o frumusețe extraordinară. Iar istoria mărturisește că atracția cea mai puternică a acestor pămînturi a constituit-o bogăția lor. Iată de ce triburile germanice ale batavilor și frizilor, așezate aici din îndepărtata antichitate, și în special colectivitățile de mai tîrziu au fost călcate în nenumărate rînduri de puteri acaparatoare, de franci și saxoni, de spanioli, de habsburgi, iar în urmă cu mai puțin de trei decenii de hitleriști. Cotropitorii din epocile mai noi pofteau la roadele date de pămînturile acestea, sătule de apă și de vegetație, dar și la mai multele averi aduse de Olanda din imensul imperiu colonial de care dispunea în trecut în Africa, Asia și America.

Astăzi, Olanda își înzecește sforțările în bătălia cu marea, pentru cucerirea sau recucerirea pămînturilor de sub ape. Căci de-a lungul secolelor multe terenuri au fost înghițite de apă, dar și solul s-a lărgit la rîndul lui prin aluviuni și prin îndiguiri și desecări.

Din aceste două acțiuni opuse rezultă însă în fiecare an un mic cîștig de pămînt pentru populația de 12 milioane, care deține recordul celei mai mari densități (350 de locuitori pe km pătrat).

Mai mult de jumătate din populație trăiește pe terenuri care, fără existența digurilor, ar fi înecate de mareele înalte.

Digurile protejează țara împotriva apelor, în timp ce apa care abundă, ca urmare a precipitațiilor atmosferice și a infiltrărilor subterane, trebuie să fie expulzată neîncetat.

Prima victorie importantă a fost obținută între 1926—1932, cînd s-a construit marele dig ce închidea Zuyderzée — regiunea joasă din partea de vest superioară a țării — transformînd-o în lacul d'Yssel.

Astfel, un vast teren fertil a fost dat producției și vieții, sub protecția digului de închidere construit în plină mare, cu o lungime de 32 km și o lățime, la nivelul apei, de 80 de metri. Din suprafața vechii Zuyderzée s-au obținut și se vor mai obține pămînturi bune pentru agricultură, concomitent cu amenajarea unor rezervoare naturale de apă dulce. La Wieringermeer a apărut un mare polder de 20 000 ha, apoi în apropiere unul de 48 000 ha, iar la Flévoland de 54 000 ha etc. În 1980, cînd se vor termina secările, Olanda va avea un plus de 220 000 ha, adică circa 10 la sută din teritoriul cultivabil.

Polderele rezultate din lupta pentru stăvilirea apelor mării sau din secarea unor lacuri și bălți mlăștinoase există încă de prin secolul al zecelea. Sînt bucăți mai mici sau mai mari de teren redate vieții înapoia digurilor din pămînt argilos și piatră de către înaintașii populației de azi.

Adevărata ofensivă de stăvilire a mării și de construire de poldere întinse a început însă o dată cu apariția tehnicii moderne. Cu ajutorul uriașelor mașini de excavare și transport, a autobasculantelor și chesoanelor mamut, a puternicelor instalații de pompare, a mașinilor pentru plantarea de piloni se înfăptuiesc lucrări la care altă dată nici nu se putea visa.

Omul trebuie să fie la înălțimea adversarului său — marea, cu presiunea și cicloanele ei formidabile. Lupta dintre giganți este uneori înfricoșătoare. Loviturile date descumpănesc pentru un moment și pe cei mai tari.

Este cunoscut dezastrul din 1953. Cu vreo doi ani înainte începuse punerea în aplicare a proiectului de închidere a unuia din brațele mării între insulele Voorne, Rozemburg și Braakman în Flandra zelandeză. Dar, în timp ce primele lucrări începuseră să se contureze, la 1 februarie 1953 s-a produs una din cele mai teribile maree însoțită de furtună. Și ceea ce nu fusese considerat posibil decît în ipoteze teoretice s-a întîmplat : digurile au cedat în numeroase locuri, ceea ce a provocat inundarea cu apă salină a 150 000 ha, moartea a 1 800 de persoane, evacuarea a 70 000 de persoane și pagube materiale totale de peste 1,5 miliarde de florini.

Breșele cele mai mari, care la Schelphoek ajungeau la 525 metri lărgime, au trebuit astupate cu ajutorul chesoanelor-blocuri imense de beton, cîntărind cîte 7 000 tone fiecare.

Catastrofa din februarie 1953 a accentuat definitivarea unui vast plan de apărare față de fluxuri, a cărui elaborare începuse de mai mult timp. La trei săptămîni după catastrofă a fost instituită comisia planului „Delta". Dintre două soluții posibile : 1) să se înalte eficient digurile de mare existente ; 2) să se închidă definitiv brațele mării, comisia a ales-o pe ultima.

Regiunea Delta cuprinde întreaga zonă de sud-vest a țării între Rotterdam, gurile fluviului Rin și Meusa și granița cu Belgia, unde Marea Nordului pătrunde adînc, prin patru brațe largi, pînă în inima teritoriului. Brațele de la Brielsche Maas și Veersche Gat sînt deja barate, iar cele de la Haringvliet și Bronwershavensche Gat urmează a fi și ele în curînd blocate. Planul, care mai cuprinde baraje secundare și alte lucrări, totalizează 700 km de diguri, în timp ce digurile existente se prevăd a deveni contradiguri Lista lucrărilor este extrem de lungă : amenajări pentru agricultură, baraje mobile, tunele, drumuri de legătură cu insulele pînă acum izolate, în sfîrșit mari autostrăzi.

După cum precizează specialiștii, pentru o operă de asemenea amploare metodele folosite pînă acum, de pildă la digul-baraj de la Zuyderzée, nu mai pot fi aplicate. Nici mîna de lucru, nici cantitatea de materiale de construcție nu sînt suficiente ; nici împletitori de nuiele, nici depunători de pietre și nici lemn pentru cofraje sau argilă glaciară nu se pot găsi atît cît ar fi nevoie.

Sute de kilometri de diguri de lățimi considerabile și plantate la adîncimea brațelor mării... Cum se pot ele construi dacă nu prin metodele moderne dar costisitoare și lente ale betoanelor și cofrajelor ? Dar iată că savanții și constructorii olandezi au venit cu o soluție pe cît de neașteptată pe atît de simplă : Din nisip ! Așadar, în Olanda „a clădi pe nisip" a căpătat un sens cu totul opus celui știut.

Metoda ultramodernă, la condițiile Olandei, în construirea de diguri constă în acumularea de nisip pentru construirea corpurilor digului și în acoperirea lor cît mai rapid posibil cu o pătură etanșă de bitum. Acest strat îmbracă taluzul exterior, de regulă începînd de la linia de jos a apei (partea superioară și o parte din taluzul interior sînt, de asemenea, bine protejate). Această metodă de construcție nu poate fi aplicată fără a dispune de utilaje de mare putere pentru dragare și pentru transportarea nisipului, precum și de mașini speciale pentru asfaltare. În prezent împletiturile îngreunate cu pietre sînt tot mai des înlocuite cu straturi de bitum sau acoperămînt de nailon, ceea ce economisește mult timp, mînă de lucru și cheltuieli. Straturile bituminoase sînt scufundate în apă cu ajutorul unor instalații fixate pe vase, după ce nesfîrșite covoare de nailon au fost desfășurate dintr-un „car" tras pe fundul mării. Din loc în loc, aceste covoare sînt prevăzute cu tuburi de nailon pentru a fi umplute cu nisip. Tuburi transbordoare speciale descarcă asfaltul pentru stratul protector al digului.

Văzute de departe sau din prim plan șantierele „Deltei" impresionează prin gradul superior de organizare și de mecanizare a muncii, prin ordinea și disciplina exemplară a sectoarelor de producție, prin geometria și estetica lor generală.

Oamenii, perfect încadrați în decorul general, lucrează cu sîrguință și pricepere. Bine făcuți, puternici, lucrătorii și tehnicienii de pe șantierele de îndiguire și desecări muncesc cu intensitate și maximă concentrare. Este în firea olandezului să lucreze așa, dar este și conștiința unei trebi care îl privește în modul cel mai direct și mai grav. Căci nicăieri ca aici în Olanda omul nu este mai legat de ocean și mare, nicăieri viața lui nu este atît de expusă capriciilor ei nebunești și nicăieri nu este atît de subjugată de atracția ei.

Dar și aici omul este absolut convins că prin luptă, perseverentă și sistematic poate să capteze forța dezlănțuită a naturii, să o îmblînzească și să o supună.

DE PRETUTINDENI

NOTRE DAME ÎNTINEREȘTE

Bătrîna catedrală Notre Dame, unul din cele mai frumoase monumente ale Parisului, este supusă unui tratament de întinerire. După doi ani de cercetări, specialiștii au conchis că cel mai bun mijloc de a curăți murdăria depusă de șapte secole pe cele peste 1200 de statui este... apa. Alte mijloace mai „moderne" dăunează pietrei. Înainte de a începe îndepărtarea stratului compact de praf care a ajuns la o grosime de o jumătate de centimetru, toată fațada va fi restaurată. Schelele au fost fixate exact în găurile lăsate în acest scop de constructorii catedralei. Pentru acoperirea fisurilor și reîntregirea sculpturilor, meșterii pietrari vor folosi în mod exclusiv tehnica din Evul mediu. Se apreciază că cele două operațiuni, restaurarea și spălarea, vor costa pe puțin 1 600 000 de franci.

O CONFIRMARE A TEORIEI RELATIVITĂȚII ?

Într-o convorbire cu ziariștii, constructorul american de rachete Wernher von Braun a declarat că teoria relativității emisă de Albert Einstein se aplică și navei cosmice „Apollo-8". În zborul său spre Lună și înapoi, nava cosmică a „economisit" timp în comparație cu scurgerea acestuia pe Pămînt. În nava care s-a deplasat în spațiul cosmic cu viteze foarte mari, ceasurile de precizie ale cosmonauților au mers ceva mai încet decît ceasurile tot atît de precise, instalate pe Pămînt. Diferența este de aproximativ o secundă. Deoarece și procesele biologice au suferit aceeași întîrziere, cei trei cosmonauți au îmbătrînit cu o secundă mai puțin decît dacă ar fi rămas pe pămînt — a declarat von Braun.

UN BOLNAV „SCUMP"

Un interviu cu dentistul Philip Blaiberg în al cărui piept bate de la 2 ianuarie 1968 inima tînărului Clive Haupt, costă 1 000 de dolari. Acest preț a fost cerut de agentul lui Blaiberg din New York unui ziar francez. Rezumatul interviului : celebrul cardiac se bucură de viață, se plimbă pe străzile din Capetown, înoată în mare, primește de mai multe ori pe săptămînă musafiri și, adaugă ziarul francez... cîștigă mai mult decît în orice altă perioadă a vieții sale.

SĂ CITIM MAI REPEDE

Se știe că un intelectual poate citi cu o „viteză" medie de 250—300 cuvinte pe minut. Acest ritm a devenit însă nesatisfăcător astăzi, cînd omenirea dispune de un material scriptic extrem de bogat și cînd progresul impune cunoașterea „la zi" a cercetărilor și realizărilor obținute în toate domeniile de activitate în diferitele țări ale lumii. Pe baza unor îndelungate studii s-a ajuns la concluzia că secretul accelerării cititului constă în capacitatea de a cuprinde dintr-o singură privire o parte cît mai mare din rîndul parcurs. Majoritatea oamenilor cuprinde în medie 4 cm dintr-o dată. Antrenamentul face posibilă asimilarea cîtorva rînduri dintr-o dată. Experiențele întreprinse la cîteva universități engleze au dovedit că se poate atinge o viteză de 400 pînă la 975 cuvinte pe minut. Dar performanța aceasta nu constituie un record. Un profesor care predă la Londra metoda cititului rapid a izbutit să parcurgă în 10 minute 17 000 de cuvinte ale unui text pe o temă de istorie, pe care l-a reprodus cu fidelitate. Cînd însă citește cărți beletristice, el parcurge 5 000 cuvinte pe minut. Îndelungata sa experiență i-a permis să afirme că oricine se poate deprinde să citească texte literare cu o viteză de 2 000 de cuvinte pe minut !

ÎNTRE DUNELE DE NISIP SE CONSTRUIEȘTE O ȚARĂ

de Monique SORDET

Vechiul aparat militar DC 3 naufragiază parcă în marea de nisip, atunci cînd coboară la Tichitt, prima etapă a călătoriei noastre. Oraș milenar, care a cunoscut o epocă de glorie pe vremea traficului caravanier cu sare, aur și sclavi, Tichitt are o populație stabilă de numai 750 persoane ; dar aproximativ 4 500 de nomazi în tranzit, aflați aproape întotdeauna în popas în zonele de palmieri de aci, sporesc implicit ceea ce am putea numi masa localnicilor „permanenți".

Spre orașul înconjurat de nisipuri nu duce nici un drum. Singurele mijloace de locomoție sînt cămila sau... avionul. Și această realitate este proprie întregii Mauritanii. Lipsa aproape totală a rețelei rutiere, adăugată la caracterul nomad al populației (din 1 500 000 locuitori numai 20 la sută sînt stabili) menține țara într-un stadiu oarecum medieval în cadrul căruia însă un mod de viață nu lipsit de un anume rafinament, i-a adus denumirea de „civilizație a deșertului".

După aterizarea la Tichitt pe o pistă improvizată, marcată printr-o bucată de pînză albă atîrnată de un băț, o sută de kilometri parcurși în „land-rover" de-a curmezișul dunelor, ne duc la înălțimea unei trecători stîncoase de unde descoperim, în mijlocul unui amfiteatru de pietre negre și pămînt roșu, o tabără de peste trei sute de corturi.

Sîntem într-o regiune de pe parcurs, iar locul escalei noastre este Rachid. Sub corturi, făcute din piele de cămilă, triburile nomade care ne întîmpină trăiesc și astăzi ca în vremea Almoravizilor — acea dinastie maură care a cucerit în secolul al XI-lea Marocul, o parte din Algeria și întreaga Andaluzie. Ele continuă să se deplaseze de-a lungul țării, după sezoane, în căutarea apei și a ierbii necesare animalelor lor. În șeile cămilelor sînt atîrnate ceainice și pături, în timp ce corturile și sulițele sînt purtate de măgari. Triburile practică o economie de subzistență și troc. În schimburile ce le fac, zahărul, ceaiul și țesăturile reprezintă esențialul mărfurilor achiziționate, iar produsele rezultate din creșterea animalelor constituie principalele articole de „export". Totuși, semn al evoluției, unele schimbări s-au produs în ținuta acestor oameni. Bărbații nu mai poartă acum frizura hirsută (părul stufos și zbîrlit), ci tunsoarea scurtă. De asemenea, culoarea neagră a veștmintelor, obținută din vopseaua „guinée" și care, impregnîndu-se în piele, a adus localnicilor și porecla de „oameni albaștri", a dispărut în favoarea culorilor mai deschise.

Seara, lungiți pe covoare în fața corturilor, rezemați pe perne, ascultăm cîntecele interpretate de „griots", acești trubaduri africani și asistăm la dansuri — executate cu multă reținere — de femei împodobite cu bijuterii din cap pînă-n picioare. Apoi fiecare se înfășoară în veștmintele sale pentru a adormi sub licărul stelelor...

În localități, autoritățile și oamenii duc o viață organizată, au probleme și preocupări specifice. Într-un loc populația ar dori să i se trimită un asistent veterinar capabil să pregătească momelile otrăvitoare pentru fiarele ce vin noaptea să devoreze animalele din turmă ; în altă parte, oamenii doresc crearea unei școli sau săparea unui puț. În multe locuri ni se arată diferite lucrări realizate cu ajutorul populației. Așa sînt nenumăratele mici baraje, în jurul cărora iau naștere zone de verdeață, la a căror vedere nu ne putem ascunde surprinderea pe măsură ce ele ne apar în față în mijlocul universului mineral pe care-l traversăm. Printre aceste lucrări întreprinse în comun se numără, de altfel, și trecătoarea ce ne-a permis accesul spre tabăra de la Rachid, unde niciodată pînă acum nu a reușit să ajungă vreun automobil.

Pentru o țară tînără ca Mauritania, care și-a dobîndit independența abia în 1960 și în care totul trebuia construit, chiar și capitala, Nouakchott, care a fost ridicată bucată cu bucată, acest efort colectiv în înfăptuirea de lucrări de interes obștesc constituie și o dovadă peremptorie a încrederii poporului în viitorul țării sale.

O sală de clasă sub acoperămîntul unui cort este, oricum, un spectacol insolit. Ceea ce este însă, aș spune, uimitor, e faptul că această școală neobișnuită se deplasează de-a lungul drumurilor caravanelor.

În fața guvernului Mauritaniei problema școlarizării s-a ridicat cu acuitate de la început, rezolvarea ei fiind deosebit de dificilă. Copiii deșertului nu puteau merge la școală ; atunci școala a fost aceea care a fost adusă în deșert. Sarcina este imensă și importanța ei e subliniată de rolul mereu mai mare acor învățătorului în societatea mauri nă. Astăzi, cu toate că Maurita consacră multă energie educa naționale, procentul de școla zare nu depășește 9 la su Se pune mult temei pe școlile or nizate în taberele de corturi, în to 200 la număr, în vederea remedie actualei stări de lucruri. Cu mai zece ani în urmă nu ex tau decît 3 sau 4 mauritani cu ni de pregătire universitară. În preze 150 de tineri își urmează stud superioare la Dakar, Tunis, Pa Cairo etc. Țara are nevoie acută de cadre de conducere în economie de tehnicieni, pe care este încă voită să le împrumute din țări st ine. La Tidjikja, reședința regi Tagant, medicul este un cetăț străin. Pentru a se îngriji de să tatea celor 100 000 de locuitori unei zone ce acoperă peste 100 km², el este singur cu interpr său care-l va părăsi, de îndată medicul va dobîndi cîteva cunoș te rudimentare de hassania — ar vorbită de mauri. Această care se regăsește pe scară națională, oarece Mauritania, în ansamb său, nu dispune decît de 24 de r dici, din care jumătate își au re dința în capitală, la Nouakchott.

Emanciparea femeii este, de a menea, o problemă la ordinea zi La fiecare adunare publică la c am asistat în cursul călătoriei no tre, una din femeile prezente a ro o alocuțiune. Într-un loc am a chiar surpriza de a asista la def rea unui grup de tinere miliți care purtau minijupe.

În ceea ce privește pe șefii triburi tradiționali, dacă ei n-au părut încă cu totul, rolul lor e în orice caz, în continuă scăd Astfel, Abderrahman Ould Bakar mirul din Tagant, este considerat ultimul dintre marii feudali. El va avea succesor, deoarece potr unei hotărîri adoptate de guver Mauritaniei în 1963, nici un șef trib defunct, demis sau demisionat poate fi înlocuit. Astfel, o între lume se transformă și se înnoi în acest tînăr stat independent zona nisipurilor.

Exporturile de minereu de permit Mauritaniei să înregist în balanța sa comercială un e dent de 88 miliarde franci C. (moneda din Africa centrală). această nouă activitate econor a provocat inevitabil unele răstur în societatea tradițională maurit

Mauritania este hotărîtă să smulgă din starea de subdezvol și să facă pași spre progres. Dru ce l-a parcurs în ultimii opt ani impresionant ; mai rămîn însă m de făcut. Dar voința oamenilor mare. Ieșită din nisip, Maurit nu-și va dezminți denumirea de , mînt al oamenilor".

SEMNAREA PROTOCOLULUI COMERCIAL ROMÂNO-FRANCEZ PRIVIND SCHIMBURILE DE MĂRFURI PE ANUL 1969

La 10 ianuarie s-a semnat, la Ministerul Comerțului Exterior, Protocolul comercial româno-francez, privind schimburile de mărfuri pe anul 1969, în baza Acordului comercial pe termen lung încheiat între Republica Socialistă România și Franța pe perioada 1965—1969.

La exportul român sînt prevăzute, între altele, produse chimice, produse petroliere, mașini unelte, tractoare, produse siderurgice, produse agroalimentare, mobilă și alte produse lemnoase, iar la import, instalații, mașini și utilaje, produse chimice și farmaceutice, produse siderurgice și altele.

Protocolul a fost semnat din partea română de Mircea Petrescu, director în Ministerul Comerțului Exterior, iar din partea franceză de Claude Collin, director în Ministerul Economiei și Finanțelor francez.

Au asistat Nicolae Nicolae, adjunct al ministrului comerțului exterior, Bernard Dejean De la Batie, însărcinat cu afaceri ad-interim al Franței la București, și funcționari superiori din Ministerul Comerțului Exterior și Ministerul Afacerilor Externe.

(Agerpres)

vremea

Ieri în țară : Vremea s-a menținut umedă în sudul și estul țării unde cerul a fost acoperit. În Banat și Transilvania cerul a fost mai mult senin. Vîntul a suflat în general slab, cu intensificări temporare în Dobrogea. Temperatura aerului la ora 14 oscila între minus 18 grade la Blaj și minus 2 grade la Constanța. **În București :** Vremea a fost rece, cu cerul mai mult acoperit. Temporar a nins. Vîntul a suflat potrivit. Temperatura maximă a fost de minus 3 grade.

Timpul probabil pentru zilele de 12, 13 și 14 ianuarie. În țară : Vreme umedă și în răcire. Cerul va fi variabil, mai mult noros în sudul și estul țării, unde vor cădea ninsori temporare. În rest ninsori locale. Vînt potrivit cu intensificări în Dobrogea, Bărăgan și sudul Moldovei, unde local va spulbera zăpada. Temperatura în scădere în a doua parte a intervalului. Minimele vor fi cuprinse între minus 18 și minus 8 grade, local mai coborîte, iar maximele vor oscila între minus 10 și zero grade. **În București :** Vreme umedă și în răcire. Cerul va fi mai mult noros. Vor cădea ninsori locale. Vînt potrivit. Temperatura în creștere la început, apoi în scădere.

LOTO

numerele extrase la tragerea
din 10 ianuarie 1969

21 10 89 90 23 75 76 18 71 87 34 73

Fond de premii : 871 636 lei.

Recepție cu prilejul sărbătorii naționale a Republicii Cuba

Cu prilejul celei de-a X-a aniversări a sărbătorii naționale a Republicii Cuba, ambasadorul acestei țări la București, Jesus Barreiro Gonzalez, a oferit vineri o recepție în saloanele restaurantului Athenée Palace.

Au participat tovarășii Ilie Verdeț, Constantin Drăgan, Dumitru Popa, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, alți membri ai C.C. al P.C.R. și ai guvernului, reprezentanții unor instituții centrale și organizații obștești, academicieni și alți oameni de știință și cultură, generali și ofițeri superiori, ziariști.

Au luat parte șefi de misiuni diplomatice acreditați în România și alți membri ai corpului diplomatic.

(Agerpres)

Întoarcerea de la Havana a delegației Republicii Socialiste România

Vineri seara s-a înapoiat în Capitală, venind de la Havana, delegația Republicii Socialiste România care a participat la festivitățile prilejuite de cea de-a X-a aniversare a Zilei eliberării — sărbătoarea națională a Republicii Cuba.

Delegația a fost condusă de tovarășul Florian Dănălache, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul căilor ferate. Din delegație au făcut parte Vasile Mușat, ambasadorul Republicii Socialiste România la Havana, Ion Botar, secretar al Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegația a fost întîmpinată de tovarășii Vasile Vîlcu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Uniunii naționale a cooperativelor agricole de producție, Vasile Vlad, șef de secție la C.C. al P.C.R., Petru Burlacu, adjunct al ministrului afacerilor externe.

Erau, de asemenea, de față reprezentanți ai Ambasadei Republicii Cuba la București.

★

La plecarea din Havana, pe aeroportul „José Marti", delegația română a fost condusă de Faure Chomon, membru al Secretariatului C.C. al P.C. Cuban, ministrul transporturilor, de funcționari superiori din ministerul afacerilor externe, și de alte persoane oficiale.

Se afla de față Vasile Mușat, ambasadorul României la Havana.

(Agerpres)

În plin sezon de schi, pe masivul Postăvarul

Vacanța „Albă" la Harghita

Ați fost vreodată pe traseele turistice ale Harghitei ? De ce tocmai la Harghita ? Pentru că Uniunea județeană a cooperației de consum Harghita ne invită în acest sezon înveșmîntat în alb să-i cunoaștem locurile pitorești. Vom fi bine primiți. Pe traseul turisitic Odorhei—Miercurea Ciuc, km. 18, vom poposi la cabana Homorod. Are cinci camere. Specialitatea casei : papricaș cu ciuperci și kürtöskalcs. La km. 32, cabana Chirui, cu cinci camere. Specialitatea casei : mămăliguță cu brînză de la stînile apropiate și rachiul de brad „Fenyöviz".

Pe șoseaua Praid — Gheorghieni—km 22 — la cota 1 400, pe vîrful muntelui Bucin, de unde izvorăște Tîrnava Mică, un loc agreabil de popas la cabana Bucin. Specialitatea casei : bogrács gulyás, papricaș de ciuperci, iar vinul casei, cel de Jidvei. Dacă doriți să schiați, la 700m, pe vîrful Bucinului, se află o pîrtie de schi lungă de 5 km și lată de 100 m.

În județul Harghita mai sînt și alte locuri de popas, între care, restaurantul și barul de zi din Cristuru Secuiesc, braseria Sîn Martin și restaurantul și bufetul Praid, care oferă consumatorilor specialități ale casei consistente și gustoase și băuturi alese.

viața internațională

SEMNAREA PLANULUI DE COLABORARE CULTURALĂ ȘI ȘTIINȚIFICĂ DINTRE ROMÂNIA ȘI UNGARIA

BUDAPESTA 10. — Corespondentul Agerpres, Al. Pintea, transmite : La 10 ianuarie, la Ministerul Culturii al R.P. Ungare au fost semnate planul de colaborare culturală și științifică între Republica Socialistă România și Republica Populară Ungară pe anii 1969/1970 și a convenției privind schimbul de studenți și doctoranzi.

Planul de colaborare culturală și științifică prevede o lărgire substanțială a relațiilor culturale și științifice româno-ungare. El cuprinde, printre altele, un larg schimb de oameni de știință, lectori universitari, oameni de cultură, pentru documentare și schimb de experiență, lărgirea relațiilor directe între instituții de învățămînt superior, prezentarea reciprocă de expoziții.

Se prevede, de asemenea, dezvoltarea colaborării între uniunile de creație, studiourile cinematografice, radio și televiziune din cele două țări.

Convenția referitoare la schimbul de studenți și doctoranzi prevede o lărgire a colaborării științifice dintre cele două țări.

În cursul tratativelor, părțile au convenit asupra încheierii într-un viitor apropiat a convenției privind crearea caselor de cultură română la Budapesta și ungară la București.

Documentele au fost semnate din partea română de Vasile Gliga, adjunct al ministrului afacerilor externe, iar din partea ungară de Molnár János, adjunct al ministrului culturii.

La solemnitatea semnării au fost prezente persoane oficiale ungare, precum și Dumitru Turcuș, ambasadorul României la Budapesta, și membri ai ambasadei.

Convorbiri P.C.U.S. — P. C. din Germania

MOSCOVA 10 (Agerpres). — La Moscova a avut loc o întîlnire a delegației P.C. din Germania, condusă de Max Reimann, prim-secretar al C.C. al partidului, cu o delegație a P.C.U.S. în frunte cu M. Suslov, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al partidului.

Reprezentanții celor două partide au făcut un schimb de păreri asupra unor probleme ale situației internaționale, asupra problemelor actuale ale mișcării comuniste mondiale. Au fost discutate, de asemenea, probleme ale dezvoltării continue a relațiilor dintre cele două partide.

Delegația P.C. din Germania a sosit joi la Varșovia, la invitația C.C. al P.M.U.P.

R. P. Albania

Măsuri pentru sporirea randamentului agriculturii

În anii puterii populare, în cadrul planului de dezvoltare a unei agriculturi intensive, a fost întreprinsă o vastă acțiune de sistematizare a cursului apelor, de defrișare și irigare a ogoarelor și în special de desecare a mlaștinilor. Într-o perioadă relativ scurtă au dispărut de pe harta Albaniei mlaștini întinse, ca acelea dintre localitățile Malik și Korcea, în estul țării, sau din împrejurimile orașelor Lushnje și Fier în vest. În cîmpia mereu inundată de apele rîurilor Drin și Mati au fost redate agriculturii 2 000 hectare de pămînt. Hoxhara — o mlaștină ce se întindea pe 20 000 de hectare între rîurile Seman și Vijosa, se transformă, treptat, într-o grădină roditoare. Aici s-au săpat sute de kilometri de canale de scurgere, se ridică diguri și poduri, se construiesc șosele. În unele sectoare lucrările au fost executate în condiții neobișnuite — la 7 metri sub nivelul mării, cînd apa amenința necontenit să inunde pămînturile desecate. În aceste zone au fost puse în funcțiune hidrofoare ale căror pompe electrice varsă în mare 70 metri cubi de apă pe secundă.

În zona de cîmpie, lucrările de amenajare a apelor se apropie de sfîrșit. S-a pus capăt inundațiilor provocate de revărsările principalelor cursuri de apă din țară. O rețea deasă de canale acoperă o suprafață de 200 000 hectare, ceea ce reprezintă 90 la sută din zona de cîmpie a Albaniei. Anul trecut au fost puse în funcțiune noi stații electrice de pompare cu o capacitate de 60 mc apă pe secundă. Totodată, cu ajutorul unor canale de irigații, lacuri de acumulare, tuneluri săpate în stîncă, diguri și mici baraje, a fost asigurată irigarea nu numai a pămînturilor asanate și defrișate, ci și a culturilor din zona de munte a țării.

Este știut că în ultimii ani suprafața cultivată a crescut în Albania și pe seama teraselor amenajate pe versanții dealurilor și munților. Brigăzi de muncă voluntară ale tinerilor smulg în aceste locuri naturii vitrege sute de hectare de pămînt. Terase în formă de amfiteatre, acoperite cu livezi de lămîi, portocali, măslini și smochini se cațără tot mai sus, pe povîrnișurile stîncoase. Pentru irigarea culturilor din zona de munte, cel de-al patrulea plan cincinal de dezvoltare a economiei albaneze (1966—1970) prevede construirea de baraje, canale principale, stații de pompare. În ajutorul omului vin aici excavatoare și drage hidraulice, tractoare și buldozere.

Z. MARIN

Ceremonie oficială la Hradul din Praga

PRAGA 10 (Agerpres). — La Hradul din Praga a avut loc ceremonia depunerii jurămîntului de către președintele și membrii guvernului Republicii Socialiste Cehe. Stanislav Razl, președintele guvernului Republicii Socialiste Cehe, a subliniat în cuvîntarea rostită cu acest prilej că guvernul său sprijină întrutotul concepția politică a Partidului Comunist din Cehoslovacia. Ludvik Svoboda, președintele Republicii Socialiste Cehoslovace, a relevat importanța aplicării legii constituționale cu privire la federația cehoslovacă. A luat, de asemenea, cuvîntul Cestmir Cisar, președintele Consiliului Național Ceh, care a arătat că sarcina primordială a guvernului Republicii Socialiste Cehe este soluționarea problemelor arzătoare ale dezvoltării economice. Acest guvern, a spus el, își poate îndeplini cu succes sarcinile numai în strînsă colaborare cu guvernul Republicii Socialiste Slovace și cu guvernul federal al R.S.C.

Fidel Castro despre asistența medicală în Cuba

HAVANA 10. — Corespondentul Agerpres transmite : Cu prilejul inaugurării unei policlinici din localitatea Valle del Peru (Provincia Havana) primul ministru, Fidel Castro, a rostit o cuvîntare în care s-a ocupat de diferite aspecte ale ocrotirii sănătății publice în Cuba. El a arătat că înainte de revoluție situația în domeniul sănătății publice în Cuba era la fel ca cea care există astăzi în țările subdezvoltate : lipsă de spitale, de personal medical, lipsă de fonduri pentru asistența medicală, mortalitate infantilă ridicată, boli sociale etc. În prezent guvernul revoluționar cheltuiește anual pentru sănătatea publică suma de 220 milioane pesos față de 25 milioane înainte de 1959. Cuba dispune de un număr de trei ori mai mare de cadre medicale, de un număr de paturi de spital de opt ori mai mare decît înainte de revoluție. El a adăugat că în ultimii ani au fost lichidate o serie de boli care secerau mii de vieți.

★

În Cuba a avut loc inaugurarea Institutului de fizică nucleară al Academiei de științe a republicii, prima instituție de acest fel din Cuba. La inaugurare au fost prezenți primul ministru Fidel Castro și alți conducători de partid și de stat, numeroși oameni de știință și oaspeți străini, membri ai corpului diplomatic acreditați la Havana.

Important obiectiv al siderurgiei austriece

(De la corespondentul nostru la Viena, Petre Stăncescu). Oraș a cărui obîrșie pornește de la Lentia romana, Linz își datorează azi faima nu numai festivalurilor sale muzicale, vechii catedrale care l-a avut ca organist pe renumitul compozitor Bruckner, colegiului unde a predat marele astronom și matematician Kepler, ci și combinatului siderurgic Voest. Noile instalații intrate recent în funcțiune ridică producția de oțel a combinatului la 2 milioane de tone — două treimi din producția de oțel a Austriei. Aceasta constituie un succes al industriei etatizate. Voest-ul, cu cei peste 20 000 de salariați, cu o participare de 11 la sută în exportul de produse industriale, constituie una din cele mai mari întreprinderi ale sectorului de stat, cu o pondere importantă în economia țării.

Procedeul „L.D." (Linz-Donawitz) de fabricație rapidă a oțelului prin insuflarea de oxigen, care stă la baza importantelor succese ale combinatului, este o invenție a Voest-ului în colaborare cu uzinele Donawitz.

Procedeul amintit este folosit în mai multe țări ale lumii. Prin „L.D." se obține un sfert din producția mondială de oțel. Austria furnizează oțeluri speciale pentru industria atomică și este leagănul metalurgiei pulberilor, fără de care ar fi de neimaginat navigația spațială, construcția de fuzee și de avioane cu reacție.

SPORT

Campionatul masculin de handbal

TRIBUNELE SĂLII DIN CLUJ AU FOST PLINE LA MECIURILE DE IERI

CLUJ (prin telefon de la Paul Radvani). — Cele 10 echipe masculine de handbal din prima divizie și-au reluat ieri la Cluj disputa în cadrul campionatului categoriei A. După cum se știe, începînd din această ediție a competiției, Federația de specialitate a programat în perioada de iarnă un tur întreg (nouă etape) în sală. Meciurile se desfășoară grupat, cîte trei în trei zile consecutive.

Meciurile de ieri au oferit celor aproape 2 000 de spectatori prezenți în sala sporturilor, întîlniri viu disputate, de bun nivel tehnic, care în general s-au încheiat cu rezultatele scontate. Poate mai puțin așteptată a fost înfrîngerea studenților clujeni. Dar, lipsiți de aportul unui jucător de bază, Roth (suspendat), și cu o apărare vulnerabilă ei nu au putut face față unei formații mai omogene, Universitatea-București, din rîndul căreia a excelat Chicid, autor a 9 goluri. La un pas de înfrîngere au fost și dinamoviștii băcăoani, care în minutul 36, deși au fost conduși cu 4 goluri (15—11), au găsit suficiente resurse pentru a întrece la limită pe studenții gălățeni. Fruntașele clasamentului, Steaua și Dinamo București, au cîștigat comod, rotunjindu-și golaverajul. Deținătoarea lanternei roșii, Timișul Lugoj, a rezistat doar o repriză echipei Politehnica Timișoara.

Rezultate tehnice : Politehnica Timișoara-Timișul Lugoj 24—17 (10—10), Dinamo Bacău-Politehnica Galați 22—21 (10—12), Steaua București-Rafinăria Teleajen 35—14 (15—4), Universitatea București-Universitatea Cluj 23—17 (9—8), Dinamo București-Dinamo Brașov 30—15 (15—5).

Competiția continuă astăzi și mîine.

Pîrtie de schi electrificată

La Poiana Brașov s-au terminat lucrările de electrificare a pîrtiei de schi pentru începători. Pentru electrificare s-a folosit aparataj modern fabricat în întregime în țară.

În cîteva rînduri

- **Aseară la Copenhaga** s-a disputat meciul internațional de box dintre echipele Danemarcei și României. Pugiliștii români au repurtat victoria cu scorul de 6—4.

- **Între 4 și 10 februarie, la Brașov** va avea loc un turneu internațional feminin de baschet organizat de clubul sportiv Voința. La acest turneu participă echipele Start (Polonia), Spartakus (Ungaria). selecționata Voința București și Politehnica Brașov.

- **În ziua a doua a turneului internațional de fotbal de la Mar del Plata,** echipa M.T.K. Budapesta a învins cu 2—1 pe Palmeiras. Rapid Viena a întrecut cu 3—2 echipa selecționată a orașului Mar del Plata.

- **În turul 4 al campionatelor internaționale de tenis ale Indiei** de la New Delhi, **Ilie Năstase** (România) l-a învins cu 6—2, 8—6 pe indianul Amritraj. **Dron** (România) a cîștigat cu 6—4, 4—6, 9—7 în fața polonezului Nowicki. Suedezul Martin Carlstein a reușit să-l elimine cu 10—8, 6—4 pe Mukherjea, campionul Indiei. În proba de simplu feminin, campioana României, **Judith Dibar,** a învins în sferturile de finală cu 6—3, 6—3 pe Udaya Kumar (India).

- **Rezultate din „C.C.E." la baschet masculin :** Standard Liège — Honved 108—76 ; Oransoda — Partizan Tirana 90—63 ; Zadar (Iugoslavia) — A. S. Villeurbanne 88—67 (41—28) ; Academik Sofia — A.E.K. Atena 76—54.

- **În localitatea Berdicev (U.R.S.S.),** s-a disputat un concurs de atletism pe teren acoperit. Cel mai bun rezultat a fost înregistrat de studentul din Lvov Anatolie Morozov, care a sărit la înălțime 2,15 m.

Internaționalele de atletism ale României — criteriu de selecție pentru reprezentativa Europei

În vederea meciului de atletism Europa — S.U.A., care va avea loc la 30 și 31 iulie în orașul Stuttgart, secretariatul european al I.A.A.F. a stabilit lista concursurilor internaționale destinate să servească drept criteriu de selecție pentru reprezentativa continentului nostru. Aceste întreceri din lunile mai, iunie și iulie sînt în număr de 26, ultima dintre ele ca dată de disputare fiind Campionatele internaționale ale României *de la sfîrșitul lunii iulie.*

Secretariatul european al I.A.A.F. a decis ca la „internaționalele" de la București 4 probe feminine — 800 metri plat, lungime, disc și suliță — să fie considerate probe de selecție. După cum se poate vedea, sînt tocmai specialitățile la care atletele noastre au obținut rezultate excepționale la „Olimpiada mexicană". Unele dintre cele patru probe menționate mai sus vor fi prilejuri de selecție și la alte concursuri, ca, de pildă, cele de la Lubliana, Cracovia, Budapesta, Atena, Varșovia, Odessa, Koblenz, Köln, Oslo și Münster. De subliniat că secretariatul european al I.A.A.F. recomandă tuturor federațiilor organizatoare să invite la fiecare dintre probele prevăzute pentru selecție pe primii patru atleți din clasamentul anului 1968.

Între spectaculos și durabil în creația literară

(Urmare din pag. I)

drept noutate simple exhibiții. Sînt noutăți comparabile cu invențiile și noutăți comparabile cu ambalajul și lustrul exterior.

Am auzit cum sînt defăimați mari romancieri, care au întemeiat o lume, au creat un univers cu mijloace ce pot părea extrem de simple și la îndemîna oricui, și lăudați autori care s-au impus prin bizarerii, prin parodii, prin texte criptice, utilizînd întregul arsenal de reclamă al mijloacelor de comunicații de masă.

Nu se poate construi numai din negații, scria cineva. Aș adăuga că nu se poate construi numai din afirmații, iar tonul sentențios, cu judecăți implacabile și definitive, departe de a arăta siguranță, trădează lipsa argumentului, imprecizia gustului și a analizei logice. Sînt critici ce se vor snobi. Ei fac mare caz de nonconformism, uitînd că atitudinea aplicată în mod automat, fără spirit de selecție și fără puncte stabile de sprijin, este o dovadă de simplism. Există în lumea occidentului un nonconformism protestatar față de o lume a brutalității, a inegalității sociale, a egoismului și tiraniei. Există însă și un nonconformism deghizat al strategiilor conjuncturale și oportuniste, născut din credința că, pe un loc gol, se vor putea instaura valori ipotetice de altă factură, de cele mai multe ori însă incapabile să treacă de faza confruntării vii cu realitatea.

Pentru proza actuală, care abordează destul și teme sau proiecții în zona fantastului, rar am văzut făcîndu-se asociații fericite cu superba proză filozofico-fantastică a lui Eminescu.

M-am întrebat, pe de altă parte, cît de valabile sînt speculațiile critice mult prea libere față de textele analizate. Adevărul este că a încerca să fabulezi pe marginea unor creații, împingîndu-le în domenii absconse și absurde cu tot dinadinsul, mi se pare a prelungi intențiile unui prozator, a face improvizații și nu știință. Ne putem întreba : pînă unde se întinde aria unei lecturi ? Are oare criticul dreptul să inventeze intenții, preocupări și sensuri pe care opera literară nu le conține ? Are el dreptul să sugereze, să colaboreze într-un fel insinuant cu autorul ? E permisă imersiunea criticului în domeniul de cercetare pînă la suprapunere și paralelism ? Este permisă transplantarea aparaturii din studiile și eseurile literaturilor străine în literatura noastră, copiindu-se pînă și expresiile tipice ?

Estetica nu este un cod de legi arbitrare, și nu oricine poate inventa categorii estetice, fără riscul de a parodia o dată cu autorii demitizării totale ceea ce este temeinic, stabil și de autentică valoare în arta mondială. Omenirea trăiește momente de mare răspundere și gravitate. Ea are nevoie acum, ca și întotdeauna, de existențe exemplare și de eroi, de personaje care fac cinstea tuturor epocilor. Literatura noastră nu poate să renunțe la reflectarea societății noastre în plină evoluție, în care există incontestabil și predominant tipul omului pozitiv, constructor și gînditor. Alături de eroi, e drept, întotdeauna au trăit și bufonii, iar dreptul lor de a reține atenția scriitorilor nu poate fi contestat. Prozatorii pot să-i descrie. Să nu le acordăm însă mai multă însemnătate decît merită.

Japonia — a patra țară constructoare de vase nucleare

(De la corespondentul nostru la Tokio, Fl. Țuiu). La șantierul naval nr. 2 din Tokio, al firmei „Ishikawajima Harima Heavy Industries", a început construirea primei nave nucleare japoneze. Nava va fi gata în 1972, Japonia devenind astfel a patra țară în lume (după Uniunea Sovietică, S.U.A. și R.F.G.) care dispune de un vas nuclear utilizat în scopuri pașnice.

Este considerat normal ca Japonia, recunoscută drept cea mai mare constructoare de nave din lume, să se preocupe de viitor, cînd în construcția navală forța nucleară își va spune cuvîntul. Totuși, pînă cînd vasele nucleare vor deveni rentabile, se pare că va mai trece încă un timp. Costul acestei nave — 22 milioane dolari — este de patru ori mai mare decît al uneia convenționale, iar cheltuielile în timpul deplasării ei sînt extrem de ridicate.

Vasul, care va avea 130 m lungime, 19 m lățime și 13,2 m adîncime, se va deplasa cu o viteză de 16,5 noduri pe oră și va fi deservit de un echipaj alcătuit din 79 de persoane. În orașul Mutsu, din prefectura Aomori, este pe sfîrșite amenajarea unui port special pentru vase nucleare.

Acest prim vas japonez atomic este destinat transportului de combustibil nuclear și altor încărcături speciale. În cercurile de specialitate se discută de pe acum despre proiectul construirii celui de-al doilea vas atomic japonez cu parametri de funcționare îmbunătățiți, care să-l facă competitiv cu orice navă convențională, îndeosebi prin viteza sporită și costul pe tona de încărcătură utilă.

viața internațională

Suedia a hotărît stabilirea de relații diplomatice cu R. D. Vietnam

STOCKHOLM 10 (Agerpres). — Guvernul Suediei a hotărît să recunoască Republica Democrată Vietnam și să stabilească relații diplomatice normale cu această țară. Un purtător de cuvînt oficial a făcut cunoscut că ministrul de externe suedez, Torsten Nilsson, a adresat ministrului de externe al R. D. Vietnam, Nguyen Duy Trinh, o telegramă în care propune stabilirea relațiilor diplomatice între Suedia și R. D. Vietnam.

Suedia este prima țară din Europa occidentală care recunoaște R. D. Vietnam. În ultimii trei ani au avut loc mai multe contacte diplomatice oficioase între cele două țări.

ACȚIUNI DE PARTIZANI ÎN FILIPINE

MANILA 10 (Agerpres). — Potrivit agenției Associated Press, care citează surse oficiale din Manila, în diverse regiuni din Filipine s-au semnalat în ultimele săptămîni ciocniri între trupele guvernamentale și unități de guerilă Huk.

Lupte intense s-au înregistrat în provincia Bataan, unde au fost mobilizați 500 de militari guvernamentali, în Luzon și Pampanga. De 24 de ore în aceste regiuni a fost decretată starea de asediu.

MIKA ȘPILIAK LA PARIS

PARIS 10 (Agerpres). — Președintele Vecei Executive Federale a R. S. F. Iugoslavia, Mika Șpiliak, a sosit vineri la Paris pentru o vizită oficială de o săptămînă la invitația premierului francez, Maurice Couve de Murville. M. Șpiliak este însoțit de secretarul de stat pentru afacerile externe, Mișo Pavicevici și de alte persoane oficiale.

În aceeași zi, Mika Șpiliak a avut o primă întrevedere cu Maurice Couve de Murville. „Am discutat diverse probleme internaționale, legate îndeosebi de Europa și Orientul Apropiat. Am început, de asemenea, discuțiile asupra problemelor bilaterale", a declarat șeful guvernului iugoslav.

În R.D. Vietnam populația lucrează zi și noapte pentru înlăturarea pagubelor pricinuite de bombardamentele americane. **În fotografie:** tineri voluntari refac un drum distrus de aviația S.U.A.

LUCRĂRILE CONSILIULUI DE CONDUCERE AL PROGRAMULUI O.N.U. PENTRU DEZVOLTARE

● REPREZENTANTUL ROMÂN ALES VICEPREȘEDINTE AL CONSILIULUI

NEW YORK 10 (Agerpres). — La sediul Organizației Națiunilor Unite din New York au început joi lucrările celei de-a 7-a sesiuni a Consiliului de conducere al Programului O.N.U. pentru dezvoltare. În prima ședință a Consiliului, în componența căruia intră reprezentanți din 37 de țări membre ale O.N.U., între care și România, au fost aleși președintele, în persoana ambasadorului Pakistanului, Agha Shahi, trei vicepreședinți și un raportor. Reprezentantul României în Consiliu, Constantin Ene, a fost ales vicepreședinte împreună cu reprezentantul Finlandei, Jakko Iloniemi, și reprezentantul Braziliei, Antonio Patriota.

ÎNCORDARE ÎNTRE VENEZUELA ȘI GUYANA

CARACAS 10 (Agerpres). — Venezuela și Guyana sînt pe punctul de a rupe relațiile diplomatice, relatează agenția United Press International. Aceasta se datorește recentei rebeliuni care a avut loc în regiunea Rupununi din Guyana, regiune asupra căreia există o dispută între Guyana și Venezuela.

În cîteva note oficiale Guyana a acuzat deschis Venezuela de a fi acordat ajutor rebelilor. Venezuela a respins aceste acuzații, dar a declarat că va continua să acorde azil refugiaților guyanezi.

PENTRU LARGIREA SCHIMBURILOR COMERCIALE

O MISIUNE ECONOMICĂ JAPONEZĂ VA VIZITA EUROPA RĂSĂRITEANĂ

TOKIO 10 (Agerpres) — Federația organizațiilor economice din Japonia a hotărît să trimită o misiune economică în Europa răsăriteană pentru a promova schimburi comerciale cu țările din această regiune. În legătură cu aceasta, purtătorul de cuvînt al Federației a menționat că vizita a fost hotărîtă în urma unor sugestii ale guvernului japonez.

Misiunea condusă de Oro Uemura, președintele Federației organizațiilor economice din Japonia, va fi alcătuită din oameni de afaceri de frunte japonezi. Vizita urmează să înceapă în primăvara anului 1969.

AZI LA BASEL

Reuniune a „celor 10"

BASEL (Agerpres). — Azi începe la Basel, în Elveția, reuniunea lunară a președinților băncilor centrale ale principalelor puteri financiare occidentale, („Clubul celor zece") care va fi urmată, luni, de ședința plenară a reprezentanților acestor bănci, consacrată problemelor curente ale Băncii reglementelor internaționale. Participanții urmează să examineze situația aurului și tendința de creștere continuă a prețului acestuia.

Potrivit cercurilor bancare, criza monetară interoccidentală este departe de a fi rezolvată, noi dificultăți fiind de așteptat pe frontul speculațiilor, în primul rînd asupra lirei sterline și francului francez. Aceste cercuri adaugă că interesul manifestat în continuare față de aur ar putea afecta ulterior și dolarul.

VENUS - 6, O NOUĂ STAȚIE SOVIETICĂ SPRE „PLANETA ENIGMELOR"

MOSCOVA (Agerpres). — În vederea unei explorări mai complete a planetei Venus și obținerii unui volum mai mare de informații științifice, la 10 ianuarie, orele 8,52, în Uniunea Sovietică a fost lansată stația interplanetară automată „Venus-6". Ea urmează să efectueze cercetări științifice comune cu „Venus-5", lansată la 5 ianuarie.

Noua stație automată va pătrunde lin în atmosfera planetei Venus, în partea ei nocturnă, ca și „Venus-5". Zborul celor două stații interplanetare va permite determinarea parametrilor atmosferei în diferite regiuni ale „planetei enigmelor".

Greutatea noii stații automate este de 1 130 kg. Ea s-a plasat pe traiectoria de zbor antecalculată. Legătura prin radio și recepția informațiilor științifice se vor efectua pe frecvența de 920,763 megaherți. Aparatele de zbor ale stațiilor „Venus-5" și „Venus-6" funcționează normal.

La bordul lui „Venus-6" se află placheta cu efigia lui V. I. Lenin și cu stema de stat a U.R.S.S.

La 10 ianuarie, orele 14,00 „Venus-6" se afla la distanța de 5 600 km de Pămînt. Ea urmează să ajungă la planeta Venus la mijlocul lunii mai 1969.

Orientul Apropiat

CONSULTĂRI ALE NOULUI PREMIER LIBANEZ PENTRU FORMAREA GUVERNULUI

BEIRUT 10 (Agerpres). — Noul premier libanez, Rashid Karame, însărcinat joi cu formarea guvernului, își continuă seria întrevederilor cu diferite personalități politice, paralel cu convorbirile pe care președintele țării, Charles Helou, le are cu reprezentanți ai diferitelor organizații și grupări politice libaneze în legătură cu explorarea căilor de depășire a crizei politice.

La Beirut nu se știe încă dacă guvernul lui Rashid Karame va reprezenta o coaliție între diferitele grupări politice din țară sau se va sprijini, în cea mai mare parte, pe membrii Grupului democratic parlamentar, organizație al cărei lider este noul premier.

REZULTATELE DEFINITIVE ALE ALEGERILOR DIN R.A.U.

CAIRO 10 (Agerpres). — Ministerul Afacerilor Interne al R.A.U. a dat publicității rezultatele definitive ale alegerilor parlamentare desfășurate la 8 ianuarie. Un număr de 858 de candidați și-au disputat 338 din cele 350 de locuri ale Adunării Naționale. După cum s-a anunțat, fuseseră deja aleși 12 deputați, reprezentînd circumscripțiile electorale din Peninsula Sinai și zona ocupată a Canalului Suez. Potrivit cifrelor date publicității la Cairo, au fost aleși 319 candidați propuși de Uniunea Socialistă Arabă (U.S.A.), singurul partid politic din R.A.U., și alte 11 persoane, de asemenea membre ale U.S.A., dar care au candidat individual. Pentru completarea celor 350 de locuri din Parlament urmează să se desfășoare un al doilea tur de scrutin, întrucît candidații propuși nu au întrunit majoritatea necesară.

COMUNICAT COMUN IUGO-SLAVO-EGIPTEAN

Vineri s-a încheiat vizita în Iugoslavia a ministrului de externe al R.A.U., Mahmud Riad. Ministrul egiptean a fost primit de președintele R.S.F. Iugoslavia, Iosip Broz Tito, căruia i-a înmînat un mesaj personal din partea președintelui R.A.U., Gamal Abdel Nasser.

În comunicatul dat publicității la Belgrad se arată că în cursul convorbirilor dintre Mahmud Riad și secretarul de stat pentru afacerile externe al R.S.F. Iugoslavia, Mișo Pavicevici, s-a făcut un schimb de păreri cu privire la situația internațională, în special la situația din Orientul Apropiat. Părțile au subliniat necesitatea întăririi eforturilor în vederea rezolvării crizei din Orientul Apropiat pe baza rezoluției Consiliului de Securitate, ceea ce ar contribui la îmbunătățirea situației internaționale.

Liniile directoare ale politicii S. U. A. în discuția viitoarei administrații

NEW YORK 10 (Agerpres). — Președintele ales al S.U.A., Richard Nixon, a început o serie de întrevederi, care se vor desfășura timp de două zile cu membrii guvernului desemnat și cu președinții celor 22 de comisii speciale de lucru pe diferite probleme. Vor fi examinate liniile directoare ale politicii interne și externe a viitoarei administrații și vor fi făcute recomandări asupra programelor și priorităților.

După cum relatează corespondentul din Washington al agenției Reuter, se așteaptă ca o atenție deosebită să fie acordată problemei creșterii criminalității. Alte rapoarte vor fi prezentate în cursul reuniunii de președinții diferitelor comisii speciale cu privire la politica economică pe plan extern, cercetările spațiale, problemele urbane. De asemenea, se crede că vor fi trecute în revistă situația din Vietnam și relațiile internaționale ale S.U.A.

DEMISII DIN JUNTA PANAMEZĂ

CIUDAD DE PANAMA 10 (Agerpres). — Cinci membri civili ai juntei din Panama au demisionat, protestînd împotriva faptului că grupul militar al juntei uzurpă funcțiunile grupului civil și ia hotărîri în domeniile economic și al drepturilor civile, fără a se consulta cu Consiliul cabinetului, anunță agenția Associated Press. Este vorba de Carlos A. Lopez Guevara, ministru al afacerilor externe, Eduardo Morgan jr., ministru de stat, Henry Ford, ministru al finanțelor, Rafael Zubieta, ministru al agriculturii, comerțului și industriei, și Celso Carbonell, ministru al lucrărilor publice. In scrisorile de demisie, ei au arătat că acceptaseră funcțiile lor cu condiția ca sectorul militar să se ocupe de problemele de securitate a țării, urmînd ca sectorul civil al cabinetului să-și exercite competențele în celelalte funcțiuni de stat.

Dezvoltarea schimburilor comerciale sovieto-franceze

PARIS 10 (Agerpres). — Referindu-se la dezvoltarea comerțului sovieto-francez, N. D. Komarov, locțiitor al ministrului comerțului exterior al U.R.S.S., a relevat într-o declarație făcută presei că livrările reciproce de mărfuri în anii precedenți și contractele încheiate pe anul 1969 depășesc deja volumul schimburilor prevăzute pe cinci ani în acordul comercial semnat în 1964. Aceste livrări vor depăși, a spus el, 1,4 miliarde ruble.

Întreprinderile sovietice de comerț exterior importă din Franța diverse instalații, nave și materii prime. Printre altele, „Renault" furnizează instalații complexe pentru uzinele de automobile sovietice, iar consorțiul „Jexa" — instalații pentru rafinării de țiței. Șantierele navale franceze au început construcția a 12 nave cu instalații frigorifice pentru industria piscicolă sovietică. A crescut, de asemenea, importul de mărfuri de consum din Franța.

Komarov a relevat, de asemenea, că pe de altă parte achizițiile franceze de mașini și instalații din Uniunea Sovietică rămîn întrucîtva în urma celor prevăzute de acordul din 1964.

„EXCELSIOR": Pentru o politică economică echitabilă față de țările Americii Latine

răsfoind presa străină

„America Latină a fost prezentă în platformele democraților și republicanilor în timpul recentei campanii electorale din S.U.A. — scrie ziarul mexican „Excelsior".

Este important de semnalat că atît candidatul Partidului Democrat cît și cel al Partidului Republican au recunoscut că programul „Alianța pentru progres" a fost lipsit de eficiență. Totuși, nici Humphrey, nici Nixon, nu au oferit o soluție în ce privește revizuirea politicii comerciale, în sensul ca Statele Unite să plătească prețuri echitabile pentru materiile prime achiziționate din America Latină. Ambii au fost de acord, cu anumite nuanțe, asupra necesității de a se acorda tarife vamale preferențiale pentru produsele manufacturate ale țărilor latino-americane, cu condiția însă ca acestea să reducă măsurile de protejare a industriei lor naționale ; cu alte cuvinte, au promis să deschidă latino-americanilor o ipotetică piață de consum nord-americană, dacă se dă mînă liberă produselor nord-americane să concureze în condiții și mai avantajoase pe piața latino-americană. Nixon a expus posibilitatea stabilizării prețurilor pentru produsele de bază latino-americane prin crearea unui fond latino-american, de natură să înlăture schimbările frecvente și bruște ale prețurilor mărfurilor care epuizează resursele și paralizează dezvoltarea națiunilor furnizoare. Totuși un asemenea fond ar urma să se constituie și să funcționeze pe seama furnizorilor înșiși.

Important însă nu este ceea ce au spus în timpul platformelor lor electorale cei doi candidați, ci atitudinea pe care o vor adopta Statele Unite în condițiile în care președinția este deținută de un republican, iar democrații au majoritatea în Senat și în Camera Reprezentanților. Cunoscut fiind că aceștia din urmă se pronunță practic pentru o politică [illegible] „ajutor", cît [illegible] mente comerciale față de America Latină. Această atitudine are o importanță deosebită deoarece marile profituri pe care companiile nord-americane le obțin pe diferite căi din America Latină pot să lase pur și simplu fără efect eforturile pe care guvernele latino-americane le depun pentru dezvoltarea lor economică.

Să sperăm că acum se va pune capăt declarațiilor propagandistice și că S.U.A. se [illegible] ta către un tratament echitabil, spre relații economice normale, care ar avea, fără îndoială, urmări mult mai pozitive decît o [illegible] ajutor cu e[illegible] doielnică [illegible] insuficient verificată".

CONFERINȚA COMMONWEALTH-ULUI

(Urmare din pag. I)

precedenta conferință a Commonwealth-ului, în septembrie 1966, Marea Britanie se angajase să nu admită acordarea independenței Rhodesiei, înainte de a se realiza principiul majorității (formulare intrată în vocabularul diplomatic sub prescurtarea NIBMAR — No independence before majority rule). Or, după cum au susținut liderii africani la conferința de la Marlborough House, termenii oferiți pe „Fearless" sînt de natură să anuleze formula NIBMAR, deoarece, în ciuda unor garanții cerute lui Smith, propunerile engleze conțin în fond intenția de a transfera în prealabil controlul puterii în mîinile minorității albe din Rhodesia.

A fost combătută, de asemenea, ideea unei așa-zise „consultări" a populației băștinașe (care numără 4,5 milioane de oameni) pentru evidentul motiv că libera exprimare a opiniei politice nu este posibilă în condițiile de teroare rasistă și de represiuni polițienești ale regimului de la Salisbury.

La baza acestor dezbateri a stat un memorandum prezentat de delegația Tanzaniei și care a circulat în rîndul participanților. Documentul sintetizează evoluția problemei rhodesiene și expune trei cerințe principale : 1) formula NIBMAR să rămînă în vigoare în mod neechivoc ; 2) să se renunțe la propunerile de pe „Fearless", întrucît ele sînt inacceptabile ca bază pentru găsirea unei soluții : 3) să fie întreprinși pași pentru intensificarea sancțiunilor economice.

Este remarcat aici ca un succes de răsunet faptul că marea majoritate a delegațiilor din Africa, Asia și Caraibe a sprijinit ideile memorandumului tanzanian, cu foarte puține excepții între care și discordanta atitudine a președintelui statului Malawi. Accentuarea tendințelor divergente a arătat și cu acest prilej cît de vulnerabilă este instituția Commonwealth-ului atunci cînd sînt puse la încercare înseși principiile presupuse a sta la baza sa. Tactica britanică a balansării politice față de Rhodesia a subminat în mare măsură încrederea membrilor Commonwealth-ului în promisiunile de respectare a concepției multirasiale în cadrul comunității, concluzie cu care de altfel vor pleca de la Londra cele mai multe delegații.

În sala de ședințe de la Marlborough House

■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

agențiile de presă transmit:

Alexander Dubcek, prim-secretar al C.C. al P.C. din Cehoslovacia, a primit delegația C.C. al P.C.U.S., în frunte cu K. F. Katușev, secretar al C.C. al P.C.U.S., transmite agenția C.T.K.

La încheierea vizitei sale în Cehoslovacia, delegația C.C. al P.C.U.S. a fost primită, de asemenea, și de președintele R. S. Cehoslovace, Ludvik Svoboda.

Federația muncitorilor agricoli din Chile a dat publicității o declarație în care cere președintelui Eduardo Frei să accelereze procesul de împroprietărire a țăranilor cu terenurile expropriate în baza legii reformei agrare.

N.A.S.A. a anunțat desemnarea celor trei astronauți selecționați pentru zborul navei spațiale „Apollo-11" spre Lună. Ei sînt (în fotografie) Neil A. Armstrong, funcționar civil al N.A.S.A., care va fi comandant al navei, Edwin E. Aldrin, colonel, și Michael Collins, lt. colonel în forțele aeriene.

Comitetul acțiunilor democratice din care fac parte opt partide de opoziție a fost constituit în Pakistan. Programul Comitetului prevede desfășurarea unei campanii pentru un sistem parlamentar federal și anularea legilor excepționale.

Statele arabe exportatoare de petrol au prezentat o listă de revendicări companiilor străine ce-și desfășoară activitatea în aceste țări — anunță agenția M.A.P. Se prevede limitarea drepturilor acestor societăți în sensul unei participări sporite a guvernelor arabe la exploatarea petrolului.

Jumjaaghiin Țedenbal, prim-secretar al C.C. al P.P.R.M., președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Mongole, l-a primit pe Nikolai Patolicev, ministrul comerțului exterior al U.R.S.S., conducătorul delegației comerciale sovietice care se află la Ulan Bator pentru tratative comerciale, transmite agenția Monțame.

Anguilla și-a declarat unilateral independența începînd de la 9 ianuarie. În urma acestei acțiuni, Consiliul local al insulei Anguilla a declarat că nu mai recunoaște apartenența sa la Federația St. Kitts-Nevis-Anguilla.

Tullio Vecchietti a fost ales noul secretar al P.S.I.U.P. în cadrul unei ședințe a Comitetului Central al partidului.

La Hanoi au avut loc convorbiri între delegația Partidului celor ce muncesc din Vietnam, în frunte cu Le Duan, prim-secretar al C.C. al Partidului, și delegația Partidului Comunist din Danemarca, în frunte cu Knud Jespersen, președintele partidului.

La Dresda a avut loc o festivitate consacrată împlinirii a 10 ani de la înființarea Academiei Militare „Friedrich Engels". A rostit o cuvîntare Walter Ulbricht, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., președintele Consiliului de Stat al R.D.G. La festivitate a participat și o delegație militară română condusă de generalul maior Haralambie Florescu, locțiitorul comandantului Academiei Militare a Romîniei.

Radioactivitatea păturilor de aer din Canada este de 20 de ori mai mare decît cea obișnuită după explozia nucleară subterană care a avut loc luna trecută la poligonul american din Nevada, au anunțat surse guvernamentale din Ottawa. Purtătorul de cuvînt al Departamentului de Stat a declarat că a fost ordonată efectuarea unei anchete în legătură cu știrile potrivit cărora în Canada s-au înregistrat căderi radioactive.

Senatorul Eugene McCarthy, unul dintre cei mai vehemenți critici la adresa politicii vietnameze a Administrației Johnson, și-a anunțat retragerea din postul pe care îl deținea ca membru al Comisiei senatoriale pentru problemele externe și a declarat că nu intenționează să mai încerce să obțină candidatura Partidului democrat la viitoarele alegeri prezidențiale din S.U.A.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.360